

Gorenjski Glas

PETEK, 12. JULIJA 2019

LETO LXXII, ŠT. 55, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Na Gorenjskem trije diamantni

V srednjih šolah so včeraj podelili letošnja maturitetna spričevala. Splošno maturo je v spomladanskem roku uspešno opravilo dobrih 95 odstotkov kandidatov, osem jih je doseglo najvišji možni uspeh.

MATEJA RANT

Ljubljana – Splošno maturo je letos v spomladanskem roku na 83 šolah po Sloveniji opravljalo 6183 kandidatov, od tega se je v gorenjski regiji splošne mature udeležilo 638 kandidatov. Maturantov, ki so prejeli spričevala s pohvalo, kar pomeni, da so na splošni maturi dosegli od 30 do 34 točk, je 236 (julija lani 271), in sicer 137 deklet in 99 fantov. Najvišji možni splošni uspeh je letos doseglo osem kandidatov

(julija lani deset), med njimi Eva Jug z Gimnazije Škofja Loka, Jan Krajnik z Gimnazije Kranj ter Tim Kmecl z Gimnazije in srednje šole Rudolfa Maistra Kamnik.

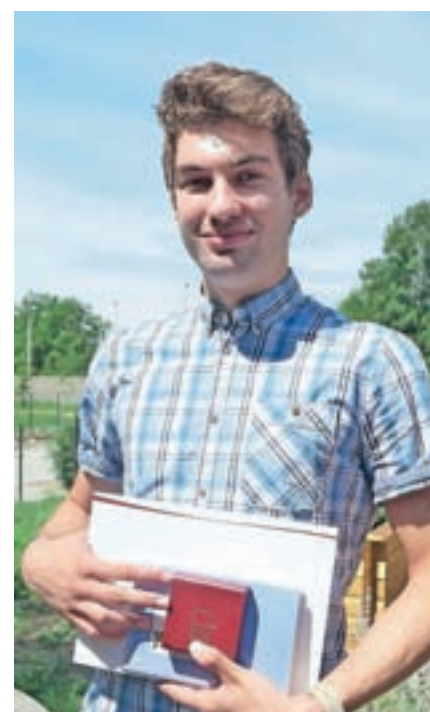
Vseh zlatih maturantov petindvajsete generacije je 236 in prihajajo s 46 gimnazij. Na Gimnaziji Kranj je bilo sedem zlatih maturantov, poleg že omenjenega Jana Krajnika z vsemi možnimi točkami jih je trideset in več točk doseglo še šest.

▶ 6. stran **Eva Jug** / Foto: Tina Dokl

Jan Krajnik / Foto: Tina Dokl

Tim Kmecl / Foto: Jasna Paladin

Sto milijonov za petnajst centrov

Petnajst Merkurjevih prodajnih centrov po Sloveniji, tudi dva na Gorenjskem, je za sto milijonov evrov kupil ameriški sklad LCN Capital Partners. Merkur si je že zagotovil njihov nadaljnji dolgoročni najem.

SIMON ŠUBIC

Naklo – Lastnik nakelske družbe Merkur Trgovina, ameriški sklad HPS Investment Partners, je pred dnevi petnajst Merkurjevih trgovskih centrov, ki jih je imel v lasti, za sto milijonov evrov prodal drugemu ameriškega skladu LCN Capital Partners, je predvčerajšnjim razkril spletni portal Siol. Posel sta sklada s sedežema v New Yorku po navedbah Siola v tišini uradno sklenila pred nekaj dnevi, s tem pa je novega lastnika dobilo petnajst od skupno 23 trgovskih središč.

Ameriški sklad LCN Capital Partners je na Gorenjskem kupil Merkurjeva prodajna centra v Škofji Loki (na sliki) in Lescah. / Foto: Tina Dokl

▶ 13. stran

Občina sklenila poravnavo

Občina Kamnik je v postopku denacionalizacije sklenila poravnavo z Zadružno zvezo Slovenije. V zameno za nepremičnine bo občina dala stavbo v središču Kamnika in dvajset tisoč evrov.

JASNA PALADIN

Kamnik – Po poravnavi z Meščansko korporacijo Kamnik je Občina Kamnik sklenila še eno poravnavo v postopku denacionalizacije, ki se vleče že več kot četrstoletja. »Sodni postopki lahko trajajo še vrsto let, izid pa je nepredvidljiv. Nepremičnine propadajo in dokler lastništvo ni jasno, njihova obnova ni mogoča. Za nami so dolgotrajna pogajanja in poravnava, ki je pred vami, je dobra,« je svetniko nagovorila direktorica

občinske uprave Maja Sušnik. Kmetijski zadrugi Kamnik (KZ) so bile nepremičnine odvzete po drugi svetovni vojni, a ker je bila zadruga v letu 1972 zaradi redne likvidacije izbrisana iz registra zadrug, današnja Kmetijsko gozdarska zadruga Kamnik, ki je bila ustanovljena v letu 1993, pa ni pravna naslednica KZ Kamnik, je upravičena za vračilo zadružnega premoženja Zadružna zveza Slovenije.

▶ 9. stran

AKTUALNO

Umik župnika je bila najboljša rešitev

Preddvorski župnik Branko Setnikar, ki je bil obtožen neprimernega odnosa do mladine, živi med krivdo in nedolžnostjo. Civilna iniciativa očita ljubljanski nadškofiji neprimerno ravnanje v tem primeru, nadškofija očitke zavrača.

3

KRONIKA

Eno hišo kupili, druge ne

Družina Eržen od države zahteva 114.380 evrov odškodnine za svojo hišo ob viaduktu Peračica, v kateri življenje ni več mogoče in je hiša že dve leti prazna. Po gradnji viadukta jim je namreč usahnil edini vir vode na parceli.

14

CG+

Najraje zvonijo Rovtarsko

Na Koroški Beli deluje skupina pritrkovalcev, ki ohranjajo star slovenski običaj pritrkavanja. Zvonijo ob zapovedanih praznikih, novih mašah, porokah, birmah ... Od letos so vpisani v register nesnovne kulturne dediščine.

19

CG+

Prvič v domovini prababice

Ob nedavnem obisku sorodnikov v Sloveniji je 29-letna Američanka Amanda Kirchner spoznala kraje, v katerih je njena prababica Uršula Blaznik iz Dolenje vasi začela svojo življenjsko pot.

20

VREME

Dopoldnevi bodo sončni, popoldne bodo možne krajevne nevihte. Popoldanske temperature ne bodo višje od 25 stopinj Celzija.

15/22 °C
jutri: sončno, možne nevihte

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Siddharta prvič v Šenčurju

Po več kot dvajsetih letih ustvarjanja Siddharta še vedno zmora premikati meje in pomembno sooblikovati sodobno domačo rokovsko sceno, z mnogimi uspešnimi gostovanji v tujini pa so prepoznavni tudi zunaj slovenskih meja. In 21. septembra 2019 bodo »žgali« v Športni dvorani Šenčur. V Šenčur pridejo prvič in zato pripravljajo nor repertoar starih

in novih uspešnic. To je krasen zaključek poletja. Nastopila bo tudi predskupina Posebni gostje. Vstopnice so že na prodajnih mestih Eventima, informacije pa dobite na center.cveka@gmail.com. Naročniku Gorenjskega glasa bomo podarili dve vstopnici, če boste pravilno odgovorili na nagradno vprašanje: Kakšen je naslov zadnjega albuma skupine Siddharta? Odgovore pošljite do ponedeljka, 22. julija 2019, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Nagrajenci

V nagradni igri Razgled z »gorenjskega balkona« ob polni luni, objavljeni 5. julija 2019, prejmeta startnino za nočni pohod na Jamnik Klemen Koblar z Jesenic in Marija Petrič iz Kranja. Čestitamo.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **ANDREJ ČARMAN** iz Smlednika.

Kam s pacientom po odpustu

V jeseniški bolnišnici opozarjajo na nujnost ureditve področja pomoči na domu.

URŠA PETERNEL

Jesenice – V Splošni bolnišnici Jesenice se vsak dan srečujejo s težavami, ko po odpustu iz bolnišnice pacient potrebuje nadaljnjo nego in socialno oskrbo. Domo vi prostih kapacitet nimajo, pomoč na domu je časovno in po obsegu omejena. Bolnišnica se že nekaj časa srečuje s pomanjkanjem prostora, kadra, prostih postelj, vse to pa pomeni veliko stisko tako za paciente, njihove svojce kot tudi za zaposlene. Da bi skušali najti rešitve, so v bolnišnici pripravili sestanek, na katerem so govorili o problematiki dostopnosti pomoči na domu v gorenjski regiji. Vabilu so se odzvali predstavniki občin in predstavnici izvajalcev

pomoči na domu. Kot so poudarili, je ena glavnih težav kadrovska pomanjkanje, ki je posledica nizkega plačila izvajalcev socialne oskrbe na domu. Obenem na trgu dela ni dovolj usposobljenega kadra. Opozorili so tudi na prepočasno sprejemanje ustrezne zakonodaje.

Kot so poudarili, je za današnjo populacijo, ki se stara, izvajanje in nadaljnji razvoj storitev pomoči na domu ključno. Za izvajalce socialne oskrbe, ki jih primanjkuje, je treba urediti ustrezno izobraževanje in nagrajevanje. Čim prej je treba sprejeti tudi zakon o dolgotrajni oskrbi. Na Gorenjskem pa je nujna tudi ureditev negovalne bolnišnice in nova bolnišnica, ki bo zagotovila dovolj akutnih postelj.

Odlikovana tudi Gorenjca

Predsednik Borut Pahor je izročil več državnih odlikovanj. Med dobitniki sta tudi Gorenjca, pisatelj Ivan Sivec in glasbenik in duhovnik Mirko Cuderman.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Srebrni red za zasluge je prejelo Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije, red za zasluge mag. Ivan Sivec, medalje za zasluge pa dr. Mirko Cuderman, Dragutin Križanič in Janez Pucihar.

njegova serija zgodovinskih romanov, pogloblja se v zgodovinsko dokumentirane zgodbe o slovenskih mestih in gradovih in odkriva zgodbe posameznikov, ki so krojili slovensko minulo. Dragoceno je tudi njegovo delo na glasbenem področju. Napisal je več kot tri tisoč bese-

Rojen je bil leta 1930 v Tupaličah pri Preddvoru, študiral je teologijo in na Dunaju glasbo. Leta 1968 je ustanovil in več desetletij vodil društvo Consortium musicum, s katerim je poustvaril največja dela svetovne vokalno-instrumentalne glasbe ter izvedel številne prve

k ustanovitvi oddelka za cerkveno glasbo. Dr. Cuderman ni bil le poustvarjalec glasbe, temveč tudi njen zbiralec in raziskovalec. Vse svoje publikacije je zbiral zborovsko in siceršnje glasbeno literaturo, posnetke znanih in manj znanih dirigentov in sestavov ter avdiovizual-

Predsednikovo priznanje dr. Mirku Cudermanu

Ivan Sivec, rojen v Mostah pri Komendi, pisatelj, publicist, popotnik, raziskovalni novinar in etnolog, je z največjim avtorskim opusom pri nas (doslej je napisal 150 knjig) eden najbolj branih slovenskih pisateljev. Tako širi bralno kulturo mladih in starih. Ob zgodovinskih, biografskih in pustolovskih romanih objavlja potopise, knjige o športu in glasbi, kmečke povesti ter knjige za mlajše bralce. Prvo odmevno pozornost je dosegel z biografskimi romani o izjemnih ustvarjalcih in njihovih usodah. Obsežna je

dil za različne glasbene izvajalce in nekatera med njimi so, kakor bi bila iz zakladnice ljudskih in narodnih. Izdal je tudi več kot dvajset knjig o glasbenikih in dve monografiji o razvoju narodno-zabavne glasbe pri nas. Tako rekoč ljudski pisatelj Ivan Sivec je ustvaril opus, ki navdihuje k zavedanju dragocenosti Slovenije, spoznavanju naših korenin in spoštovanju ljudi, ki so ustvarjali slovensko zgodovino.

Z medaljo za zasluge je predsednik države odlikoval dr. Mirka Cudermana.

Red za zasluge je prejel pisatelj Ivan Sivec.

in praižvedbe v Sloveniji. Bil je tudi dirigent Komornega zbora RTV Slovenija, umetniški vodja Slovenskega okteta in dirigent zbora Glasbene matice. Leta 1991 je dal pobudo za ustanovitev Slovenskega komornega zbora in bil do svoje upokojitve leta 2009 njegov umetniški in programski vodja. Zbor je izvedel številne odmevne koncerte in dosegel kakovostno popolnost. Z njim je Cuderman posnel dve antologiji slovenske zborovske glasbe. Več let je predaval na Akademiji za glasbo v Ljubljani in odločilno prispeval

no gradivo s področja vokalne in vokalno-instrumentalne glasbe. Vse zbrano gradivo je sklenil v obliki donacije prepuštili strokovni javnosti. Leta 2013 je bil na njegovo pobudo in s to dragoceno donacijo ustanovljen Slovenski zborovski arhiv. Arhivu je dr. Cuderman podaril svojo celotno zbirko. Dejanje dr. Mirka Cudermana, kakršnih tudi v širšem evropskem prostoru ni veliko, je zgled nesebične predanosti širšim ciljem narodove omike in kulture ter zavezanosti trajnim etičnim vrednotam.

Na dopust na morje

MATEVŽ PINTAR

V tokratni anketi smo 825 sodelujočih vprašali, kje bodo letos preživele letni dopust. Da bodo letos ostali doma, je odgovorilo 44 odstotkov vprašanih, slaba petina bo dopust preživel v Sloveniji, dobra petina na Hrvaškem, deseti na pa nekje drugje v tujini,

šest odstotkov vprašanih pa se še ni odločilo, kje bodo letos dopustovali. Od tistih, ki se bodo odpravili na letni dopust, jih bo 60 odstotkov tega preživel na morju, 11 odstotkov vprašanih si bo privoščilo potovanje, desetina sodelujočih bo dopust preživel v hribih, 13 odstotkov pa pravi, da vsega po malem; šest odstotkov jih še ni

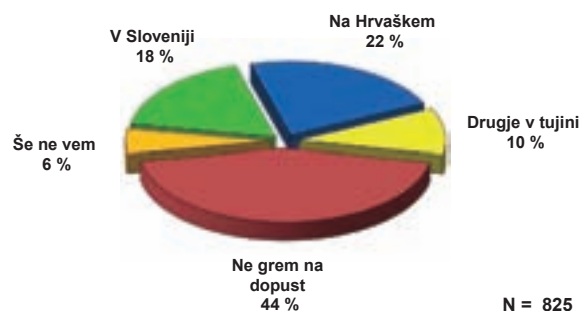
vedelo, kje točno bodo preživele dopust.

Naše naslednje vprašanje se je nanašalo na prebiranje časopisov. Zanimalo nas je, kako pogosto jih prebirajo sodelujoči v naši anketi. Dobra tretjina prebira časopis vsak dan, slaba petina nekajkrat tedensko, slaba desetina pa ob koncih tedna. Nekajkrat mesečno prebira časopis 18 odstotkov anketiranih,

medtem ko 19 odstotkov vprašanih časopisa ne prebira skoraj nikoli.

Sodelujočim se zahvaljuje mo za odgovore. Vse, ki bi želeli Gorenjski glas naročiti, vabimo, da nas pokličejo v kontaktni center invalidskega podjetja v Škofjo Loko na številko 04/51 16 440 in se pozanimajo o ugodnih naročniških pogojih.

Kje boste letos preživele letni dopust?

Kako pogosto prebirate časopise?

Umik župnika je bila najboljša rešitev

Preddvorski župnik Branko Setnikar, ki je bil obtožen neprimerne odnosa do mladine, še vedno živi med krivdo in nedolžnostjo. Civilna iniciativa Dovolj je očita ljubljanski nadškofiji in njeni ekspertni skupini neprimerno ravnanje v preddvorskem primeru, skupina pa očitke zavrača.

JOŽE KOŠNJEK

Preddvor – Dober mesec bo že od takrat, ko je v javnost prišla novica, da naj bi imel preddvorski župnik Branko Setnikar, ki je prejel duhovniško posvečenje pred šestimi leti, neprimeren odnos do mladine. Primer se ni umiril, ampak je dobival take razsežnosti, da je ljubljanski nadškof metropolit Stanislav Zore sprejel previdnostni ukrep in župnika umaknil iz župnije v drug konec Slovenije, kjer deluje pod nadzorom starejšega župnika. Predstavniki Ekspertne skupine za reševanje spolnih zlorab pri Slovenski škofovski konferenci dr. Andrej Naglič je takrat slovensko javnost seznanil, v kateri župniji se je to dogajalo in katerega župnika se očita sporno ravnanje, ob tem pa je povedal, da tega župnika, gre za Branka Setnikarja, zelo dobro pozna in z njim prijateljuje. »Natančno vem, kako deluje v pastoralni kot duhovnik, kako nagovarja mlade, ne nazadnje je bil med njimi ves čas zelo priljubljen,« je takrat o Branku Setnikarju povedal dr. Andrej Naglič. »Sicer pa veste, kako to gre in katere stvari niso primerne za duhovnika, nekatere prav tako še zdaleč niso kazniva dejanja, a če postanejo preveč osebne, lahko kaj hitro vzbudijo neprimerne reakcije.«

Zahteva za razpust skupine

Civilna iniciativa Dovolj je, ki je doslej prejela 38 prijavnih spolnih zlorab zoper 22 duhovnikov, je v tiskovnem sporočilu v torek, 9. julija, ocenila ravnanje ljubljanske nadškofije in Ekspertne skupine za reševanje spolnih zlorab pri Slovenski škofovski konferenci v preddvorskem primeru kot neustrezno. »Žrtve in strokovna javnost so zgrozeni nad ravnanjem dr. Andreja Nagliča, zato pozivamo predsednika Slovenske škofovske konference nadškofa msgr. Stanislava Zoreta, da ga nemudoma razreši, prav tako pa tudi razpusti ekspertno skupino, ki je izgubila vso verodostojnost. Nobena od žrtv, ki so dale prijavo na Civilno iniciativo Dovolj, ne želi sodelovati s to skupino, saj ne verjamejo v učinkovitost in pošteno

Foto: Tina Dokl

Preddvorska župnija je letos v središču pozornosti zaradi domnevnih spolnih zlorab.

obravnavanje primerov ter zaščito žrtv spolnih zlorab s strani duhovnika, redovnika ali drugega pastoralnega delavca,« je zapisano v izjavi. Iniciativa ugotavlja, da dr. Andrej Naglič ne bi smel komentirati in potrjevati imena duhovnika ter župnije, prav tako pa bi se moral glede na izjavo o dobrem poznavanju pastoralnega delovanja osumljenega duhovnika, ki je tudi njegov prijatelj, iz tega postopka izločiti. Dr. Andrej Naglič ne bi smel komentirati čustvenega stanja ter vrste zlorabe ovadenega duhovnika in te minimizirati. Iz njegovih izjav je moč razbrati, da niti ne ve, kaj je zloraba, katere vrste zlorab (nasilja) obstajajo in ne razume dinamike spolnih zlorab, je zapisano v tiskovnem sporočilu. Prav tako ponavljajo svoje stališče, da Ekspertna skupina ne deluje hitro in učinkovito. Nasprotno. Skupina je s preddvorskim primerom seznanjena že od junija 2018. Starši so že tega leta opozarjali škofa, naj ukrepa, vendar bistvenih premikov ni bilo, razen razgovora duhovnika z nadškofom in ustreznim strokovnjakom. Starši so se obrnili na Civilno iniciativo in vložena je bila kazenska ovadba ter zahteva po sprožitvi cerkvenih postopkov. Opažamo, da se brez resnega pritiska in odločnih zahtev ne zgodi nič, piše Iniciativa in poudarja, da je preddvorska župnija po letih 1984 in 1992 ponovno tarča zlorab.

Nevarna igra z otroki

Dr. Andrej Naglič je najprej osebno, nato pa tudi

pisno pojasnil svoje ravnanje in ravnanje Ekspertne skupine, ki jo zastopa, v preddvorskem primeru. Zapisal je, da je junija lani župljan župnije Preddvor prijavil Ekspertni skupini, da ima župnik Branko Setnikar neprimeren odnos do mladine. Kot član Ekspertne skupine je dr. Andrej Naglič župljana sprejel na pogovor, ta pa je povedal, da naj bi župnik mlade preveč prijazno nagovarjal. Nekemu najstniku naj bi rekel: »Tako sem te pogrešal, pojdiva skupaj, sama, malo ven.« Na izrecno vprašanje, ali naj župnika prijavi policiji, je župljan odgovoril, da ne, ker ne želijo izgubiti župnika. Želel pa je, da župnika opozorimo na neprimernost takega odnosa. »To je tudi storil, župnik pa je obljubil, da se tako ravnanje ne bo ponavljalo. Maja je prišla na Ekspertno skupino nova informacija, da župnik pošilja zadnje mesece mladim SMS-sporočila z osebno vsebino. Ker je Slovenska škofovska konferenca po srečanju s papežem Frančiškom v Rimu sprejela ničelno stopnjo tolerance pri prijavljanju vseh sumov spolnih zlorab, junija letos pa je začel veljati tudi papežev ukaz o strogem ravnanju v takih primerih, je Ekspertna skupina preddvorski primer naznanila policiji, nadškof pa je odredil cerkveno preiskavo in previdnostni ukrep umaknitev župnika iz župnije. Vzrok za prijavo na policijo in umik župnika je bilo tudi delovanje Civilne iniciative Dovolj.« Ta je v zadnjih mesecih v župniji Preddvor hodila 'od hiše do

hiše' in strašila starše mladih, da je župnik nevaren njihovi mladini, in starše zaslisevala oziroma od njih poskušala dobiti obremenilno gradivo zoper njega. Zaradi takšnega delovanja so se po župniji začele širiti neresnične informacije, da je župnik pedofil. Otroci so se na primer začeli med seboj pogovarjati in obtoževati, kdo vse, ki hodi v cerkev, je bil žrtev pedofila. Zaradi takšnega ravnanja Iniciativa je prišlo do stigmatizacije mladih v Preddvoru, ki so bili v stiku z župnikom,« je zapisal dr. Naglič in poudaril, da je bilo stigmatizacijo in obrekovanje možno zaustaviti samo z razčiščenjem zadeve na policiji in umikom župnika iz takšnega okolja, kjer je bil ves čas nadzorovan in zasledovan.« V nekaterih primerih je šlo za pravi linč, je še povedal dr. Naglič.

Odločen delati drugače

Po doslej znanih informacijah župnik Branko Setnikar nikoli ni storil nobene fizične dejanja spolne zlorabe in se nikoli ni nikogar neprimerno dotikal. Tudi sam bi rad, da se ta zadeva razčisti. »Z vso odgovornostjo in zavzetostjo želim spremeniti svoj način dela, da v prihodnje ne bo več prišlo do spornih situacij,« je zapisal dr. Andrej Naglič. Prepričan je, da se bo odstavljeni župnik, opran krivde, lahko vrnil na svoje pastoralno delo, ki ga ima zelo rad. Odkrit pogovor z župnikom, s katerim se poznata že več let, pa po Nagličevem mnenju ni nikakršen konflikt interesov.

K

KOMENTAR
IGOR KAVČIČ

Poletje je čas za festivale

Ste že slišali za Festival bohinjkega soma, Teden kamniških oljkarjev, mogoče Dneve visokih čarovnic? Prepričan sem, da ne, saj v Bohinjskem jezeru soma zlepa ne boste ujeli, oljke tudi niso ravno kultura, ki bi uspevala na Kamniškem, s čarovništvom v Poljanski dolini pa je pred sto leti tudi za vselej opravil Ivan Tavčar. Kljub temu da omenjeni festivali ne obstajajo, pa si najbrž vseeno ne bi upali trditi, da se v vašem kraju oziroma v bližnjem mestu poleti nič ne dogaja? Poletje je čas festivalov, ko se življenjski ritem večine od nas nekoliko umiri in si lažje najdemo čas za vse tisto, kar preko leta pogosto zamujamo: za kulturo in umetnost, zgodovinska, etnološka in kulinarčna doživetja, spoznavanje rokodelskih znanj ali pa zgolj pokušanje različnih vrst piva. Ugodnejša klima in daljši dnevi omogočajo tudi prireditve na prostem.

Na portalu Culture.si, na katerem so pod okriljem ministrstva za kulturo med drugim predstavljeni festivali v letošnjem letu po Sloveniji, izvemo, da je od skupnega števila 173 festivalov največ glasbenih – 62, sledita gledališče in ples s 25 in film s 23 festivali, 21 pa je multidisciplinarnih. Tu so še festivali digitalnih medijev in vizualne umetnosti, arhitekture in oblikovanja, literature in nesnovne dediščine. Seveda v ta razvid ni vključenih vsaj še enkrat toliko večdnevni dogodki, ki so

naravnani predvsem turistično. Največ se jih zvrsti poleti, tudi na Gorenjskem. Imamo tako festivale z dolgoletno tradicijo in profiliranim kulturno-umetniškim programom ter publiko kot novo vznikle festivale, ki ponujajo predvsem razvedrilo in zabavo za široke množice. Nekateri so programske bogatejši in trajajo teden ali dva, spet drugi manjši potekajo ob koncu tedna, pogosto so le enodnevni, osredotočeni na en dogodek.

Na Gorenjskem je vsekakor novost mednarodni festival kolaža v Kranju, ki je doživel drugo izvedbo, konec meseca se bo v Kranjski Gori začel četrti mednarodni filmski festival. Izteka se že 24. Festival Bled, ki obiskovalcem ponuja klasično glasbo in džez, konec meseca ga bo zamenjal že 29. Festival Okarina Bled z glasbami sveta, v avgustu bo stara glasba znova zazvenela na že 37. Festivalu Radovljica, v gorenjski prestolnici se bo konec avgusta odvijal 16. Jazz Kamp, uspešno tradicijo si je zgradil tudi letos že 19. Kulturni poletni festival Studenec, oba meseca bo potekalo Poletje v Bohinju s klasično glasbo.

Bistveno za vsak festival, četa želi obstati, je, da si poišče svojo publiko, kar ustvari zadovoljstvo tako organizatorju kot obiskovalcem, ki se jih radi udeležujemo. Tisti, ki pravi, da se poleti na Gorenjskem nič ne dogaja, je pravi nergač – ali pa mu manjka domišljije.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek od 8. do 16. ure, sreda od 8. do 17. ure, petek od 8. do 15. ure sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Zgodbe uspešnih Slovenk na tujem

Slovenka Draga Gelt je kot izseljenka kariero ustvarila v avstralskem Melbournu. Na Hrvaškem rojena zamejska Slovenka Jelena Malnar je uspešna pravnica v Ljubljani. Slovenka Lilijana Mikluš pa je ambiciozna ekonomistka, ki je šest let živela in delala v svetovljanskem Londonu.

URŠA PETERNEL

Radovljica – Tri zgodbe uspešnih Slovenk v tujini so predstavili na okrogli mizi v Radovljici, ki je v organizaciji Svetovnega slovenskega kongresa potekala v sklopu srečanja izseljencev. Z gostji se je pogovarjala Erika Jazbar, novinarka slovenske redakcije RAI v Trstu.

Pol stoletja v Avstraliji

Draga Gelt v Avstraliji živi že 51 let. V Ljubljani je zaključila učiteljske, a ni dobila službe, ker se, kot je pripovedovala, ni včlanila v partijo. Zato je odšla na obisk k sestri v Nemčijo, od tam pa naprej, v Avstralijo. Najprej v Sidney, od tam pa v Melbourne, kjer je takoj dobila službo v bolnišnici za prizadete otroke. Zatem je nekaj let delala v Slomškovi šoli kot učiteljica slovenskega jezika v mestu Kew. Kariero je ustvarila na Monash University, kjer je delala na oddelku za geologijo in se ukvarjala z risanjem zemljevidov, opremljanjem strokovnih knjig ... Na univerzi je delala vse do upokojitve,

ves čas pa je dejavna tudi v Slovenskem društvu Melbourne, v prostem času riše, slika, piše pesmi, je avtorica več kronik, tudi o delovanju Slovencev v Avstraliji. Za svoje delo je prejela visoko avstralsko državno priznanje. Ves čas je tesno povezana s Slovenijo, tudi otroka Eric in Frances zelo rada prideda v domovino svojih staršev (Dragin mož je bil Slovenec, umrl je pred nekaj leti, pokopan pa je v Sloveniji). Na vprašanje, kje se počuti bolj doma, je odgovorila, da ljubi obe domovini, Slovenijo in Avstralijo. O vrnitvi za zdaj ne razmišlja, saj ima v Avstraliji otroke, vnuke, ne nazadnje tudi več kot pol stoletja življenja ...

Mlada, uspešna pravica

Svojo zgodbo je predstavila tudi zamejska Jelena Malnar, na Hrvaškem rojena Slovenka, ki danes dela v Ljubljani kot uspešna pravica. Izhaja iz majhne vasi na hrvaški strani meje, že v srednji šoli pa se je leto dni šolala v Veliki Britaniji. Kot je povedala, je v tem letu dni nabrala neprecenljive

življenjske izkušnje, ki so jo izoblikovale za nadaljnjo pot. »Prihajam iz vasi in izkušnja tujine mi je odprla glavo in pot v svet ...« Jelena je zatem zaključila študij prava v Ljubljani, v Bruslju opravljala prakso za Evropsko ljudsko stranko, delala v mednarodni odvetniški pisarni, zatem pa v kabinetu prejšnjega ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu. Vmes je opravila tudi državni pravniški izpit, zdaj je zaposlena pri Zadržni zvezi Slovenije, dejavna pa je tudi pri Svetovnem slovenskem kongresu.

Šest let kariere v Londonu

Tretja gostja je bila Lilijana Mikluš, Slovenka, ki je uspešno kariero ustvarila v tujini, v svetovljanskem Londonu. V času študija podjetništva v Sloveniji je odšla na študijsko izmenjavo na Dansko, izkušnja pa ji je »odprla okno v svet«. Tako je dobila štipendijo za študij na Aston University v Londonu, kjer je prejela nagrado za najboljše magistrsko delo, postala je tudi članica

Uspešne Slovenke (od leve proti desni) Lilijana Mikluš, Draga Gelt in Jelena Malnar ter povezovalka pogovora Erika Jazbar / Foto: Tina Dokl

Beta Gamma Sigma Chapter, to je častnega združenja najboljših študentov. Zaposlila se je na univerzi, kjer je delala kot raziskovalka, zatem pa se je zaposlila v gospodarstvu, nazadnje je delala v družbi KPMG. Tempo dela je bil hud, njena kariera pa se je razcvetela. A po šestih letih je sprejela

težko odločitev, da se vendarle vrne v Slovenijo. Pretehtal je socialni dejavnik, je povedala, družina, prijatelji ... »V Veliki Britaniji so zelo dobre možnosti za kariero, v Sloveniji pa je lepše živeti,« je povedala. Danes dela v podjetju Atlantic Group, delno še vedno kot mentorica na Aston University,

dejavna pa je tudi v Društvu v tujini izobraženih Slovencev.

Vse tri sogovornice so poudarile, da zato, ker so ženske, na karierni poti niso občutile diskriminacije. Tujina sprejema ženske, so poudarile; tisto, kar šteje, je delavnost, ambicioznost in poštenost.

Pletne v registru nesnovne kulturne dediščine

MATEJA RANT

Bled – V Register nesnovne kulturne dediščine je po novem vpisano tudi izdelovanje pleten in vožnja z njimi po Blejskem jezeru. Kot so zapisali v obrazložitvi, je prevažanje ljudi po jezeru s pletnami posebno pomembno za ohranjanje naravnega okolja in občutljivega ekosistema Blejskega jezera, ki bi ga lahko prizadela plovila na pogone, ki omogočajo večje hitrosti ali škodijo okolju. »Po drugi strani sta pletnarstvo in pletnarjenje na Blejskem jezeru postala tradicija, s katero se lokalna skupnost identificira, obenem pa je to široko prepoznavna turistična

znamenitost,« so pojasnili in dodali, da se znanja izdelave pleten in čolnarjenja prenašajo iz roda v rod znotraj družin, ki so že v preteklosti opravljale to obrt.

V utemeljitvi pojasnjujejo, da je izpričano, da so na Bledu v večjem številu romali na Blejski otok že v 12. stoletju. Ob tem se je pokazala potreba po prevozu ljudi in tovora do proštije in Marijine cerkve na Blejskem otoku. Krajanje so ob jezeru zgradili pristanke in začeli prevažati ljudi na otok s čolni, ki so jih za ta namen izdelali sami. Ta značilna blejska dejavnost se je ohranila, ker drugačen način prevoza na Blejski otok niti v današnjem času ni smiselna.

Osem filmov Torkove kinoteke

Jesenice – Na Jesenicah v sklopu Poletja na Stari Savi že nekaj let pripravljajo Torkovo kinoteko, to je brezplačno projekcijo filmov vsak torek zvečer v Kolpernu. Letos se bo zvrstilo osem torkovih večerov. V torek je kinoteko začela projekcija dokumentarnih filmov AlpFoodway, prihodnji torek sledi film Bojevnik, zatem bodo na ogled Zadnji ledeni lovci, zadnji julijski torek pa romantična komedija Ljubezen na prvo bolezen. V avgustu bodo na sporedu filmi A je to! Pat in mat, Ženske iz 6. nadstropja, Kapitan fantastični in Marley.

Hibridne grožnje vse bolj aktualne

Slovenija se bo kot 23. država pridružila Evropskemu centru odličnosti za preprečevanje hibridnih groženj, ki krepi nacionalno in mednarodno sodelovanje za soočanje s temi grožnjami.

SIMON ŠUBIC

Bled – Minister za obrambo Karl Erjavec je v sredo ob robu konference direktorjev Natovih centrov odličnosti, ki je od torka do včeraj potekala na Bledu, podpisal notifikacijsko pismo o pridružitvi Slovenije Evropskemu centru odličnosti za preprečevanje hibridnih groženj. Kot je povedal direktor centra Matti Saarelainen, ki je z Erjavcem podpisal notifikacijsko pismo, bo Slovenija postala 23. članica centra, ki je začel delovati leta 2017 in ima sedež na Finskem.

Erjavec je ob tej priložnosti poudaril, da hibridne grožnje postajajo vse bolj aktualne in se dogajajo ne le v vojnem času, ampak tudi v miru ter lahko zelo močno vplivajo na naša življenja. »Danes je svet globaliziran, povezan prek različnih tehnologij – internet, Facebook, daljinska upravljanja elektrarn in drugih sistemov –, in če kdo vdre v te sisteme, lahko

Notifikacijsko pismo od pridružitvi Slovenije Evropskemu centru odličnosti za preprečevanje hibridnih groženj sta podpisala direktor centra Matti Saarelainen in obrambni minister Karl Erjavec. / Foto: Tina Dokl

morda povzroči še večjo škodo, kot če bi prišlo do klasičnega vojaškega napada. Da se lahko učinkovito zoperstavimo tem grožnjam, je zlasti zelo pomembno skupno delovanje,« je dejal minister in ob tem pozdravil tudi sinergijo med zvezo

Nato in Evropsko unijo. Da je sodelovanje ključno pri soočanju s številnimi izzivi, s katerimi se sooča svet, je poudaril tudi namestnik poveljnika zavezniškega poveljstva za transformacijo, admiral Manfred Nielson, ki je bil najvišji predstavnik

zavezništva Nato na blejski konferenci.

Tridnevno konferenco direktorjev Natovih centrov odličnosti na Bledu je gostil Natov Center odličnosti za gorsko bojevanje s sedežem v Poljčah pri Begunjah na Gorenjskem, ki ga nameravajo po Erjavčevih besedah še nadgraditi, saj ima Slovenija na tem področju odlične priložnosti za prenos svojega znanja na druge članice zavezništva. Med drugim načrtujejo modernizacijo Pokljuke, kjer potekajo usposabljanja. Po besedah direktorja centra Boštjana Blaznika center v Poljčah, ki pripravlja standarde in koncept za gorsko bojevanje za zavezništvo in partnerje, obstaja od leta 2015, doslej pa je bil že kar uspešen. Po akreditaciji je pridobil novi državi članici Romuniji in Poljsko, Črna gora pa je opazovalka. Blaznik pričakuje, da bo do konca leta center štel devet držav članic, kar bo omogočalo še boljše delo.

V gostiščih Rateška južna

Tri rateška gostišča ponujajo meni Rateška južna, v katerem so na sodoben način interpretirane tradicionalne rateške jedi, kot so presnjak, ovčetina, štrukelj, kisel zelje, pehtranova potica, suhe tepke.

URŠA PETERNEL

Rateče – V okviru projekta AlpFoodway so tri rateška gostišča (Pri Žerjavu, Vila Moj mir in UH Kavalari) oblikovala enoten tradicionalni meni Rateška južna. Osnovan je na tradicionalnih rateških jedeh, kot so presnjak,

ovčetina, štrukelj, kisel zelje, pehtranova potica, suhe tepke ... A te jedi so v meniju interpretirane na sodoben način. Presnjak tako ponujajo kot kremno juho iz svežega zelja in krompirja. Glavno jed sestavljajo dušeno jagnječje stegno s pirejem iz gomolja zelene ter z cvrtim

štrukljem s kislim zeljem in skuto. V sladici pa so združili okuse suhih hrušk (rateških koc), domačih piškotov in pehtranove potice in nastala je zložanka iz suhih hrušk, domačih piškotov in skute s pehtranom.

Kot je povedal Klemen Klinar iz Razvojnega centra

Zgornje Gorenjske, ki je partnerica v projektu AlpFoodway, je meni zasnoval kuharski šef Jernej Rac v sodelovanju s kuharji iz rateških gostiln. V treh rateških gostiščih meni pripravljajo po enotnem receptu in po enotni ceni 19 evrov.

»Tradicionalno rateško kulinariko smo želeli interpretirati na inovativen, sodoben način in jo prenesti v gostinsko ponudbo,« je povedal Klinar in dodal, da so prvi odzivi zelo dobri, prve okuševalce (Rateško južno so predstavili pred kratkim v vaškem jedru Rateč) pa je najbolj navdušila sladica. Ob tem velja omeniti, da v meni niso vključeni najbolj znani rateški krapci, saj so ti že dalj časa vključeni v gostinsko ponudbo rateških gostišč.

V sklopu projekta je nastal tudi kratki dokumentarni film Rateški krapci, v katerem nastopajo domačini in pripovedujejo o tem, kako v rateških domovih še vedno pripravljajo to tradicionalno jed. Rateške gospodinje

Glavno jed sestavljajo dušeno jagnječje stegno s pirejem iz gomolja zelene, cvrtim štrukljem s kislim zeljem in skuto.

Marija Stranig, Jerca Krmar in Jerca Oman prikažejo način priprave krapov, Sonja Kavalari iz Gostišča UH pripoveduje o tem, kako se

so krapci, peči potico (za Rateče je najbolj značilna pehtranova) in celo izdelovati kolone. Sodelovali so tudi otroci, s katerimi so cvrli flancate, pekli

Rateško južno so predstavili v vaškem jedru Rateč. / Foto: RAGOR

V sklopu projekta AlpFoodway je sicer nastalo pet kratkih dokumentarnih filmov o prehranski dediščini: o pridelavi in uporabi zelja v Zalem Logu, o tepkah in gorenjskem tepkovcu, o koruzi trdinki, velikonočnem »žegnu« in rateških krapih.

nad rateškimi krapci navdušujejo njihovi gosti, o prehranski dediščini pa v filmu govori Tina Brlogar iz Turističnega društva Rateče.

Projekt AlpFoodway je bil sicer v Ratečah zasnovan še širše, vanj so pritegnili domačine, in tako so starejši mlade gospodinje učili pripravljati tradicionalne rateške jedi, kot

prste in kuhali krape ter pripravljali planinsko mešico.

Zanimivi so bili tudi pogovorni večeri s starejšimi Ratečani o tem, kaj se je včasih v Ratečah jedlo, kuhalo ... Tako nastaja tudi knjiga, ki jo snujeta Klemen Klinar in Ambrož Černe, nosila bo naslov Rateška košta, izšla pa bo jeseni.

Dvignili nivo požarne varnosti

Gasilke in gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Voklo so bogatejši za novo motorno črpalko in novo gasilsko vozilo. Slavnostno so ju prevzeli zadnjo nedeljo v juniju.

MAŠA LIKOSAR

Voklo – Prostovoljno gasilsko društvo Voklo, ki bo čez štiri leta praznovalo stoletnico delovanja, je po 17 letih kupilo novo gasilsko vozilo GVM-1. Nakup vozila, ki je stalo dobrih 26 tisoč evrov, so financirali iz lastnih sredstev, s pomočjo prostovoljnih prispevkov vaščanov Voklega, donatorjev in botrov, ki so kot posamezniki prispevali največji

delež. To so Primož Globočnik, Mateja Likosar Rogelj in Marjan Rogelj, Klemen Jarc, Marko Lončar, Martin Gorjanc in Luđvik Ahčin. Botri so ključne novega vozila predali poveljniku PGD Voklo Dušanu Vehovcu, ta pa jih je izročil skrbnici vozila Tanji Rupnik.

Motorno črpalko, ki jih je stala dobrih 14 tisoč evrov, od tega je sedemdeset odstotkov prispevala Občina Šenčur,

preostalo je PGD Voklo financiral z lastnimi sredstvi, je skrbniku Gašperju Likosarju v imenu občine predal šenčurski podžupan Aleš Perič Močnik. »Vsa občinska gasilska društva so svetla plat naše občine in to nedvomno velja tudi za gasilke in gasilce PGD Voklo, ki veljajo za zelo uspešne, pridne in vedno brezkompromisno priskočijo na pomoč,« je dejal šenčurski podžupan.

Predsednik PGD Voklo Aleksander Vehovec je pojasnil, da so se za menjavo motorne črpalke, ki so jo prejeli že lansko leto, odločili na podlagi načrta Občinskega gasilskega poveljstva Šenčur in Občine Šenčur, saj sta se ta dva organa odločila posodobiti in dvigniti nivo požarne varnosti in zaščite v domači občini. Vehovec je v imenu PGD Voklo vsem botrom novega gasilskega vozila podelil zahvale, dolgoletnim članom, ki so vidno prispevali k razvoju in uspešnemu delovanju njihovega društva pa priznanja in kipe gasilca. Prejeli so jih Bojan Maček, Franci Lotrič in Metod Globočnik.

Zbrane sta nagovorila še podpredsednik Gasilske zveze Slovenije Jože Derlink in predsednik Gasilske zveze Kokra Franc Draksler. Šenčurski župnik Urban Kokalj je novi pridobitvi PGD Voklo blagoslovil, kulturni program pa so oblikovali otroci Podružnične šole Voklo pod mentorstvom Alenke Kern in Pihalni orkester občine Šenčur.

Ključne novega gasilskega vozila so predali prisotni botri Klemen Jarc, Primož Globočnik, Martin Gorjanc in Marko Lončar. / Foto: Franci Brezar

Delavnica o zdravem življenjskem slogu

Železniki – Mladinski center Železniki v sodelovanju z Zdravstvenim domom Škofja Loka in Zdravstvenovzgojnim centrom Škofja Loka prireja brezplačno delavnico Zdrav življenjski slog, ki bo v sredo, 17. julija, ob 10. uri v mali dvorani Športne dvorane Železniki.

LIBERO TORBAU

LIBERO TORBAU je uspešno družinsko podjetje iz Celovca. Specializirani smo za načrtovanje in proizvodnjo vrhunskih avtomatskih dovornih vrat za zasebne potrošnike in tudi za industrijo. Zaradi širjenja naše delovne ekipe zaposlimo

ELEKTRIČARJA ZA MONTAŽNA DELA m/ž
(ELEKTRIKER FÜR MONTAGE m/w)
Pogoj je zaključena poklicna izobrazba za električarja.

Potrebno je tudi tehnično razumevanje, ustreznost kvalifikacija in dobro znanje nemščine. V družinskem vzdušju vam poleg moderne opreme nudimo tudi pestro delo, ki ga boste po možnosti opravljali samostojno. Mesečna plača najmanj 2.063,50 evra.

Veselimo se vaše vloge na:
LIBERO TORBAU Erdetschnig GmbH, office@libero-torbau.com
www.libero-torbau.com

FIZIOTERAPEVTA m/ž

(Physiotherapeutin)

Terapevtski center FURIAN (Velikovec/Völkermarkt) takoj zaposli

Od vas pričakujemo:
Ustreznost poklicno izobrazbo kot fizioterapevt, dovoljenje za opravljanje te dejavnosti, socialne kompetence, komunikativnost, sposobnost delati v timu in obremenljivost. Mesečna plača na osnovi polnega delovnega časa najmanj 2.500 evrov, po dogovoru tudi več. Delo 40 ur na teden.

Veselimo se vaše vloge na:
Therapiezentrum Furian, Anita Furian, MAS, Geschäftsführung
Nibelungenstraße 26, A-9100 Völkermarkt/Velikovec
oz. po telefonu +43 664 4427 195
ali po e-pošti anita.furian@a1business.at

Pohod na »slovenski ponos«

Združenje borcev za vrednote NOB Radovljica je v sodelovanju z drugimi veteranskimi združenji pripravilo 34. spominski pohod na Triglav.

MATEJA RANT

Gorje – S spominskim pohodom na Triglav se vsako leto spomnijo vzpona partizanskih patrolj in razvitja slovenske zastave na vrhu Triglav leta 1944 ob osvoboditvi Beograda. Pohode so začeli borci Prešernove brigade, v letu 1991 pa so k sodelovanju pritegnili še druga veteranska združenja v Sloveniji. Pohod vsako leto končajo s slovesnostjo na Rudnem polju na Pokljuki.

Slavnostni govornik na letošnji slovesnosti, ki jo pripravljajo jutri ob 13. uri, ko se bodo pohodniki vrnili s Triglava, bo predsednik sekcij Vsedržavnega združenja partizanov Italije v Doberdolu Patrik Zulian. »Našo prireditelje namreč že vsa leta obiskujejo tudi zamejski Slovenci,« je pojasnila predsednica Združenja Borcev za vrednote NOB Radovljica Danijela Mandeljc in dodala, da so, čeprav živijo na drugi strani meje, pogosto bolj ponosni na Slovenijo kot tisti, ki v njej živimo. Pohodniki so se na Triglav podali minulo soboto iz Ankara, v nedeljo z Nanosa, v ponedeljek s Kuma, iz Radovljice in Cerja, danes pa še s Pokljuke. Letos se je v

primerjavi z lani število pohodnikov precej povečalo, je z zadovoljstvom ugotavljal vodja pohoda Janez Kunstelj, in sicer jih je vseh skupaj glede na prijave 558, od tega se jih je na vrh Triglava namenilo 367. Krajšo slovesnost tako pripravijo že na vrhu Triglava in na Kredarici. »Program na Kredarici je mogoče najbolj čustven del pohoda, saj ga pohodniki izvedemo sami. Zato mogoče ni tako kakovosten, je pa zato bolj pristrčen in predstavlja uvod v večerno druženje,« je razložil namestnik vodje pohoda Marjan Bohinc.

»Triglav je slovenski ponos, zato ima naš pohod še dodatno težo,« je poudarila Danijela Mandeljc in dodala, da želijo tudi s tem pohodom ohraniti spomin na to, kaj se je dogajalo v naši polpretekli zgodovini, ki jo ceni in spoštuje ves svet, le del politike si jo po njenih besedah lasti in popravlja po svoje. »Te zgodovine ne morejo izbrisati, k čemur pripomorejo tudi tovrstne aktivnosti, s katerimi mladim prenašamo dogodke iz preteklosti in jim privzgapamo vrednote, ki so nam prinesle domovino ter ohranile jezik in kulturo.«

Jubilej Orožnove koč

ANDRAŽ SODJA

Bohinjska Bistrica – Na planini za Liscem bo v nedeljo veselo, saj 125-letnico praznuje Orožnova koč, prva koč Slovenskega planinskega društva. Osrednja slovesnost bo ob 14. uri s priložnostnim kulturnim programom, osrednji govorec pa bo Jože Rovani, predsednik Planinske zveze Slovenije.

Z vodniki Vodniškega odseka Bohinj, ki deluje v okviru obeh domačih planinskih društev, pa bodo ta dan pripravili tudi vrsto pohodov do Orožnove koč iz različnih smeri, do vseh izhodišč pa bo v skladu s trajnostnimi načeli bohinskega turizma mogoče priti z javnim prevozom. Prvi pohod iz Bohinjske Bistrice prek Rebra, Raven do Orožnove koč se bo začel ob 9.15, pohodnike pa čaka dve uri in pol hoje. Drugi pohod se bo začel na Polju in bo

vodil prek Žlana in Reparja do Orožnove koč. Tudi tu je predviden čas hoje okoli dve uri in pol. Težji pohod se bo z zborom ob 7.20 začel na spodnji postaji nihalko Vogel, od koder se bodo pohodniki odpravili po bohinjsko-tolminskih gorah prek Rodice in Črne prsti do Orožnove koč. Čaka jih okoli šest ur hoje, za pohodnike pa bo prevoz z nihalko cenejši. Zahtevnejši je tudi pohod s Soriške planine prek Možica, Šavnika, Koble, sedla Čez Suho do Orožnove koč, kjer bo hoje okoli pet ur. Zbor bo na parkirišču Kobla v Bohinjski Bistrici, mogoč pa bo tudi brezplačen avtobusni prevoz na Soriško planino. Organizatorji sporočajo, da morajo biti pohodniki primerno obuti in opremljeni, dodajajo pa tudi, da je Orožnova koč oskrbovana, vendar ob res velikem številu obiskovalcev ne morejo zagotoviti hrane za vse.

Na Gorenjskem trije diamantni maturantje

◀ 1. stran

Zlati maturantje so tako Blaž Erzar, Gašper Lotrič, Taja Basaj, Jaka Knific, Luka Štibelj in Rok Filipovič. Z Gimnazije Franceta Prešerna prihajajo trije zlati maturantje, to so: Andrej Jočić, Alex Cisar in David Čadež. Na Gimnaziji Škofja Loka je maturitetno spričevalo s pohvalo prejelo osem dijakov, in sicer poleg diamantne Eve Jug še: Liza Habjan, Petra Štibelj, Andraž Zrimšek, Teja Koblar, Tina Nastran, Anja Prezelj in Laura Rant. Na Gimnaziji in srednji šoli Rudolfa Maistra Kamnik so poleg diamantnega Tima Kmecla najboljši uspeh pri maturi dosegli še: Andraž Zalogar, Vitja Bizjak in Maša Kotnik. Na Gimnaziji Jesenice je pet zlatih maturantov, in sicer: Aleksander Piber, Matej Zupančič, Tjaša Prezelj, Rebeka Hudovernik in Martin Radman.

Od 5600 kandidatov, ki so uspešno zaključili četrti letnik gimnazije in so splošno maturo opravljali prvič, jih je izpite uspešno opravilo 5330 ali 95,18 odstotka, kar je nekoliko več kakor lani, ko je bilo uspešnih 93,67 odstotka, so pojasnili v Državnem izpitnem centru. V povprečju so kandidati dosegli 20,17 točke. Neuspešnih je bilo 270 kandidatov ali 4,82 odstotka, lani je bilo neuspešnih 6,33 odstotka kandidatov. Kandidati lahko v treh dneh po objavi rezultatov na Državni izpitni center oddajo zahtevo za vpogled v izpitno dokumentacijo. Najkasneje naslednji dan po opravljenem vpogledu v izpitno dokumentacijo

V srednjih šolah (fotografija je z Gimnazije Škofja Loka) so včeraj podelili letošnja maturitetna spričevala. / Foto: Tina Dokl

lahko vložijo obrazložen pisni ugovor na način izračuna izpitne ocene ali obrazložen pisni ugovor na oceno, državna komisija za splošno maturo pa o ugovoru odloči v šestdesetih dneh po prejemu pisne vloge. Kandidati, ki bodo vložili vlogo za vpogled, bodo lahko na spletni strani Državnega izpitnega centra pogledali datum in uro vpogleda. Prav tako bodo individualno obveščeni o tem, kdaj je bil ugovor obravnavan in ali je prišlo na podlagi podanega ugovora do spremembe ocene, so pojasnili v Državnem izpitnem centru. K jesenskemu izpitnemu roku splošne mature se kandidati v šoli lahko prijavijo še danes. Pisne izpite v jesenskem roku splošne mature bodo kandidati opravljali med 24. in 31. avgustom, do 4. septembra pa

bodo šole izvajale tudi ustne izpite. Z rezultati jesenskega izpitnega roka splošne mature bodo kandidati v šolah seznanili 17. septembra.

Izpite mednarodne mature je na treh slovenskih gimnazijah opravljalo skupaj 65 dijakov iz Slovenije in 23 tujcev. Dijaki Gimnazije Kranj so mednarodno maturo letos opravljali osmič, izpitol se je udeležilo 22 dijakov, ki so v povprečju dosegli 38,1 točke. Med osmo generacijo mednarodne mature na Gimnaziji Kranj je bilo devet zlatih maturantov, to so: Tadej Rajgelj, Ana Koprivnikar, Nina Lenaršič, Špela Škof, Dan Dubokovič, Klara Gačnik, Katja Kranjec, Tinkara Krišelj in Sven Pádraig Ó Siochfhradha Prešern.

Poklicno maturo je na 140 srednjih šolah in organizacijah za izobraževanje odraslih

letos skupaj opravljalo 8110 kandidatov, od tega 7219 dijakov in 891 ostalih. V gorenjski regiji je poklicno maturo opravljalo 647 kandidatov. Od 7715 kandidatov, ki so poklicno maturo v celoti opravljali prvič, je preizkus uspešno opravilo 7181 kandidatov ali 93,08 odstotka (lani 92,11 odstotka). Maturantov, ki so na poklicni maturi dosegli najvišji možni uspeh, je 106, med njimi: Nana Balantič, Katja Erdani, Luka Kopljan, Anja Škarja, Aleš Šlibar, Brina Tič in Petja Zupan Matjan, ki so se izobraževali na eni od šol oziroma organizacij za izobraževanje odraslih v gorenjski regiji. Vseh zlatih maturantov letošnjega spomladanskega izpitnega roka je 345, prihajajo pa z 82 srednjih šol in organizacij za izobraževanje odraslih.

Podprli aktivne počitnice v Žireh

MATEJA RANT

Žiri – V podjetju Trim As že 14. leto zapored na Selu pri Žireh organizirajo program aktivnih počitnic za predšolske otroke in osnovnošolce. Aktivne počitnice za otroke do 12. leta so podprli tudi v družbi Poclairn Hydraulics, v kateri so poskrbeli za vse prevoze, s čimer otrokom želijo zagotoviti res brezskrbne športno obarvane počitnice. Za otroke so v okviru aktivnih počitnic poskrbeli za pester vadbeni in rekreativni program za od šestdeset do osemdeset otrok. Prvič

so se jim otroci lahko pridružili v tem tednu, počitnice pa bodo otrokom popestrili

še v tednu od 12. do 16. avgusta, ko se bodo posvetili predvsem tenisu. V primeru

slabega vremena program izvajajo v telovadnici Osnovne šole Žiri.

Gorenjsko želijo bolj povezati

Novi predlogi za razvoj

To je eden od načrtov Regionalne razvojne agencije Gorenjske – BSC Kranj, ki jo bo tudi v naslednjih štirih letih vodil dosedanji direktor Rok Šimenc.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Ko je vodenje Regionalne razvojne agencije Gorenjske – BSC Kranj pred štirimi leti prevezel Rok Šimenc, je ta imela ob polletju 370 tisoč evrov izgube, odnosi med zaposlenimi pa so bili močno skrhani. S številnimi novimi projekti se je poslovanje začelo izboljševati. Tako so lani ustvarili okoli dva milijona evrov prihodkov, leto pa so končali z dobičkom petdeset tisoč evrov.

»Družba BSC Kranj trenutno dobro posluje, saj je v regiji pripravila razvojne programe, ki jih uresničuje ter uspešno pridobiva lokalne, regionalne, nacionalne in evropske projekte. Družba je organizacijsko urejena in finančno stabilna. Prav tako je v zadnjih letih zgradila dober odnos z lokalnimi skupnostmi in drugimi

Rok Šimenc: »Doseči želimo tudi, da bo Gorenjska odprta v svet – skozi prepoznavnost regije, mednarodno sodelovanje ter morda tudi skozi graditev svoje regijske blagovne znamke.«

Rok Šimenc bo še naprej vodil Regionalno razvojno agencijo Gorenjske. / Foto: Tina Dokl

deležniki v regiji,« pravi direktor Rok Šimenc, ki je pred kratkim ponovno dobil zaupanje za vodenje tudi v naslednjih štirih letih.

»Kljub dobrim rezultatom so še vedno možnosti za izboljšave. Te vidim predvsem v še večji povezanosti z občinami in drugimi institucijami, to pa predvsem pri izdelavi razvojnih in izvedbenih dokumentov. Več sodelovanja bo potrebne tudi pri kreiranju prijav na razpise. Prav tako je treba BSC Kranj bolj povezati z

drugimi razvojnimi institucijami v regiji in zunaj nje,« pravi Rok Šimenc in dodaja, da je družba v zadnjih letih poslovala v organizacijski strukturi razdeljeno na pet enot: podjetništvo, turizem, podeželje, okolje in prostor ter človeški viri. »Menim, da je organizacijska struktura dobra in je treba programsko obdobje do konca leta 2020 tako tudi zaključiti. Vzporedno pa je treba z novimi trendi začeti postavljati novo organizacijsko strukturo, ki bo bolj prepletena in

v skladu z evropskimi trendi in usmeritvami,« tudi pravi Šimenc in dodaja, da bodo še naprej skrbeli, da se bo Gorenjska bolj povezovala.

»Doseči želimo tudi, da bo Gorenjska odprta v svet – skozi prepoznavnost regije, mednarodno sodelovanje ter morda tudi skozi graditev svoje regijske blagovne znamke,« pravi Šimenc in dodaja, da bo tudi zato v dveh letih treba družbo ponovno reorganizirati in jo postaviti na nove temelje, ki zahtevajo še več domačega in mednarodnega sodelovanja.

»Prav tako bo po letu 2020 treba poskrbeti za finančno stabilnost družbe, saj se zahtevni Sloveniji kot razvitejšemu delu naše države obeta bistveno manj evropskih razvojnih sredstev. Zato bo treba vsebino delovanja družbe razdeliti na tretjine, ki bodo zagotavljale vire za uspešno poslovanje. Del družbe naj bi se ukvarjal z lokalnimi, regionalnimi in nacionalnimi projekti, del pa s tržno dejavnostjo na področju poslovnega svetovanja, priprave razpisov za gospodarstvo, izdelavo izvedbenih dokumentov za občine, zavode, investitorje in podobno,« še dodaja direktor Rok Šimenc.

Z dopolnitvijo Dogovora za razvoj gorenjske regije Gorenjska od države in Evropske unije pričakuje sofinanciranje v višini blizu 26 milijonov evrov.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Ta teden sta se sestala Razvojni svet gorenjske regije in Svet gorenjske regije. Župani, gospodarstveniki in predstavniki nevladnih organizacij so potrdili projekte za vključitev v dopolnjen Dogovor za razvoj gorenjske regije in se seznanili z letnim poročilom o izvajanju Regionalnega razvojnega programa Gorenjske 2014–2020.

Gorenjska ima v podpisnem Dogovoru za razvoj gorenjske regije z ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo vključenih 21 projektov v skupni vrednosti 42,6 milijona evrov, od katerih je dobrih 23,5 milijona evropskih oziroma nacionalnih sredstev. V dogovor so vključeni projekti na temo spodbujanja podjetništva in poslovne infrastrukture, na temo mobilnosti ter vlaganja v vodni sektor. Na Gorenjskem so v zadnjih mesecih potekala usklajevanja in preverjanja izvedljivosti projektov, ki so bili že posredovani na resorno ministrstvo, ter priprave novih projektnih predlogov. Po izvedenih postopkih sta sveta potrdila tri

nove projektne predloge in spremembo 14 že vključenih projektnih predlogov. Na podlagi sklepov obeh svetov bo Regionalna razvojna agencija Gorenjske v prihodnjih dneh posredovala dopolnitev osnutka Dogovora za razvoj gorenjske regije na ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. Z dopolnitvijo dogovora tako Gorenjska od države in Evropske unije pričakuje sofinanciranje v višini 25,9 milijona evrov.

Na Regionalni razvojni agenciji Gorenjske (BSC Kranj, SORA, RAGOR) se letno pripravlja poročilo o izvajanju Regionalnega razvojnega programa Gorenjske za preteklo leto. Direktor BSC Kranj Rok Šimenc je ob predstavitvi dejal, da se Regionalni razvojni program uresničuje tako z dogovorom o razvoju regije kot tudi različnimi mednarodnimi, nacionalnimi, regijskimi in občinskimi projekti ter programi. Poudaril je, da so gorenjske razvojne agencije v lanskem letu pripravile 57 projektnih predlogov in jih prijave na različne, predvsem transnacionalne razpise.

KRATKE NOVICE

Prenova savn in sanitarij v bazenu se odmika

Železniki – V Železnikih so to poletje nameravali prenoviti savne in sanitarije plavalnega bazena, a se bo investicija zamaknila v jesenski čas. Kot je povedal župan Anton Luznar, so na prvem razpisu za izbiro izvajalca prejeli eno nepopolno ponudbo, drugi razpis pa so pred nekaj dnevi razveljavili. Znova so prejeli eno ponudbo, a je njena vrednost občutno presežala 120 tisoč evrov, kolikor so jih v letošnjem proračunu zagotovili za to investicijo. Po besedah župana naj bi sedaj nekoliko okrnili popis del in razpis ponovili, pri čemer upajo, da bodo ponudbe bližje zagotovljenim proračunskim sredstvom. Prenove savn in sanitarij se sicer želijo lotiti v obdobju jesenskih počitnic.

Mobilno svetovanje podjetnikom

Kamnik – Občina Kamnik v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije uvaja nove brezplačne storitve za potencialne in obstoječe podjetnike. Mobilno svetovanje se bo izvajalo v poslovnih prostorih KIKŠarterja (poleg Doma kulture Kamnik), in sicer vsak 2. in 3. ponedeljek v mesecu od 8. do 15. ure. Stranke se morajo za svetovanje obvezno predhodno najaviti na telefonsko številko 01/58 98 186 oziroma na elektronski naslov: irena.tonin@gzs.si.

Sprejeli rebalans proračuna

Kamnik – Svetniki občinskega sveta občine Kamnik so na junjski seji po skrajšanem postopku sprejeli rebalans proračuna za leto 2019, ki je bil potreben, če želi občina prejeti nepovratna sredstva s strani države za sanacijo plazov (142 tisoč evrov) in osvetlitev Stadiona prijateljstva v Mekinjah (100 tisoč evrov). Skupni prihodki bodo po novem znašali 24.947.939 evrov, odhodki pa 28.002.079 evrov.

Visok jubilej kranjskih planincev

Z razstavo v Mestni knjižnici Kranj ter izobešanjem zastave pred Bežkovo vilo se danes začinja praznovanje stodvajsetletnice Planinskega društva Kranj.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Planinsko društvo Kranj je z blizu 1300 člani med največjimi v Sloveniji, prav tako pa ima dolgo in bogato zgodovino. Že konec 19. stoletja so se namreč Kranjčani odločili ustanoviti podružnico Slovenskega planinskega društva (SPD), uradno pa jim je to uspelo leta 1899. Leta 1946 se je podružnica SPD Kranj preoblikovala v Planinsko društvo Kranj in se včlanila v Planinsko zvezo Slovenije (PZS).

Kranjski alpinisti so znani po številnih uspehih in prvenstvenih vzponih ter tudi povzgoji mladih planincev in urejanju planinskih poti, njihov odsek markacistov pa je eden najbolj dejavnih v Sloveniji. Kranjski vodniški odsek velja za začetnika sodobnega planiškega vodništva v Sloveniji, turnokolesarski

Predsednik PD Kranj Tine Marenče / Foto: Tina Dokl

odsek pa je bil ustanovljen med prvimi v Sloveniji. Člani planinskega društva so postavljali tudi planinske postojanke in zavetišča, več desetletij pa je v okviru PD Kranj delovala tudi Gorska reševalna služba.

Bogato zgodovino svojega delovanja ob letošnjem jubileju predstavljajo na razstavi, ki so jo poimenovali

Od Prešernove kočice preko Everesta za prihodnost kranjskega planinstva in si jo je od danes naprej že moč ogledati v Mestni knjižnici Kranj.

»Z razstavo želimo kronološko predstaviti najpomembnejše mejnike v zgodovini PD Kranj. Poleg zgodovinskih fotografij so na ogled postavljeni tudi

neprecenljivi predmeti, ki so jih člani PD Kranj uporabljali na svojih odpravah in pri planinskih aktivnostih,« je povedal predsednik PD Kranj Tine Marenče in dodal, da ob visokem jubileju pripravljajo še več prireditev. Prva bo že ta torek, 16. julija, ko bo organiziran nočni pohod na Jamnik. Ob šestdesetletnici planinske kočice na Kališču bodo 3. avgusta organizirali pohod na Kališče, med 23. in 25. avgustom pa sedmi Alpinistični tabor Nejca Zaplotnika. Pohod s slepimi osebami na Triglav pripravljajo 14. septembra, 12. oktobra pa bo organiziran planinski pohod na Kravec. Osrednja prireditev ob 120-letnici društva bo 28. novembra, praznovanje pa bodo sklenili s Plezalnimi dnevi Kranja, ki bodo potekali od 29. novembra do 1. decembra.

Davo Karničar v dokumentarnem filmu

Prihodnje leto bo minilo dvajset let, kar je vrhunski alpinist in smučar Davo Karničar z Jezerskega smučal z Everesta. Trenutno o njem nastaja film, ki so ga med drugim snemali pod Himalajo, nedavno pa tudi med vzponom na najvišji ameriški vrh Denali.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Jezersko – V začetku junija se je Davo Karničar vrnil z Denalija, 6190 metrov visokega vrha v pogorju Aljasko, ki velja za najvišji vrh Amerike. Tja je odšel s filmsko ekipo, ki o njem snema film, režiser je Miha Kačič, snemavec še en Gorenjec, Rožle Bregar. V osemčlanski ekipi je bil od Gorenjcev

Davo Karničar: »Načelno so osemtisočaki za menoj. Raje bom osvajal druge, manj razvpite destinacije, saj je tudi namen hoje v hribe, da tam raziskuješ; na znanih destinacijah, ki jih želi doseči vse več ljudi in se ti vzponi vse bolj komercializirajo, pa tega ni več.«

še Davov prijatelj in sopotnik na nekaterih visokogorskih poteh Damjan Ambrožič. Zanimalo nas je, kateri izziv je vodil Dava Karničarja, ki je smučal z najvišjih vrhov vseh sedmih celin, med

njimi tudi z Everesta in pred poldrugim desetletjem tudi z Denalija.

»Odzval sem se na prigo-varjanje prijateljev, s katerimi smo bili že večkrat skupaj v gorah. Pred dvema letoma se je namreč začel projekt snemanja dokumentarnega celovečernega filma. Producentu se zdi zanimiva moja pot, na Denali pa smo se povzpeli zato, ker je to prav posebna pustolovščina, ki ni primerljiva niti s Himalajo, kjer si do vznožja gore pomagaš z z nosači in živalmi. Tu pa moraš vse, kar imaš, skupaj s hrano in plezalno opremo, sam prinesiti z 2000 na 4500 metrov, nato pa je še finalni naskok na goro. To je za vsakogar velik izziv, pri katerem se lahko zaneseš le nase in drug na drugega. To naj bi bil eden od poudarkov filma, ki ni klasična biografska pripoved o nekom,« pojasni vrhunski alpinist in smučar z najvišjih svetovnih gora.

Pravi, da ima kljub vsem dosedanjim ekstremnim podvigom srečo, da še vedno obstaja, in če ima priložnost, da svoje znanje o gorništvu prenaša na druge, to

naredi z veseljem. Režiser in ostali člani ekipe so tisti, na katere prenaša svoje izkušnje, kako razumno in varno hoditi v gore. »Moja nostalgčna želja, da vsi skupaj skočimo še do vrha, se tokrat ni mogla udejanjiti, kajti učeči se je med potjo poškodoval in s 4500 metrov nadmorske višine smo ga morali evakuirati. Tisto, zaradi česar smo sploh šli na pot, pa smo v polnem izpolnili. Že sama pot proti Denaliju je odlično doživetje, ki so ga spremljevalci posneli za film. Denali je osamelec (kot denimo Storžič), ki te kljub napovedi lepega vremena lahko neprijetno preseneti. Vreme se v hipu lahko spremeni. V tej sezoni je majhna verjetnost uspešnega dosega vrha. A to ni bil cilj, saj je bil Denali že davno dosežen, pač pa je bil naš skupni podvig pomemben predvsem zaradi prenosa znanja in za potrebe filma,« dodaja Karničar. Režiser, ki je v minulih mesecih močno spremenil življenjski slog in izpostavil samega sebe, želi s filmom pokazati, da lahko vsakdo do neke mere in ob ustreznem

Davo Karničar / Foto: Tina Dokl

vodenju na varen način doseže zahteven vrh, razmišlja Karničar. Film naj bi sporočal, kako pomembno se je gore lotiti postopoma, korak za korakom, da ni smiselno preveč tvegati, kako ne moreš ničesar prehiteti. Film snemajo na različnih lokacijah, Denali je bila ena od njih, sicer pa so se ob vznožju Himalaje že pred tem spomnili Davovega podviga

izpred devetnajst let, ko je smučal s strehe sveta.

Prihodnje leto bo od tega dejanja minilo okroglih dvajset let. Davo Karničar bi rad, da bi bil do jubileja film posnet. Pred dvema letoma si je za cilj zadal vzpon in smučanje z druge najvišje gore na svetu, K2, a se je cilju odpovedal zaradi bolečin v hrbtu. Zgodbe ne bo obnovil. »Načelno so

osemtisočaki za menoj. Raje bom osvajal druge, manj razvpite destinacije, saj je tudi namen hoje v hribe, da tam raziskuješ, na znanih destinacijah, ki jih želi doseči vse več ljudi in se ti vzponi vse bolj komercializirajo, pa tega ni več. Zgolj za vzpon na Denali je denimo prijavljenih 1200 ljudi,« še doda alpinist in ekstremni smučar z Jezerskega.

Iz Preddvora lahko pošlješ zvočno razglednico

Junjske prireditve v Preddvoru so se s Petrovim sm'nom iztekle, novost je zvočna razglednica Preddvora.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Preddvor – S prireditvami prazničnega junija so v občini Preddvor zelo zadovoljni, pravi župan Rok Roblek. Dogodki so bili dobro obiskani, prihajali so ljudje vseh generacij. Skupni imenovalec je bil občinski praznik, s katerim se je vse skupaj tudi začelo, sklepní dogodek pa že tradicionalni Petrov sm'n z mednarodnim folklornim festivalom.

Letos so vključili več novosti. »Ena od njih je bila predstavitev knjige v ogledalu grajske zgodovine avtorice ddr. Mire Delavec Touhami, ki govori o družini Wurzbach v Preddvoru in o utemeljitvi preddvorskega turizma s penzionom Grintavec. Knjiga je velika pridobitev za Preddvor, saj z doslej izdanimi knjigami o Josipini Turnograjski in z obema zbornikoma tvori izredno bogato pisno izročilo za kasnejše rodo ve o tem, kaj je v Preddvoru vse bilo, s čimer se celo

kaka večja občina težko postavlja Preddvoru ob bok,« pravi župan Rok Roblek in pri tem poudari prispevek domačinke ddr. Mire Delavec Touhami, saj je več knjig izšlo prav na njeno pobudo. Čeprav ni popolna novost, ker se je začel že lani, Roblek omenja tudi festival Free Forms: »Dobijo se glasbeni mojstri, ki iz instrumentov izvabljajo nenavadno glasbo. Novost pri tem je, da je ob tem Preddvor prvič imel turistični produkt Zvočna razglednica Preddvora. Turist lahko v Preddvoru s svojo snemalno napravo (bodisi s telefonom bodisi si izposodi kakšno bolj dovršeno opremo) po Preddvoru

Odprtje odseka Jakobove poti Hraše–Sv. Jakob bo 28. julija, 17. in 18. avgusta pa bo tradicionalni Kmečki praznik pod Storžičem v Bašlju.

išče zanimive zvoke, v TIC-u pa jih lahko na računalniku in ob sodelovanju nekoga, ki pomaga pri obdelavi, uredi in izdela posnetek lastne zvočne razglednice. Na prvem, ki je potekal med letošnjimi junjskimi prazničnimi dogodki, je bilo navzočih blizu dvajset ljudi, ki so snemali zvoke Preddvora.«

Novost je bila tudi kresna noč, ki so jo posvetili dnevu državnosti, sicer pa je bil to dogodek v sklopu projekta Korak za čisto naravo. Dogodek je potekal v skavtskem duhu z dviganjem zastave in himne, s tabornim ognjem in pripovedovanjem pripovedk, zlasti lokalnih, ki jih je lepo interpretirala Franciska Žumer. »Praznovanje smo zadnjega junija sklenili s Petrovim sm'nom in mednarodnim folklornim festivalom, na katerem je z veselim plesom navdušila folklorna skupina iz Litve,« je povedal župan. »Prvič je bil Petrov sm'n v novi postavitvi, center dogajanja je bil postavljen v

Petrov sm'n prvič z vsebinami iz prometne preventive / Foto: Tina Dokl

veduto proti cerkvi, ob gradu pa so se vrstile stojnice s predstavitev lokalnih društev. Prvič je bila v Preddvoru predstavitev Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in Agencije za varnost v prometu z izobraževanjem o odgovornem vedenju

v prometu. Tako so denimo s posebnimi očali udeležencem omogočili izkušnjo, da si med vijuganjem med stožci predstavljajo, kako je videti, če voziš pod vplivom drog in alkohola.«

Julija so na Zaplati proslavili še peto obletnico koč v

Hudičkovem borštu, 28. julija pa napovedujejo odprtje in blagoslovitev odseka Jakobove poti, ki poteka iz Hraše pri Smledniku do Sv. Jakoba nad Preddvorom. Tam bo ob 10.30 tudi maša. Avgusta pa se obeta še veselica s kmečkim praznikom v Bašlju.

Uredili bodo pokopališče

V Komendi v poletnem času začnejo preurejanje pokopališča, v sklopu prenove pa bodo uredili tudi žarne niše.

ALEŠ SENOŽETNIK

Komenda – Zaradi dotrajnosti poslovnih ploščadi in pomanjkanja žarnih grobov v Komendi v teh dneh začnejo prenovo pokopališča, ki bo stala 275 tisoč evrov, od tega pa bo dobrih 52 tisočakov primaknila država. V sklopu del bodo poleg preureditve dotrajane poslovne ploščadi uredili tudi prostor z žarnimi grobovi in ločilni zid, ki bo poslovilno ploščad ločil od Glavarjeve ceste. Uredili pa bodo tudi prostor za 82 žarnih niš, t. i. kolumbarij, v katerem bo približno sedemdeset odstotkov niš prostora za štiri žare, v preostanku pa za šest.

V Komendi letno zabeležijo v povprečju 32 pokopov, od tega šest v novih grobovih, izkoristili pa so že vse možnosti za nove žarne grobove. Kot ocenjujejo na občinski upravi, klasični grobovi

Prenova pokopališča s poslovilno ploščadjo bo stala 275 tisoč evrov.

zadostujejo še za 19 let, medtem ko je žarnih grobov dovolj le še za pol leta, zato je ureditev pokopališča s kolumbarijem nujna. Urejanje

pokopališča naj bi potekalo predvidoma do konca avgusta, v tem času pa bo dostop do novega dela pokopališča mogoč prek starega dela,

morebitna uporaba mrliških vežic pa bo mogoča na rezervni lokaciji, sporočajo z občinske uprave, kjer prosijo za strpnost in razumevanje.

Uspehi mladih radioamaterjev

Ekipa mladih radioamaterjev, v kateri je tudi Domžalčan Pavel Trojer, je na svetovnem prvenstvu osvojila tri odličja.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – Na tretjem svetovnem mladinskem prvenstvu v radiogoniometrianju (ARG), ki je nedavno potekalo v ukrajinski Vinnytsii, so slovenske barve zastopali Nik Gregorič, Jani Bratož, Ruj Grošelji Simič in Domžalčan Pavel Trojer.

Ruj Grošelji Simič in Pavel Trojer sta osvojila ekipno srebro v kategoriji do 14 let – 144 MHz, ki velja za eno

Simič pa je postal še svetovni podprvak v kategoriji sprint, v kateri mora tekmovalc poiskati deset oddajnikov v čim krajšem času.

Amaterska radiogoniometrija je radioamaterska športno-tehnična disciplina, ki jo Zveza radioamaterjev Slovenije že vrsto let goji tudi v sodelovanju z Zvezo organizacij za tehnično kulturo Slovenije, je bolj poznana po imenu lov na lisico. Tekmovalci morajo v nara-

Nik Gregorič, Ruj Grošelji Simič, Pavel Trojer in Jani Bratož

najzahtevnejših disciplin prvenstva. Ruj je bil v individualni razvrstitvi četrti, Pavel pa šesti, kar je zadoščalo za skupno drugo mesto v ekipni razvrstitvi, kamor štejeta dva rezultata s tekme posameznikov.

Poleg srebra sta Grošelji Simič in Trojer osvojila še bronasto odličje v kategoriji do 14 let – 3,5 MHz, Grošelji

si s posebnimi sprejemniki z usmerjeno anteno (radiogoniometri) v čim krajšem času na tekmovalnem področju odkriti skrite oddajnike oziroma lisice. Namen je čim hitreje najti vse oddajnike in priti v cilj, za kar sta potrebna dobro poznavanje tehnike odkrivanja oddajnikov in dobra telesna pripravljenost.

Poletna vodenja za turiste

Zavod za turizem, šport in kulturo Kamnik letos poleti organizira redna vodenja po mestu Kamnik za tuje turiste.

JASNA PALADIN

Kamnik – Vodenja potekajo v angleškem jeziku, in sicer vsak poletni petek dopoldan, od 5. julija do 6. septembra, od 10. ure do 11.30. Zbor je pred osrednjo TIC-točko na Glavnem trgu, prijave pa niso potrebne. Cena vodenja znaša tri evre za odrasle in dva evra za otroke.

»Vodenja so namenjena predvsem tujim turistom, ki jim želimo predstaviti tudi zgodovino mesta Kamnik. Opažamo namreč porast povpraševanja tujih turistov po tovrstnih vodenjih, zato smo v dogovoru z lokalnimi turističnimi vodniki pripravili poletna vodenja po Kamniku. S takšnimi akcijami želimo dvigniti obisk starega mestnega

jedra. Vodenje bo za zdaj potekalo v angleškem jeziku, vsekakor pa bomo pozorni na to, iz katerih držav bodo zainteresirani turisti prihajali,« pravi direktor Zavoda za turizem, šport in kulturo Kamnik dr. Tomaž Simateinger.

Lani je osrednjo TIC-točko v poletnih mesecih obiskalo okoli šestdeset turistov na dan, avgusta pa tudi po več kot 140 dnevno, kar v primerjavi s poletjem 2017 predstavlja od 30- do 40-odstotno rast. Tudi letos je že opaziti povečan obisk, ugotavljajo. O dodatni ponudbi je Zavod za turizem, šport in kulturo Kamnik že obvestil vse ostale turistične ponudnike v Kamniku ter ostale okoliške turistične organizacije.

Občina sklenila poravnavo

1. stran

Predmet poravnave so kompleks nepremičnin pri trgovini v Srednji vasi, kompleks nepremičnin, ki predstavljajo objekte in pripadajoče zemljišče vrtca v Šmartnem v Tuhinju, Dom Krajevne skupnosti Volčji Potok in dve parceli, ki sta zajeti v cestno telo. V zameno za omenjene nepremičnine, ki jih bo občina tako dobila v svojo last, bo občina zadrugi v last in posest izročila nepremičnine (stavbno in zemljišča), ki se nahajajo neposredno ob poslovnih prostorih Zadruga na Trgu talcev 1 v Kamniku, prav tako bo občina iz proračuna zadrugi plačala 20 tisoč evrov iz naslova nemožnosti uporabe nepremičnin.

Svetniki so predlog poravnave potrdili, nasprotoval mu je le nekdanji župan Anton Tone Smolnikar, ki

Občina je v poravnavi Kmetijsko gozdarski zadrugi Kamnik izročila objekt v neposredni bližini poslovnih prostorov zadruga na Trgu talcev in 20 tisoč evrov.

je poudaril, da občina znova plačuje za zgodbo, za katero so v preteklosti že plačali. Eno poravnavo je občina za zemljišče v Volčjem Potoku namreč že sklenila. »Gre

za eno največjih grdobj in zgodba ni tako čista, kot jo nekateri predstavljajo. Občina v strahu, da se bo postopek vlekel predolgo, plačuje tisto, kar zadrugi želi, ta pa hoče vedno

več,« se je na seji občinskega sveta hudoval Smolnikar.

Omenjene objekte je občina tako dobila v last, kje pa se bo našel denar za nujno obnovo, na občini še ne vedo.

Opravili nadzor ločevanja odpadkov

Komenda – V podjetju Publikus so v sodelovanju z medobčinskimi redarstvom prejšnji teden opravili kontrolo ločenega zbiranja mešanih komunalnih odpadkov v črnih posodah s črnimi pokrovi v naseljih Komenda, Gmajnica, Klanec in Potok pri Komendi. Pregledali so šestdeset zbirnih mest in izdali 41 opozoril zaradi nepravilnega ločevanja ter 19 pohval za zgledno ločevanje odpadkov. Kot so ugotovili z nadzorom, trideset odstotkov vsebine črnih posod predstavljajo odpadki, ki vanjo sodijo. Predvsem so opazili, da uporabniki v te posode odlagajo veliko embalaže in biološko razgradljivih odpadkov, ki sodijo v črne posode z rumenim pokrovom in rjave posode. S kontrolami bodo nadaljevali tudi v poletnih mesecih.

Ustanovili proračunski sklad za športne objekte

Kamnik – Kamniški svetniki so na junijski seji podprli predlog odloka o ustanovitvi proračunskega sklada za športne objekte v občini Kamnik, in sicer za izgradnjo razsvetljave na Stadionu prijateljstva v Mekinjah, izgradnjo nogometnega igrišča z umetno travo ter izgradnjo športnega parka za individualne športe. Svetniki so v razpravi sicer izrazili več pomislekov, zakaj je potreben sklad in zakaj ne zadostujejo zgolj proračunske postavke, a na občini odgovarjajo, da je potrebna gradnja in obnova športnih površin in objektov v občini vedno več, kar predstavlja velik finančni zalogaj, zato nameravajo potrebna sredstva za omenjene tri objekte in vse druge postopno umeščati v sklad.

Zlata potrditev za dobro delo

Mešani pevski zbor Crescendo iz Škofje Loke pod vodstvom Žige Kerta se je v začetku tedna z zborovskega tekmovanja v Grčiji vrnil z dvema zlatima priznanjema in zmago v eni od kategorij. Pred polnim amfiteatrom na zaključnem nastopu navdušili z Lebičevo Fčelica zleteila.

IGOR KAVČIČ

Škofja Loka – Eden po stazu in letih najmlajših gorenjskih zborov Mešani pevski zbor Crescendo, ki ga od vsega začetka uspešno vodi Žiga Kert, se je pretekli konec tedna v mestu Preveza Grčiji udeležil 25. mednarodnega zborovskega tekmovanja. Nastopil je med mešanimi pevskimi zbori v kategoriji A in v prostem programu v kategoriji G ter obkraj prejel zlato priznanje, v slednji je bil med vsemi nastopajočimi najboljši in je osvojil tudi prvo mesto.

Že prvi dan tekmovanja so nastopili s prostim programom originalnih kompozicij. Crescendo se je predstavil s tehtnimi zborovskimi skladbami, kot so Christus est natus Damijana Močnika, O lux beata Andreja Makorja, Fčelica zleteila Lojzeta Lebiča in Ceciliada Marcina Wawruka. V kategoriji A mešanih zborov je bil program deloma določen, saj so bila zahtevana različna obdobja v zgodovini zborovske glasbe, skladbe pa si je lahko izbral zborovodja. »Za skladbo iz obdobja renesanse sem izbral J. Gallusa in skladbo Stetit Jesus, romantiko smo

Energija in pevka moč v Crescendu je tudi v Grčiji naraščala. / Foto: arhiv MePZ Crescendo

obeležili s skladbo Abendlied, J. Rheibergerja, skladbo iz zgodnjega dvajsetega stoletja O Bog v nebeški slavi nam je dal F. Kimovec, za skladbo skladatelja, rojenega po letu 1970, pa sem izbral Cantate domino, J. Elberdina,« je povedal zborovodja Žiga Kert. Nastopajoče je ocenjevala osemčlanska mednarodna žirija v sestavi Ambrož Čopi (Slovenija), Theodora Pavlovitch (Bolgarija), Graeme Langager (Kanada), John Fitzpatrick (Irska), Kostis

Konstantaras (Grčija), Marco Antonio (Španija), Klaus-Jurgen Etzold (Nemčija) in Katerina Vassilikou (Grčija).

V obeh kategorijah je bil Crescendo odličan. »Žirija je podala navdihujoče mnenje in v prvi vrsti omenila, da čuti, da so zbor in zborovodja zelo povezani med seboj in se imajo radi. Še kako se strinjam, da mora biti energija med pevci in zborovodjo dobra, saj vsi na isti barki potujemo skupaj do cilja. Seveda smo si želeli potrditve,

da delamo prav in dobro, kar nam je tudi uspelo. Rezultat nas je zares razveselil,« je povedal zborovodja, da je na tak način njihov trud na najlepši način poplačan. Kljub veliki vročini so pevke in pevci zdržali, na odru pa so predvsem želeli pokazati, da so celo leto trdo vadili, njihov namen je bil očarati poslušalce. »V prvi vrsti smo želeli podariti pesem,« je ob vrnitvi še povedal Žiga Kert. »Naš zbor je mlad, ima sveže glavo in lep zvok – preprosto

nimamo limita, kar pomeni, da lahko v prihodnosti naredimo še več. Tako je menila tudi žirija. Poglej udeležbe na tekmovanju je zbor pel še na tamkajšnjem festivalu in se predstavil s slovenskimi skladbami. Na podelitvi priznanj so na željo žirije pred polnim auditorijem še enkrat zapeli skladbo iz zmagovalne kategorije Lebičevo Fčelica Zleteila.

Letošnja pevka sezona je bila sicer za Crescendo res bogata. Po božičnem

koncertu s sakralnim programom so v začetku leta intenzivno delali za snemanje nove zgoščenke, ki bo izšla v mesecu novembru, sočasno pa so se pripravljali tudi na junijski koncert na Loškem gradu, letos na temo slovenskih evrovizijskih pesmi. Ob tem so vadili program za Grčijo in imeli več sakralnih koncertov. Na tekmovanju v Grčiji niso samo nastopili, ampak so se tudi še bolj povezali, so še dodali v Crescendu.

Danes zasedba Divanhana

Fuzija glasbenih žanrov z Divanhano / Foto: Marko Pleterski

Bled – Na Festivalu Bled nas čaka še šest koncertnih večerov. Prvi bo že v petek, 12. julija, ko bo ob 20.30 v Festivalni dvorani nastopil sekstet Divanhana, ki igra povsem samosvojo predelavo izročila balkanskih pesmi oziroma balkanskih zvočnih praks, zlasti s področja Bosne in Hercegovine, Kosova, Srbije, Severne Makedonije in Turčije, ter fuzijo različnih glasbenih žanrov, v kateri tradicijo prepleta zlasti z elementi pop in klasične glasbe ter džeza. V soboto v Grand hotelu Toplice sledi koncert ob zaključku mojstrskih tečajev, v nedeljo pa se bo v cerkvi sv. Martina predstavil 95-članski mešani pevski zbor, ki prihaja z one strani Atlantika, vodi pa ga Sally Bytheway Brinton. Ponedeljek je rezerviran za slovensko zborovsko petje. Nastopil bo Akademski pevski zbor Univerze na Primorskem, ki velja za enega boljših slovenskih zborov, vodi pa ga skladatelj in dirigent Ambrož Čopi. V torek se vračamo v Festivalno dvorano, kjer bodo mladi glasbeniki v projektu Commuters predstavili avtorsko glasbo in priredbe kompozicij tujih avtorjev. V sredo bo festival zaključil ansambel violončelistov Cello attacca!, ki ga sestavljajo nekdanji in zdajšnji dijaki slovenske violončeliste Karmen Pečar. Prvo priložnost je ansamblu pred leti ponudil prav Festival Bled in njegov umetniški vodja mag. Jernej Brence.

Umetniške podobe iz sanj

Do konca avgusta je v Galeriji Atrij na ogled razstava Sanje, ki so jo pripravili aktivni člani in članice Kulturno-umetniškega društva Načeta paleta.

SAMO LESJAK

Tržič – Že ob prelomu iz 19. v 20. stoletje je Sigmund Freud in v epohalnem delu Interpretacija sanj predstavil teorijo analize sanj, ki jo je avtor določil kot kraljevsko pot do nezavednega. Sanje so po Freudu oblike izpolnjevanja želja, nezavedni poskusi, s katerimi človek poskuša razrešiti različne vrste svojih konfliktov. Psihoanaliza

nadaljuje pot razsvetljenstva, kar je sicer presenetljivo, kolikor je nezavedno veljalo prav za območje onkraj razuma, kraj iracionalnega in neukročenih strasti. Kasneje je za francoskega teoretika Jacquesa Lacana freudovsko sporočilo povsem nasprotno: nezavedno je strukturirano kot govorica, nekaj, kar je urejeno s strogo logiko, še več, v subjektu nezavednega je naposled mogoče

razbrati nič drugega kot cogito, kartezijanski subjekt. Da bi prišli do Freuda, se moramo vrniti k Descartesu.

Ob razstavi Sanje pa lahko rečemo, da so sanje (nezavedno) strukturirane kot umetniške podobe, pa najsi gre za slike, risbe, kolaže, fotografije, kipe, pesmi, instalacije ... Društvo je svojo ustvarjalnost predstavilo že na mnogih razstavah, tokratna vabi v svet sanj, kjer vsak avtor sanje

prikazuje po svoje, brez pravil in omejitev, kot izraz čustvenega naboja, ki izhaja iz nezavednega: lahko kot nekaj prijetnega, fantazijskega, mističnega ali pa kot neugodje, strah ali celo moro. Avtorji gledalca pozivajo k lastni interpretaciji del in razmisleku o prepleteni dvojici sanj in realnosti. V Atriju razstavlja: Mark Mandy, Jelena Dolenc, Jošt Belhar, Nina Lang, Bojan Toporiš, Urša Toporiš, Andrejka Belhar Polanc, Matej Sitar, Nina Šterman, Matevž Urbančnik, Mateja Roblek, Klavdija Bogataj, Manc Roblek, Tinkara Roblek, Sašo Bogataj in Jerneja Mihevc. Razgiban program ob odprtju je vključeval glasbene nastope hip-hop dua Joe Joe O Reilyja in Tarpeja ter Luka Ropreta, Stivena Rahmana in Sabe Selassie, svojo poezijo je predstavil Mark Mandy, za strokovno-umetniški nagovor pa je poskrbel David Ahačič.

Pot do nezavednega: članice in člani KUD Načeta paleta pred Galerijo Atrij / Foto: arhiv Galerije Atrij

Delovne počitnice na ledu

Te dni na Bledu poteka Hokejska akademija Anžeta Kopitarja in Tomaža Razingerja. Sedanji in nekdanji kapetan naše hokejske reprezentance znanje in izkušnje radodarno delita z mladimi, Anže Kopitar pa se je hkrati že začel pripravljati na novo sezono v ligi NHL.

VILMA STANOVNIK

Bled – Blejska ledena ploskev zadnja dva tedna gosti udeležence letos že četrte Hokejske akademije, ki poteka pod imenom naše ga najboljšega hokejista Anžeta Kopitarja in nekdanjega hokejista Tomaža Razingerja. Oba gorenjska Risa pa akademiji nista posodila le imena, temveč hokejistom in hokejistkam ob ostalih trenerjih in animatorjih vsak dan namenita precej pozornosti.

V prvem tednu je akademija obiskovalo 54 znanja željnih hokejistov, v tem tednu pa jih je kar 84. Poleg Anžeta Kopitarja in Tomaža Razingerja zanje skrbi 16 trenerjev in animatorjev. Skupine so razdeljene po letih, poleg treningov na Bledu pa je poskrbljeno za različne aktivnosti, od kopanja do obiskov Straže. Nekateri stanujejo na Bledu, tisti, ki so doma blizu, pa na Bled prihajajo vsak dan. Približno polovico je namreč slovenskih hokejistov, preostali pa so tujci.

»Zelo sem ponosen na to akademijo, saj projekt vsako leto še nadgrajujemo. Število udeležencev je sicer vedno precej podobno, lahko pa se pohvalimo, da so letos pri nas

Kapetan naše hokejske reprezentance in moštva Los Angeles Kings Anže Kopitar svoje bogato hokejsko znanje letos že četrtri deli z mladimi hokejisti. / Foto: Gorazd Kavčič

in upam, da bomo skupaj otrokom nudili vedno več,« je na torkovem druženju z novinarji povedal Anže Kopitar in pojasnil, da na akademiji sodeluje tudi vrsta nekdanjih in sedanjih reprezentantov, svojo priložnost izpopolnjevanja pa so letos še drugič dobile tudi slovenske hokejistke.

NHL in reprezentanca

Kljub temu da se naš najboljši hokejist in kapetan ekipe Los Angeles Kings zadnja dva tedna veliko ukvarja z mladimi in da je do novega odho-

pa res, da se precej bolje poznam, kot sem se takrat. Veliko bolj vem, kaj potrebujem, tudi oče Matjaž, ki mi pripravljaja treninge, zelo dobro ve, s čim se je treba bolj ukvarjati, s čim malo manj. Vsako poletje so pri tem manjše spremembe, a nič kaj drastičnega,« pravi Anže Kopitar, ki upa, da bo nova sezona za ekipo Los Angeles Kings boljša, kot je bila zadnja, ko se niso uvrstili v končnico. Imajo tudi novega trenerja, Todda McLellana. »To je že tretji trener v treh letih. Upam, da bo z njim prišla svežina. Izkušeni bomo morali potegniti voz, mladi pa ga bodo morali od zadaj še bolj potiskati, da bomo šli v pravo smer,« poudarja Anže Kopitar, ki razmišlja tudi o slovenski reprezentanci, ki jo je znova prevzel njegov oče Matjaž.

Prihodnje leto bodo namreč naši hokejisti igrali na svetovnem prvenstvu pred domačimi navijači in se

skušali uvrstiti v hokejsko elito. To ne pa ne bo prav lahko, saj bodo imeli nasprotnike iz ekip Francije, Avstrije, Madžarske, Južne Koreje in Romunije. »Če bomo zaigrali v popolni postavi, so možnosti vedno dobre. Naprej se uvrstita dve reprezentanci. Morda so Francozi favoriti, a Avstrije smo že premagovali, tako da se v podrejen položaj ne smemo postavljati. Morda je bila letos skupina z Belorusi in Kazahstanci celo malo težja. Igrali bomo doma, kar je tudi pomembno. Veliko lažje bo igrali pred polnimi tribunami in s podporo nekaj tisoč navijačev, ne pa pred večinoma praznimi tribunami, ko se lahko sliši zvonjenje telefona,« razmišlja Anže Kopitar, ki v ZDA znova odhaja 2. septembra. Še prej ga z družino čaka nekaj počitnic na Hrvaškem, nato pa se bo znova posvetil intenzivnim pripravam na novo sezono.

Pred odhodom v ZDA bo Anže Kopitar 31. avgusta znova organiziral dobrodelni golfski turnir na Bledu. Doslej je v osmih izvedbah zbral skoraj pol milijona evrov.

že igralci iz 13 držav. Eden je celo iz Kitajske, kar pomeni, da se je dober glas o akademiji razširil že precej daleč,

da čez lužo še skoraj dva meseca, ne pozablja na svoje treninge. »Moje telo ni več tako, kot je bilo pred desetimi leti. Je

Triglav v Maribor, Domžale doma

S tekmami prvega kroga se bo jutri začelo državno prvenstvo v Prvi ligi Telekom Slovenije. Kranjčani bodo v prvem krogu gostovali, Domžalčani pa bodo tekmo odigrali na domačem igrišču.

JOŽE MARINČEK

Kranj – Konec tedna se bo s tekmami prvega kroga v prvi slovenski nogometni ligi začela tekmovalna sezona 2019/2020. Nogometiški kranjskega Triglava bodo že jutri odigrali prvo tekmo, in sicer na igrišču Ljudski vrt v Mariboru, nasprotnik pa bo aktualni prvak Maribor. Tekma se bo začela ob 20.15. Mariborčani, ki so v sredo odigrali tekmo prvega predkroga v Ligi prvakov proti islandskemu prvaku

Velur in zmagali z 0 : 3, so zagotovo favorit srečanja, vendar pa so na dosedanjih srečanjih v Mariboru nogometiški Triglav vedno igrali dobro.

Kranjčani so pripravljale tekme odigrali z bolgarskim prvotigašem Ludogorcem in v avstrijskem Bischofshofenu izgubili s 4 : 0. Drugo tekmo so odigrali z ruskim drugotigašem Rotorjem v Mariboru, Rusi pa so bili boljši s 6 : 3. Tretjo pripravljalo tekmo so odigrali v Kranju, nasprotnik pa je bil

romunski Voluntari. Tekma se je končala z rezultatom 2 : 1 za Triglav. Četrto tekmo so odigrali v Krškem z Vojvodino, ki je bila sedma na prvenstvu Srbije. Vojvodina je bila boljša in zmagala s 3 : 2. Na peti pripravljali tekmi so se triglavani na domačem igrišču pomerili z drugotigašem Roltekom, srečanje pa se je končalo neodločeno z 2 : 2.

V novo prvotigaško sezono bo članska ekipa NK Triglav Kranj vstopila še močnejša, kot je bila v minuli.

Za to bosta poskrbeli dve okrepitvi. Prva je Victor Aliaga Verdu, 21-letni Španec, druga pa 22-letni vezist Elvedin Herić.

V nedeljo pa se bodo domačim navijačem predstavili še Domžalčani, ki so včeraj odigrali prvo tekmo prvega kroga kvalifikacij za Evropsko ligo z moštvom Balzana na Malti. V Domžalah bodo v nedeljo ob 21. uri gostili nogometiške Rudarje iz Velenja. Povratna tekma z ekipo Balzana bo v četrtek ob 20.45 v Domžalah.

Nova sezona Pokala polanskih puklov

Z nedeljskim kolesarskim vzponom na Stari vrh se začne deveta sezona Pokala polanskih puklov.

VILMA STANOVNIK

Hotavlje – Med kolesarji priljubljeni Pokal polanskih puklov je tudi letos sestavljen iz petih preizkušenj. Prvo, vzpon iz Poljan na Stari vrh, že to nedeljo, 14. julija, organizira ŠD Poljane, dosedanja rekorderja deset kilometrov dolgega vzpona s 650 metri višinske razlike pa sta Matej Kimovec s časom 25:09 in Laura Šimenc s časom 29:30.

Druga preizkušnja, vzpon na Pasjo ravan, bo sledila na praznični četrtek, 15. avgusta, organizator 11 kilometrov dolgega vzpona s 550 metri višinske razlike pa je PD Špik Lučine. Že dva dni kasneje, v soboto, 17. avgusta, bo sledil vzpon na Javorč, ki ga organizira ŠD Sv. Urban. Vzpon je dolg deset kilometrov in ima petsto metrov višinske razlike.

Dva vzpona bosta nato še v septembru. Vzpon na Lubnik 8. septembra pripravlja T4M ŠZ Škofja Loka. Vzpon je dolg deset kilometrov in

ima štiristo metrov višinske razlike. Zadnji vzpon bo na Blegoš, ŠD Marmor Hotavlje pa ga pripravlja 15. septembra. Vzpon je najdaljši, saj bo treba opraviti 13 kilometrov dolgo pot s kar 980 metri višinske razlike.

»Večjih sprememb glede koledarja tekem letos ni, še največja je, da je vzpon na Stari vrh tokrat v nedeljo, ne v soboto, kot je bilo običajno. Druga sprememba je, da bomo na vseh dirkah razen prve podelili nagrade iz naslova Pokala polanskih puklov po nekoliko drugačnem receptu. Gre za to, da bodo za Stari vrh podeljene nagrade najboljšim po kategorijah kot vsa leta doslej, na preostalih preizkušnjah pa bomo po vnaprej javno določenih »kriterijih« podelili enako število nagrad, le da ne nujno samo najboljšim. Težimo k temu, da tudi s podeljevanjem nagrad usmerimo pozornost k vsem udeležencem, ne samo najboljšim,« pojasnjuje vodja pokala Polanskih puklov Niko Stržinar.

Tudi letos mednarodna Poletna hokejska liga

VILMA STANOVNIK

Bled – Uvod v novo hokejsko sezono bo že tradicionalno zaznamovala tako imenovana Poletna hokejska liga, ki bo na Bledu letos potekala med 22. in 25. avgustom. Tokrat bo to že njena 16. izvedba, predstavile pa se bodo združena ekipa Slovenije, HDD SIJ Acroni Jesenice, HK SŽ Olimpija, francoska ekipa HC Grenoble, madžarska ekipa Fehervar AV19 in avstrijski VS Villach.

Združeno ekipo Slovenije z glavnim trenerjem

Gorazdom Drinovcem bodo sestavljali igralci iz slovenskih hokejskih klubov, ki tekmujejo v Mednarodni hokejski ligi (IHL).

V predtekmovanju bodo ekipe razdeljene v dve skupini. V boju za osvojitve naslova najboljšega na turnirju se bosta zmagovalca skupin pomerila za prvo mesto, drugouvrščeni ekipi v obeh skupinah pa za tretje mesto.

V okviru lige bo v soboto, 24. avgusta, ob 20. na sporedu slovenski derbi med HDD SIJ Acroni Jesenice in HK SŽ Olimpija.

Plavalci na mitingu v Radovljici

Radovljica – Plavalni klub Gorenjska banka Radovljica bo jutri in v nedeljo organiziral 43. Mednarodni plavalni miting Telekom Slovenije in bo hkrati tudi kvalifikacijsko tekmovanje za doseganje standardov A in B za nastop na olimpijskih igrah v Tokiu. Dopoldne bodo na sporedu predtekmovanja, popoldne od 17. ure dalje pa finale odločitve. Slovesnost ob odprtju tekmovanja na olimpijskem bazenu v Radovljici bo jutri ob 16.45.

Pred evropskim prvenstvom odbojarska znamka

Kranj – Pošta Slovenije je ta teden izdala priložnostno znamko, posvečeno evropskemu prvenstvu v odbojki za moške, ki ga bo Slovenija skupaj s Francijo, Belgijo in Nizozemsko gostila od 12. do 29. septembra. Priložnostna znamka, ki jo je oblikoval Edi Berk, je skupaj z žigom prvega dne in ovitkom prvega dne izšla v mali polni po šest znanek in tremi vinjetami. Od četrta, 12. septembra, bo na ogled tudi prva razstava znanek evropskih prvenstev v odbojki za moške, ki jo bo pripravil Branko Maček.

Pričakujejo pomoč

V Čebelarški zvezi Slovenije ob letošnji izjemno slabi čebelarški sezoni pričakujejo pomoč od države.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – »Letošnja čebelarška letina je katastrofalna, zato od ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pričakujemo finančno pomoč za slehernega čebelarja. Končna ocena sezone bo znana okoli 15. avgusta, do takrat pa potrebujemo rešitev. Naš predlog je deset kilogramov sladkorja na čebeljo družino,« je ena od zahtev, s katerimi je upravni odbor Čebelarške zveze Slovenije ob koncu junija seznanil ministrico Aleksandro Pivec. V čebelarški zvezi tudi ugotavljajo, da so čebele zelo ogrožene in da brez pomoči ne bodo preživele, zato pričakujejo od ministrstva, da bo pospešilo postopke za razglasitev ogroženosti čebel v Evropski uniji in s tem za zagotavljanje finančnih podpor. Od ministrstva tudi pričakujejo, da bo odpravilo krivično razlikovanje glede

obračunavanja davka na dodano vrednost za zdravila za čebele, uradno vložilo pobudo za označevanje porekla medu po državi izvora v Evropski uniji, uredilo področje dopolnilnih dejavnosti, začelo izvajati lani sprejeti program odličnosti, spremenilo pravilnik o katastru čebelje paše, čebelarškem pašnem redu in programu napovedi medenja. »Slovenija je izvorna domovina kranjske čebele, za nje no predstavitev potrebujemo muzej. Želimo, da bi ga uredili v Hiši kranjske čebele v Višnji Gori. Država naj v letih 2020 in 2021 zagotovi denar za investicijo, v naslednjih letih pa za delovanje muzeja,« predlagajo v čebelarški zvezi, kjer se zavzemajo še za rešitev dveh problemov – povrnitev dela trošarine za pogonsko gorivo in ureditev nacionalne poklicne kvalifikacije za apiterapevta.

Odkupne cene mleka

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Po podatkih Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja so mlekarne maja letos za mleko, dostavljeno v mlekarne ter s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin, plačale v povprečju 31,17 evra za sto kilogramov, kar je bilo 32 centov ali 1,02 odstotka manj kot mesec prej. Ker je mleko v povprečju vsebovalo 4,13

odstotka maščobe in 3,37 odstotka beljakovin, je bila povprečna dejanska odkupna cena 34,16 evra in je bila za 42 centov ali za 1,21 odstotka nižja kot aprila letos. Odkupovalci so za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin plačali povprečno 28,63 evra za sto kilogramov, cena, izračunana glede na dejansko vsebnost maščob in beljakovin v mleku, pa je znašala 32,10 evra.

Odkupna cena (v evrih/100 kg) za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin (standardna) in glede na dejansko vsebnost maščobe in beljakovin (dejanska)

Mesec	Cena mlekarne		Cena odkupovalcev	
	*standardna	*dejanska	*standardna	*dejanska
December 2012	31,00	32,56	26,56	30,71
December 2013	36,23	38,36	31,06	36,12
December 2014	32,64	34,09	27,77	31,72
December 2015	28,88	30,70	24,86	28,33
December 2016	26,84	30,01	24,15	28,18
December 2017	32,87	35,25	28,63	32,97
December 2018	31,43	34,40	28,37	31,95
Maj 2019	31,17	34,16	28,63	32,10

Mednarodna šola za mlade rejce

Kranj – Z zaključno slovesnostjo se bo danes, v petek, na Kmetijski šoli Grm pri Novem mestu končala šesta mednarodna šola mladih rejcev, ki so jo pripravili Društvo rejcev govedi črno-bele pasme v Sloveniji, Oddelek za zootehniko Biotehniške fakultete in Srednja kmetijska šola Grm. Na zaključni slovesnosti bodo udeleženci šole prikazali, česa so se naučili, kako je treba pripraviti živali za razstavo, kako jih voditi in predstaviti občinstvu. Predavatelji iz Nizozemske, Švice in Irske bodo izbrali najbolj pripravljene in vodene živali ter podelili priznanja najbolj prizadevnim mladim rejcem. Šola se je začela v tork, vseh udeležencev je bilo petinpetdeset. Mladi rejci so spoznali, kako pripraviti udobno ležišče za živali, kako jih prehranjevati med razstavo, kako jih očistiti in pripraviti za razstavo in kako jih voditi v razstavnem ringu.

Kmetijam državna zemljišča

V razpravi o spremembah kmetijske zemljiške politike je bilo največ pripomb na prednostni vrstni red pri nakupu kmetijskih zemljišč in na predlog, da bi velikim zakupnikom (podjetjem) postopno zmanjšali obseg zakupljenih državnih zemljišč in jih dali v zakup perspektivnim kmetijam.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ob koncu maja se je končala javna razprava o spremembah treh zakonov s področja kmetijske zemljiške politike – o kmetijskih zemljiščih, o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov in o dedovanju kmetijskih gospodarstev. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na predlagane spremembe zakonov prejelo 43 pripomb in pobud, ob tem pa je tudi samo organiziralo 22 javnih predstavitev. »Načrtujemo, da bomo zakonodajo pripravili do jeseni. Prav je, da si za tako velike spremembe vzamemo več časa in pripravimo predlog, ki bo kakovosten in usklajen z vsemi socialnimi partnerji in deležniki,« je ob koncu razprave dejala ministrica Aleksandra Pivec.

Pri nakupu zemljišč mejaš višje, sklad nižje

V razpravi je bilo največ pripomb glede predlaganega prednostnega vrstnega reda pri nakupu kmetijskih zemljišč z odobritvijo pravnega posla na upravni enoti (preko oglasne deske) ter o dobi zakupa in podaljševanju zakupnih razmerij za državna kmetijska zemljišča. Kar zadeva prednostni vrstni red pri nakupu kmetijskih zemljišč, je v razpravi prevladalo mnenje, da bi na drugem mestu moral biti kmet mejaš, zakupnik mejaš in zakupnik kmetijskega gospodarstva, sklad kmetijskih zemljišč pa bi prestavili na tretje ali četrto mesto. Mladi kmetje nasprotujejo tudi izenačitvi položaja fizičnih in pravnih oseb pri nakupu zemljišč, različna pa so tudi stališča glede prednostnih pogojev. Ministrstvo predlaga, da bi pri nakupu imela prednost kmetijska gospodarstva, ki upravljajo

Veliko več zanimanja za nakup in zakup kmetijskih zemljišč je v nižini kot v hribovskem območju, kjer so težavne obdelovalne razmere. Fotografija je simbolična.

od šest do osemdeset hektarjev primerljivih kmetijskih površin, predlog kmetijsko gozdarske zbornice je od tri do osemdeset hektarjev, predlog mladih kmetov od šest do sto hektarjev. Pri zakupu državnih kmetijskih zemljišč bi morali na prvo mesto postaviti mejaša, mejaša zakupnika in zakupnika kmetijskega zemljišča.

Neenotni glede zakupa državnih zemljišč

Izrazito nasprotujoča so si mnenja glede dobe zakupa in zmanjševanja obsega zakupljenih državnih kmetijskih zemljišč. Po predlogu kmetijskega ministrstva bi zakupnikom, ki imajo v zakupu več kot sto hektarjev državnih zemljišč, po prvem desetletnem obdobju obseg zmanjšali za pet odstotkov, po drugem sedem, po tretjem in po vsakem nadaljnjem desetletnem obdobju pa za deset odstotkov. Gospodarska zbornica in velika kmetijska podjetja nasprotujejo vsakršnemu zmanjševanju

obsega zakupljenih zemljišč, nevladne kmetijske organizacije pa predlagajo še bistveno večji obseg zmanj-

zemanj, kar ob celotnem obsegu kmetijskih zemljišč v Sloveniji – 481 tisoč hektarjev – ne bi pomembno vpliva-

Andrej Hafner iz sektorja za pravno sistemske zadeve v kmetijstvu je pojasnil, da predlagane spremembe zemljiške zakonodaje ne posegajo v pridobljene pravice zakupnikov državnih kmetijskih zemljišč in da ima zakonodajalec pravico in dolžnost spreminjati zakonodajo, če to narekujejo spremenjena družbena razmerja.

ševanja kot ministrstvo – 30 odstotkov po poteku vsakega desetletnega obdobja oziroma po poteku zakupne pogodbe.

Kmetije bi pridobile 4100 hektarjev zemljišč

Na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano so med potekom javne razprave naročili izdelavo analize o vplivih zmanjševanja zakupljenih državnih kmetijskih zemljišč na velike zakupnike in na stopnjo samooskrbe v Sloveniji. Analiza je pokazala, da bi v tridesetih letih prešlo s podjetij na kmetije 4100 hektarjev

smo, da dobi kmet za šest ton pšenice razreda B1 990 evrov, za šest ton očiščenega pivovarskega ječmena pa 1150 evrov,« je dejal Küčan, ki upa, da se bo prihodnje leto tudi žitni sektor vključil v shemo izbrana kakovost, s katero bi lahko dosegali višjo ceno pekovskih izdelkov in s tem tudi pšenice.

Dogovor o odkupnih cenah pšenice

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Slovenski kmetje in mlinarji so se prejšnji teden dogovorili o letošnjih odkupnih cenah pšenice. Pridelovalci bodo letos za pšenico najvišjega kakovostnega razreda premium, ki vsebuje 15 odstotkov ali več beljakovin, prejeli 185 evrov za tono,

za tono pšenice razreda A 175 evrov, za pšenico razreda B1 od 155 do 165 evrov in za pšenico razreda B2 od 150 do 155 evrov za tono. Za krmno pšenico, to je za pšenico razreda C, bodo dobili 140 evrov za tono. Pri pogajanjih o odkupnih cenah, nad katerimi nihče ni pretirano navdušen, a tudi ne pretirano razočaran,

je sodeloval tudi predsednik murskosoboške enote kmetijsko-gozdarske zbornice Franc Küčan, ki ugotavlja, da se pridelava pšenice v Sloveniji zmanjšuje in da se bo v prihodnje verjetno še zmanjšala. »Za pridelovalce je vse bolj ugodna pridelava pivovarskega ječmena, ki dosega višjo ceno. Izračunali

smo, da dobi kmet za šest ton pšenice razreda B1 990 evrov, za šest ton očiščenega pivovarskega ječmena pa 1150 evrov,« je dejal Küčan, ki upa, da se bo prihodnje leto tudi žitni sektor vključil v shemo izbrana kakovost, s katero bi lahko dosegali višjo ceno pekovskih izdelkov in s tem tudi pšenice.

Adriina letala bodo vzdrževali Danci

Letalsko floto Adrie Airways bo od septembra vzdrževala danska družba Northern Aerotech.

ALEŠ SENOŽETNIK

Zgornji Brnik – V vodstvu Adrie Airways so že pred časom naznanili, da ne bodo podaljšali pogodbe s podjetjem Adria Tehnika, ki je doslej vzdrževalo njihova letala. Ob izteku pogodbe, ki sicer poteče konec avgusta, je po besedah direktorja Adrie Svena Kukemelka interes za vzdrževanje Adriine flote izkazalo več družb, med petimi ponudbami pa so izbrali dansko Northern Aerotech, s katero so prejšnji teden tudi podpisali pogodbo. Kot dodaja Kukemelk, Adria ni več le prevoznik, ki povezuje Ljubljano z drugimi evropskimi destinacijami, temveč precej več, saj sodelujejo s precej letalskimi družbami, kot so Lufthansa, Austrian Airlines, Lux in Swissair, ki jim mora zagotoviti ustrezne standarde.

Po besedah direktorja Mortena Schallsa Jorgense na so v podjetju Northern Aerotech veseli sodelovanja z Adrio Airways, ki jo je označil kot družbo z bogato zgodovino, ki je v dobri

Adria Airways je podpisala pogodbo o vzdrževanju letal z dansko družbo Northern Aerotech.

kondiciji. Dansko podjetje sicer deluje na 24 lokacijah po svetu, kot pravi Jorgensen, pa vzdržujejo tudi letala prevoznikov, kot so Scandinavian Airlines, EasyJet, Ryanair in Wizzair.

Kot je povedal vodja operative Tadej Notersberg, so v Adrii zadovoljni, da je na trgu še vedno precejšnje zanimanje za Adrio in da jim

je uspelo najti podjetje, ki bo lahko zagotavljalo celovito podporo njihovim letalom. »Prepričan sem, da nam bo z njihovo pomočjo uspelo izboljšati naše interne procese, zanesljivost naših letov in ohraniti visoke varnostne standarde,« je ob podpisu pogodbe povedal Notersberg in dodal, da je bil eden ključnih razlogov,

da so izbrali Northern Aerotech, da ima licenco za vzdrževanje vseh njihovih letal, medtem ko Adria Tehnika nima licence za vzdrževanje letal znamke Saab. Poleg teh so del Adriine flote sicer še letala znamk Airbus in Bombardier.

Vzdrževanje letal bodo izvajali v Adriinih bazah v Ljubljani in Luganu.

Sto milijonov za petnajst centrov

◀ 1. stran

Posel med drugim zajema trgovska središča v Ljubljani, Mariboru, Celju, Kopru, Velenju ter tudi v Škofji Loki in Lescah. Po navedbah Siola se menda sklad LCN Capital Partners zanima tudi za nakup trgovskih središč Ljubljana Vič, Primskovo, Naklo, Koper in Jesenice v lasti družbe Merkur Nepremičnine, vendar pa njena večinska lastnica, Družba za upravljanje terjatev bank, naj ne bi več aktivno iskala kupca zanjo, saj je zadovoljna z njenim poslovanjem, je še poročal Siol.

Zagotovili dolgoročni najem

V Merkurju Trgovina so nam potrdili, da je junija v lastništvo petnajstih trgovskih središč, ki jih najemajo, vstopil sklad LCN Capital Partners. »Pomembno poslovno stabilnost si je Merkur zagotovil tudi s podpisovanjem novih dolgoročnih najemnih pogodb za večino oz. 15 naših trgovskih središč. Podpisovanje najemnih pogodb smo začeli v 2018 in zaključili aprila 2019. Tako smo pridobili operativno prožnost, varnost lokacij in nove strateške možnosti,« so razložili. Na Siolu sicer navajajo, da je Merkur z novim lastnikom centrov podpisal 25-letne najemne pogodbe z možnostjo podaljšanja za dvakrat po deset let. Obenem naj bi z njim podpisal tudi predkupno pravico na teh trgovskih centrih. Nakejska trgovska družba ima sicer v Sloveniji 23 lastnih in 15 franšiznih trgovin.

Sklad HPS Investment Partners je s prodajo Merkurjevih trgovin naredil dober posel, saj je pred slabima dvema letoma za trinajst prodajnih središč družbi Heta odštel 49 milijonov evrov, še pred tem, julija 2017, pa je v stečaju starega Merkurja za 28,56 milijona evrov kupil njegovo trgovsko dejavnost – Merkur Trgovino. Slednjo ima ameriški sklad še vedno v lasti, a po poročanju Siola naj bi v zadnjih mesecih aktivno iskal kupca tudi zanjo. Merkur Trgovina kot največji slovenski trgovec s tehničnim blagom sicer v zadnjem obdobju izboljšuje poslovanje. Tako je v prvem četrtletju letos ustvaril skoraj 51 milijonov evrov prihodkov od prodaje, kar je 15-odstotna rast v primerjavi z enakim obdobjem lani.

Trenutni lastniki Merkur Trgovine: Mercury Holdings Sarl v lasti sklada HPS Investment Partners (90,05 odstotka), Elements skladi (8,8 odstotka) in Merkur Coinvestment Holding Ltd (1,15 odstotka)

jem lani. Dobiček iz poslovanja je v prvih treh mesecih več kot potrojil na pol milijona evrov. Leto 2018 so končali z okoli 231 milijoni evrov prihodkov od prodaje in 12,4 milijona evrov dobička iz poslovanja.

Sklad LCN Capital Partners ima v upravljanju za dve milijardi dolarjev sredstev in se ukvarja s financiranjem odprodaje in ponovnega poslovnega najema nepremičnin.

Kje evre zamenjati v kune

Dopustnikom se pred preživljanjem dopusta na Hrvaškem porajajo tudi različna finančna vprašanja – o menjavi evrov v kune, o dvigovanju kun na bankomatih, o plačevanju s kartico ...

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Hrvaška za razliko od Slovenije ni del velike evrske »družine«, ampak ima še vedno svojo valuto – kuno. Ker bodo tudi letos številni Slovenci preživljali dopust na Hrvaškem, se jim zastavljajo različna vprašanja o menjavi evrov v kune, o dvigovanju kun na bankomatih na Hrvaškem, o plačevanju s kartico in še

o čem. Evre je možno zamenjati v kune že doma, v bankah in menjalnicah v Sloveniji, lahko pa jih tudi na Hrvaškem. V Združenju bank Slovenije priporočajo dopustnikom, da se pred menjavo gotovine – evrov v kune – na Hrvaškem zanimajo o veljavnih tečajih, saj so menjalni tečaji v tamkajšnjih menjalnicah in bankah različni. Na mestih, kjer kuno preračunavajo v evro po

menjalnih tečajih kartičnih sistemov Mastercard in Visa, pa svetujejo za menjavo uporabo plačilnih kartic, saj so tečaji kartičnih sistemov praviloma ugodnejši kot tečaji bank in menjalnic. Tečaji mednarodnih kartičnih sistemov so tudi objavljeni na spletu.

In kaj svetujejo v Združenju bank Slovenije glede dvigovanja kun na bankomatih na Hrvaškem?

»Bankomat v tujini pred dvigom gotovine lahko ponudi dve možnosti, in sicer dvig s konverzijo ali dvig gotovine v lokalni valuti. V primeru, da izberete dvig s konverzijo, bo pri preračunu v evre uporabil tečaj lokalne banke, ki je lastnica bankomata. V primeru, da izberete dvig v lokalni valuti, bo preračun v evre izveden po tečajih mednarodnih kartičnih sistemov, ki so ugodnejši kot tečaji lokalnih bank. Zato imetnikom kartic svetujemo, da izberete dvig v lokalni valuti brez konverzije.« Enako svetujejo tudi glede plačila s kartico na prodajnem mestu, torej plačilo v lokalni valuti, brez konverzije.

Spremembe v vodstvu zavarovalnice

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Prvega junija je predsednik uprave Skupine Prva postal Boštjan Škufca Zaveršek, ki še vedno ostaja tudi v upravnem odboru Prve osebne zavarovalnice.

Ustanoviteljica in dosedanja predsednica Skupine Prva Alenka Žnidaršič Kranjc svoje delo nadaljuje v strateško nadzorni vlogi. Vodenje Prve osebne zavarovalnice bo septembra prevzel Janez Kranjc,

upravi pa se bo pridružila še Nataša Hajdinjak, direktorica marketinga in trženja zavarovanj. Skupina Prva je lani pri pokojninskih zavarovanjih zbrala za 11 odstotkov več premije kot leto prej, pri življenjskih

zavarovanjih pa 14 odstotkov več, s čimer je preseгла milijardo evrov, ki jih ima v upravljanju. Uspešna je bila tudi Prva osebna zavarovalnica, ki je beležila porast na vseh glavnih področjih poslovanja.

Plačevanje prispevkov z enim plačilnim nalogom

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Finančna uprava (Furs) že od konca maja omogoča družbenikom in samozaposlenim plačevanje vseh prispevkov za socialno varnost z enim plačilom. Plačevanje je s tem poenostavljeno, predvsem pa je cenejše. Namesto štirih položnic za štiri različne prispevke za socialno varnost – za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za zdravstveno zavarovanje, za starševsko varstvo in za primer brezposelnosti lahko zavezanec mesečne obveznosti plača le z enim e-računom,

akontacijo dohodnine pa mora še vedno poravnati z ločenim plačilnim nalogom, saj ta obveznost ne zapade v plačilo istočasno kot prispevki za socialno varnost. V prvem mesecu od uvedbe novosti je e-račun za plačilo prispevkov začelo uporabljati petsto samozaposlenih in družbenikov.

Finančna uprava bo plačevanje obveznosti na podlagi e-računa uvajala postopoma, najprej je to omogočila samozaposlenim in družbenikom, v prihodnje pa bo takšen način poravnave zagotovila tudi pravnim osebam.

Sumljivo zbiranje pomoči za gluhe

Iz Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije opozarjajo pred možnimi prevarami s strani posameznikov, ki se pretvarjajo, da so gluhi.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Po različnih krajih Slovenije se pojavljajo posamezniki, ki se pretvarjajo, da so gluhi ali naglušni ter da zbirajo sredstva zase ali za organizacije gluhih in naglušnih v Sloveniji, so opozorili iz Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije (ZDGNS) ter poudarili, da tako zveza kot vsa njena društva nimajo povezave s takšnim zbiranjem denarja, zato gre verjetno za zlorabe.

»Naše organizacije ne uporabljajo tovrstnih oblik zbiranja sredstev, saj predstavljajo kršitev slovenske

zakonodaje. Vse vljudno prosimo, da če vidijo kogarkoli, ki bi na takšen ali podoben način zbiral sredstva za gluhe ali naglušne oz. za organizacije gluhih in naglušnih, da to nemudoma sporočijo policiji,« javnost obveščajo iz ZDGNS, ki je s trinajstimi društvi po vsej Sloveniji reprezentativna invalidska organizacija za osebe z okvaro sluha in sicer za gluhe, naglušne, osebe s polževim vsadkom in osebe z gluhoslepoto. Ob tem še pozivajo, naj se invalidnost ne zlorablja z namenom okoriščenja ali zavajanja za dosego svojih interesov.

Primer kartice, s katero se prevaranti predstavljajo kot predstavniki organizacije gluhih in naglušnih v Sloveniji

Planince s helikopterjem prepeljali v bolnišnico

Jezersko, Kredarica – Dežurna ekipa gorskih reševalcev na Brniku je med tednom s helikopterjem Slovenske vojske dvakrat posredovala v gorah. V sredo popoldne so poleteli do Češke koče, kjer se je pri padcu poškodovalec planinec. V intervenciji so sodelovali tudi gorski reševalci z Jezerskega, poškodovanca pa so odpeljali v jeseniško bolnišnico. V torek so s helikopterjem v jeseniško bolnišnico prepeljali tudi dva planinca s Kredarice.

Sumljiv kovček na letališču

Brnik – Na letališču Jožeta Pučnika na Brniku so v ponedeljek okoli poldneva opazili sumljiv kovček, ki je zapuščen stal pred letališko stavbo. Dogodek so obravnavali letališki policisti, ki so ugotovili, da kovček ni predstavljal nevarnosti za potnike in obiskovalce letališča.

Roparja hitro prijeli

Kranj – Kranjski policisti so v sredo obravnavali rop na avtobusni postaji v Kranju. K oškodovancu sta pristopili dve osebi, mu vzeli denar in ga pretepli. Policisti so osumljenca hitro izsledili in zanju odredili pridržanje, so sporočili s Policijske uprave Kranj.

Trk letal v Lescah

Lesce – Na letališču Lesce je v sredo pri manevriranju na površini za parkiranje letal prišlo do trčenja motornega letala v parkirano jadralno letalo. Poškodovanih ni bilo, nastala je gmotna škoda, so pojasnili policisti, ki so obvestili pristojne službe.

Eno hišo kupili, druge ne

Družina Eržen od države zahteva odškodnino za hišo ob viaduktu Peračica. Viadukt so leta 2011 zgradili povsem na novo, čeprav bi morali izvesti le rekonstrukcijo starega.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Družina Eržen od države zahteva 114.380 evrov odškodnine za svojo hišo ob viaduktu Peračica, v kateri življenje ni več mogoče in je hiša že dve leti prazna. Po gradnji viadukta jim je namreč usahnil edini vir vode na parceli. Poleg tega bi bilo bivanje v hiši nevarno, saj jim na parcelo z viadukta padajo poškodovani deli in registrske tablice z avtomobilov, steklenice in drugi predmeti, pozimi pa tudi splužen sneg. Za nameček je s 70-metrskega viadukta skočilo že več samomorilcev, eden je celo pristal le deset metrov pred pragom hiše. Kranjsko okrožno sodišče je odškodninski zahtevek Erženovih že večkrat obravnavalo, nazadnje prejšnji teden, ko je zaslišalo še nekaj prič. Sodnica Maja Zorman Krč je po koncu zadnjega naroka napovedala izdajo vmesne sodbe o utemeljenosti tožbe. Če bo sodišče ugotovilo, da je tožba upravičena, bo v nadaljevanju odločalo še o višini odškodnine, sicer pa se bo zadeva najverjetneje selila na višje sodišče.

Čeprav država odkupuje zemljišča in objekte znotraj 40-metrskega varovalnega pasu ob avtocesti, se to v primeru hiše Erženovih, ki po zatrjevanju tožnikov tudi stoji v varovanem pasu viadukta Peračica, ni zgodilo. Kot je razložil Vili Eržen, ki je po pokojnem očetu Ladislavu podedoval hišo in v imenu celotne družine nadaljuje očetov boj z državo in s sodnimi mlini, jih še posebej boli, ker je država povsem drugače ravnala

v primerljivem primeru ob dobra dva kilometra oddaljenem 35-metrskem viaduktu Dobruša v Mošnjah (le da tam ni samomorilcev), kjer so hišo družine Pavlič, v katero so se zatekali brezdomci in odvisniki, odkupili za 340 tisoč evrov in jo porušili.

Novogradnja, in ne rekonstrukcija

Država na drugi strani vztraja, da varovalni pas za viadukta ni izrecno določen, hiša Erženovih pa v lokacijskem načrtu tudi ni bila predvidena za rušenje. A kot je na sodišču opozoril diplomirani inženir gradbeništva Srečko Veselič, ki so ga kot strokovno pričó angažirali tožniki, se je obstoječi načrt nanašal na rekonstrukcijo starega viadukta iz leta 1967, ko so bili standardi pri preverjanju vplivov na okolje bistveno milejši. Šele med gradnjo so nato ugotovili, da je stari objekt v tako slabem stanju, da je neuporaben, zato so ga podrli in na njegovem mestu zgradili popolnoma nov viadukt, ki se je za odstavní pas še približal hiši Erženovih. Ni šlo torej več za rekonstrukcijo, ampak za novogradnjo, za kar bi morali narediti novo presojo vplivov na okolje po današnjih standardih, ugotavlja Veselič. A je niso, saj so le malenkostno spremenili obstoječe gradbeno dovoljenje. Glede 40-metrskega varovalnega pasu, ki velja za avtoceste, pa Veselič meni, da bi moral veljati tudi za viadukta, če ne bi moral biti celo širši, saj predmeti z nje ga letijo še dlje.

Slednje je kasneje z balističnimi izračuni ponazoril

Erženovi (na sliki Vili Eržen z mamo Slavico) ne morejo razumeti, zakaj je država odkupila hišo ob viaduktu Dobruša, njihove pa ne, čeprav stoji ob enkrat višjem viaduktu Peračica. / Foto: Simon Šubic

tudi arhitekt Andrej Čufer, ki je ob tem opozoril, da je novi viadukt Peračica pravzaprav črna gradnja, ki se je Dars ne bi smel privoščiti. Opozoril je tudi, da so skoki samomorilcev s Peračice zelo pogosti; samo v zadnjih petih letih so radovljiški policisti obravnavali tri smrtno žrtve in poskus samomora. »Predstavljajte si, da živite v pritličju bloka in vam vsako leto pod okno prileti en sosed. To bi bila za vas zelo velika psihična obremenitev,« je poudaril.

Hiše zaradi viadukta ni možno prodati

Sodišče je zaslišalo tudi nekdanjega sodnega cenilca Franca Valanta, ki je pojasnil, da je po naročilu pokojnega Ladislava Eržena ob začetku gradnje viadukta leta 2010 izračunal tržno vrednost hiše. Ta je znašala

114.380 evrov, pri čemer vpliva viadukta ni upošteval. Ob upoštevanju vpliva viadukta pa je vrednost hiše nična, saj je nihče ne bi hotel kupiti, je dodal.

S tem se načeloma strinja tudi sodni izvedenec gradbene stroke Dejan Žlajpah, ki pa je opozoril, da je ob upoštevanju starega in novega viadukta razlika v njenem vplivu na vrednost hiše relativno majhna. »Vse manjvrednosti na hiši so bile namreč povzročene že s stari viaduktom,« je poudaril. Tudi Žlajpah je mnenja, da hiša stoji v 40-metrskem varovalnem pasu, ker pa so leta 1967, ko je bil zgrajen stari viadukt, veljali precej milejši standardi, hiše tedaj niso odkupili. Čeprav je bila v lokacijski dokumentaciji za nov viadukt upoštevana le njegova rekonstrukcija, tudi Žlajpah ugotavlja, da gre danes za povsem drug objekt.

Zgorelo skladišče v Mengšu

V torek v zgodnjih jutranjih urah je domnevno zaradi tehnične okvare na tovornem vozilu zagorelo skladišče v industrijski coni v Mengšu. Škoda je precejšnja.

ALEŠ SENOŽETNIK

Mengeš – V torek ob 3.40 zjutraj so bili gasilci obveščeni o požaru v Industrijski coni Mengeš. Zagorel je skladiščni šotor velikosti približno deset krat dvajset metrov. V požaru ni bil poškodovan nihče, v celoti pa so pogoreli manjše tovorno vozilo in več delovnih strojev za vrisovanje talnih označb na vozišču.

»Ob našem prihodu je bil požar že polno razvit. Skupaj z gasilci PGD Mengeš, Topole in Moste smo izvedli štiri napade z namenom preprečevanja širjenja ter gašenja požara. Ko je bil požar pogasjen, se smo začeli odstranjevati posode z barvo in razredčilom na varno meso stran od objekta,« so poročali iz Prostovoljnega gasilskega društva Loka pri

Mengšu. Gasilci so intervencijo zaključili ob pol šestih zjutraj.

Kot so v sredo sporočili s Policijske uprave Ljubljana, po do zdaj zbranih obvestilih in ugotovitvah na podlagi ogleda kraja dogodka požar ni bil posledica kaznivega dejanja, temveč naj bi bil vzrok v tehnični okvari na tovornem vozilu, ki je bilo parkirano v šotoru. »Kriminalisti so z ogledom zavarovali

Po prvih ocenah je požar povzročil za nekaj deset tisoč evrov škode. / Foto: PGD Moste

sledi in predmete, ki bodo še pregledani na oddelku kriminalistične tehnike,« so razložili policisti, ki škodo ocenjujejo na nekaj deset

tisoč evrov. Po vseh zbranih obvestilih in okoliščinah požara bo obveščeno pristojno državno tožilstvo, so še dodali.

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Ded jo je klical čečica fina

Spomladi je izšel prvenec Nine Kosmač – roman *Utvare*. Nina je vnukinja enega najpomembnejših slovenskih piscev dvajsetega stoletja Cirila Kosmača.

IGOR KAVČIČ

V ponedeljkovem zgodnjem popoldnevu se je Bled zdel nekoliko otožen. Oblake je sililo na jok, a so ozračje zgoj orosili. Nebo si ni pustilo vzeti dobre volje. Ta bi zagotovo odsevala tudi v očeh pisatelja Cirila Kosmača, če bi na terasi enega blejskih hotelov sedel v družbi svoje ljube vnukinje Nine Kosmač in poslušal, kako bere njegov pripis k siceršnjim pozdravam na zadnji strani razglednice, ki jo je konec sedemdesetih let prejšnjega stoletja iz takratne Sovjetske zveze poslal Francu Pogačarju, njenemu dedu po mamini strani: »Nina je izgubila dimnikarčka. Če morete, lepo prosim, kupite ji drugega dimnikarčka, ker si ga noro želi.« Spet drugič je iz Francije »mademoiselle Nini« osebno zapisal: »Deklici Nini, čečici fini, iz te daljave pošilja pozdrave, Oka.«

»Tak je bil moj ded Ciril Kosmač. Kot svojo prvo vnukinjo me je imel zelo rad, on pa je bil zame najboljši ded.

Klicala sem ga oka, on mene čečica, kot se malemu dekliču reče na Tolminskem, od koder je izhajal. Pred spanjem mi je vedno rekel: "Cingole congole, moj mušketir, hitro zaspančkaj, daj Okatu mir," se spominja Nina, ki je svoja zgodnja otroška leta, dokler se z družino niso preselili v Brazilijo, kamor je bil v nekdanji Jugoslaviji oče Jernej Kosmač poslan za vicekonzula, večinoma preživela pri dedu v Portorožu, kjer je ta odmaknjen od Ljubljane in umetniškega vrveža živel od sredine petdesetih let naprej.

Ko je ded leta 1980 umrl, Nina še ni imela šestlet. »Oka je bil do mene vedno prijazen. Bil je tih, a hudomušen in iskričev človek, čeprav je navzven deloval kot volk samotar. Veliko je vrtnaril. Najraje je bil v delovnih kavbojkah, tako imenovanih farmerkah, na glavo si je poveznil slannik in bil cele dneve na vrtu. Na vrtu mi je naredil gugalnico. V Portorožu smo živeli precej vsakdanje, lahko bi rekla rutinsko življenje.

Po zajtrku sem šla v vrtec, oka me je dostikrat peljal na svetilnik v Savudrijo, hodila sva v lokal k Marički na "sokec", večkrat smo šli tudi v Trst "knjige ropat", kot je imenoval nakupovanje knjig, in po garderobo za čečico. Če je mama rekla, naj mi kupi eno škatlo vafljev, mi je na skrivaj kupil še tri. Če so ga drugi poznali kot bolj zaprtega človeka, do mene ni bil nikdar tak, pripoveduje Nina Kosmač, ki še vedno hrani več njegovih razglednic, ki jih je, kamorkoli je šel, pisal njej, čeprav takrat sploh še ni znala brati.

Seveda je prebrala vse, kar je ded napisal, še vedno pa ji je najljubša novela Tantara. »Vsebinsko se mi zdi najbolj popolna. Končal jo je tako, da je vsakega od norčkov poslal v svojo dolino,« pove Nina, dedova čečica, ki je še kot otrok s starši odšla v svet in od takrat naprej nikoli ni nehala potovati. Zadnja leta sicer živi na Bohinjski Beli in v Ljubljani, kjer njena desetletna hči Perla obiskuje šolo in trenira umetnostno drsanje. Živela je v Švici, Franciji, ZDA, Italiji, najdlje v Španiji, kjer je magistrirala in se tudi poskusila v pisanju. Kot ded govori več jezikov. »Ded se je sam želel učiti tujih jezikov, jaz sem se jih v sili razmer, za preživetje.«

Ded je bil stilist, vnukinja stavi na zgodbo

V španskem jeziku je že pred leti objavila nekaj kratkih zgodb pod imenom Nina Kosmac, prevod iz španščine

Nina Kosmač na julijski poletni dan na Bledu / Foto: Tina Dokl

pa je bil potreben tudi za njen prvi roman *Utvare*, ki je spomladi izšel v slovenščini. »V pisanju nisem izjemen stilist, kot je bil ded, sama se bolj osredotočam na zgodbo, ki jo želim povedati. Ded je pisal o svoji dolini, jaz pišem o celem svetu, a ne vem, katera rega junaki so bolj srečni oziroma nesrečni, njegovi vsi iz ene doline ali moji iz širnega sveta,« o svojem romanesknem prvencu pripoveduje Nina. »Če je dedek vsako besedo in stavek koval in klesal, jaz pišem hitro in verjamem, da je čar tega, kar napišem v zanimivih zgodbah.«

Ne le Alina, v njenih zgodbah iz knjige *Utvare* je več glavnih likov, katerih življenje se iz zgodbe v zgodbo prepletajo. Zaznamuje jih življenje, njihovi medosebni odnosi, polni čustev, isker in ognja pa tudi teme in žalosti – od bivanja v internatu v

Švici do kratkih ali daljših postankov v velikih mestih Španije, Francije in ne nazadnje tudi Bleda in Slovenije. »Vse je fikcija, vsaka podobnost z resničnimi osebami je naključna, resnični pa so kraji, kjer se zgodbe v mojem romanu odvijajo,« zagotavlja Nina Kosmač in ne reče nič o tem, da vsak pisec v svojem pisanju izhaja tudi iz sebe, svojih lastnih izkušenj in izkušenj bližnjih, predvsem pa iz svojega doživljanja in razumevanja življenja in sveta, v katerem živimo na tako različne načine.

»Oče te knjige je zagotovo blejski župan Janez Fajfar, ki mi sprva sicer ni verjel, da bom res napisala knjigo, a je držal obljubo, potem ko sem na ključku prinesla besedilo. Tako rekoč v enem mesecu je bila knjiga lektorirana, oblikovana, natisnjena v šeststo izvodih. Izšla je

sicer v samozaložbi z veliko podporo Zavoda za kulturo Bled,« je zadovoljna z izidom in tudi prodajo romana *Utvare* njegova avtorica Nina Kosmač, vnukinja enega najpomembnejših slovenskih piscev dvajsetega stoletja Cirila Kosmača. Kot je povedala, namerava v prihodnje roman izdati tudi v španskem jeziku, kjer je trg mnogo večji, kot je naš, slovenski. »Nisem imela v mislih nekega finančnega uspeha, ampak predvsem to, da sem roman preprosto morala napisati. Seveda pa mi kot materi samohranilki s hčerko osnovnošolko denar vsake prodane knjige pride prav,« še dodaja Nina Kosmač, ki se sicer nima za pisateljico; bolj za nekoga, ki rad bere in bo pisal celo življenje. Le kaj bi o svoji čečici rekel oka? Tega ne bomo nikoli vedeli.

Ciril Kosmač je pogosto pisal razglednice vnukinji Nini.

Pogovor

Glasba je stalna spremljevalka življenjske poti častnega občana Bleda Franca Podjeda. Stran 18

Zanimivosti

Na Koroški Beli deluje skupina, ki ohranja star slovenski običaj pritrkavanja. Stran 19

MultiKulti

Američanka Amanda Kirchner je spoznala kraje prababice Uršule Blaznik iz Dolenje vasi. Stran 20

Od petka do petka

Minister za izobraževanje Jernej Pikalo je prepričan, da sprejeta novela zakona o financiranju izobraževanja uresničuje odločbo ustavnega sodišča. / Foto: arhiv GG

ZDA so za informacije, ki bi privedle do aretacije Karnerjevih, pripravljene odšteti milijone dolarjev.

Magna je tudi uradno zagnala svojo lakirnico v Hočah, za katero je dobila tudi 18,6 milijona evrov državnih spodbud.

Nagrada za Karnerje

Državni zbor je potrdil novelo zakona, ki spreminja delež financiranja zasebnih osnovnih šol. ZDA so razpisale do petnajst milijonov dolarjev za informacije, ki bi privedle do aretacije družine Karner.

SIMON ŠUBIC

Potrdili novelo o financiranju šol

Državni zbor je v sredo potrdil predlagano novelo zakona o financiranju izobraževanja, ki spreminja način financiranja zasebnih osnovnih šol. Po novem bo država obvezni del javnega programa v zasebnih šolah financirala v celoti, razširjenega dela pa ne bo financirala. Novela zakona so podprli koalicijski poslanci LMŠ, SD, DeSUS in SAB ter tudi v Levici. Proti so glasovali v SDS, NSi in SNS, ki so skupaj s poslanci SMC (glasovanja so se vzdržali) opozarjali, da novela ne sledi odločbi ustavnega sodišča iz leta 2014. Tomaž Lisec (SDS) je tako opozoril, da bo predlog zasebnim šolam zmanjšal sredstva in poslabšal njihov položaj, s čimer bo izključno »zaradi ideologije levega političnega pola« povzročena nova diskriminacija. Podporniki novele so drugačnega mnenja. Po besedah Aljaža Kovačiča (LMŠ) ustavna odločba ni tako enostavna in jasna, v stranki pa verjamejo ministru za izobraževanje Jerneju Pikalu, da novela uresničuje odločbo ustavnega sodišča. Maša Kociper (SAB) je izrazila upanje, da bo zakon sprejet in da bo vložena ustavna presoja, da bo lahko ustavno sodišče še

enkrat povedalo, kako financirati zasebne šole. Minister Pikalo je bil zadovoljen s potrditvijo novele, ki bo po njegovem mnenju potegnila jasno ločnico med javnim in zasebnim. Ob tem se zaveđa, da bo lahko zakon deležen ustavne presoje, kar pa se mu zdi normalni del političnega procesa, kot tudi da lahko državni svet nanj izglasuje veto. Obstoječe 85-odstotno javno financiranje programa se sicer za tiste, ki bodo zasebne osnovne šole začeli obiskovati v novem šolskem letu, in za tiste, ki jih že obiskujejo, do zaključka šolanja ne spreminja, nov način financiranja pa bo veljal za tiste, ki bodo zasebne osnovne šole začeli obiskovati v šolskem letu 2020/2021.

Nadomestna poslanca začela delati

Državni zbor ima od tega tedna nova poslance. V poslanske klopi sta namreč namesto novoizvoljenih evropskih poslancev Ljudmile Novak (N.Si) in Milana Brgleza (SD) sedla nadomestna poslanca Tadeja Šuštar (NSi) in Dušan Verbič (SMC). Brglez je bil namreč izvoljen na listi SMC in se je po izvolitvi preselil v poslansko skupino SD, zato mandat nadomestnega poslanca pripada SMC, in ne SD.

Američani ponujajo milijone

ZDA so v torek v okviru ameriškega programa nagrađ o narkotikah (NRP) razpisale skupno do petnajst milijonov dolarjev (13,5 milijona evrov) nagrade za koristne informacije, ki bi privedle do aretacije ali obsodbe za domnevne slovenske trgovce z drogami, zakonca Mihaela in Alenko Karner ter Mihaelovega brata Matevža Karnerja, oz. po pet milijonov dolarjev za vsakega. State Department naveda, da naj bi bili Karnerjevi preprodajalci mamil, ki so odgovorni za proizvodnjo in razpečevanje več sto tisoč enot anaboličnih steroidov v ZDA. Poleg tega naj bi nadzorovali več kot dvesto spletnih strani, ki so bile namenjene oglaševanju in prodaji steroidov. Karnerjevi so bili sicer v ZDA na podlagi tamkajšnje zakonodaje leta 2010 obtoženi razpečevanja in uvoza anaboličnih steroidov ter pranja denarja. Leta 2011 so Mihaela in Alenko aretirali v njuni vili blizu Bad Kleinkirchheima v Avstriji, avstrijsko sodišče je tedaj na zahtevo ZDA tudi odredilo njuno izročitev, kar pa je nato avstrijsko ustavno sodišče preprečilo. Oba so proti plačilu varščine izpustili iz pripora na prostost, družina pa sedaj mirno živi v Ljubljani. Ker Slovenija svojih

državljanov ne izroča drugim državam, lahko ZDA njihovo prijetje dosežejo le v primeru, če se odpravijo v tujino. Prav na take informacije pa zdaj računajo Američani. Mihael Karner, ki se zdaj boji, da bi razpisana nagrada koga navedla k njihovi ugrabitvi, je za medije pojasnil, da se pred nikomer ne skriva in da želi, da se pred slovenskimi sodišči ugotovi, ali je kaj naredil narobe. Anabolični steroidi, ki jih je prodajal, niso na seznamu prepovedanih substanc, predvideni so bili za rekreativce, njihova uporaba v profesionalnem športu pa je prepovedana, je še dejal.

Uradno zagnali lakirnico

Avstrijsko-kanadski avtomobilski velikan Magna Steyr je po poskusnem zagonu proizvodnje predvčerajšnjim v Hočah tudi uradno zagnal svojo novo lakirnico. Slovesnega odprtja se je udeležil tudi predsednik vlade Marjan Šarec, ki je izrazil prepričanje, da je odprtje šele začetek uspešne zgodbe in da bodo na tej lokaciji v prihodnje še odpirali nova delovna mesta. Vlada je investitorjem v tovarni dodelila 18,6 milijona evrov finančne spodbude, celotna naložba v tovarno, ki trenutno zaposluje nekaj več kot dvesto ljudi, pa je bila vredna 146,4 milijona evrov.

Slovinci v zamejstvu (702)

Tiči skrbijo za smeh v Vogrčah

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

V Vogrčah (Rinkenberga) nad Pliberkom v Podjuni so leta 1999 v organizaciji Katoliškega kulturnega društva na dvorišču pred župniščem prvič zaigrali igro na prostem. Največ zaslug za krstno predstavo ima domači kulturni, še posebej gledališki zanesenjak, brez katerega ne mine nobena pomembnejša reč v vasi, 60-letni Lojze Kerbitz. Potem so se do danes, večinoma vsaki dve leti, vrstile predstave na prostem in vse so združile prijatelje gledališča in amaterske igralce iz Vogrč in sosednjih vasi v pliberški občini. Tudi sam župan Štefan Visotschnig nikdar ne odreče sodelovanja.

Letos bodo Vogrče znova v znamenju gledališča. Lojze Kerbitz je k sodelovanju

povabil režiserko, kranjsko rojakinjo Alenko Hain, ki je postavila na oder pred župniščem komedijo Johanna Nestroya Danes bomo tiči. Režiserka Alenka je dogajanje s prvotnega Dunaja predstavila v Vogrče in v Celovec, zgodba pa opisuje trgovca, ki je šel iskat vedrejšo življenje v Celovec in vodenje trgovine prepustil poslovođji in njegovemu pomočniku. Pa tudi njima je postalo v Vogrčah dolgčas, zato sta odšla v Celovec in tam srečala svoje- ga šefa ...

Premierna predstava bo drevi ob 21. uri pred vogrčkim župniščem, nato pa bosta še jutri (v soboto) in v nedeljo ob isti uri. Naslednje tri predstave bodo konec prihodnjega tedna, vsakič ob 21. uri. Kdor bi si želel

ogledati predstavo v Vogrčah, naj se obrne na Krščansko kulturno zvezo v Celovcu. Njen telefon je +43 463 516243, elektronska naslova pa office@kkz.at ali kelih@kkz.at.

Skupnost južnokoroških kmetov in kmetov (SJK) tudi preko Gorenjskega glasa vabi na 18. Kmečki praznik in na srečanje kmetov in kmetov iz Avstrije, Slovenije, Italije, Hrvaške in Madžarske, ki bo prihodnje nedeljo, 21. julija, na športnem igrišču v Vidri vasi (Wiederndorf) pri Pliberku. Začelo se bo z mašo ob 11. uri, sledil pa bo kulturni in družabni program s podeljevanjem priznanj. Tradicionalnega srečanja se udeležujejo tudi kmetice in kmetje z Gorenjskega.

Lojze Kerbitz, organizacijska duša in eden glavnih igralcev v predstavah na prostem v Vogrčah / Foto: Nedelja Celovec

Za včeraj, 11. julija, je bila v celovski knjigarni Haček sklicana konferenca za novinarje, na kateri so bivši predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Rudi Vouk, nekdanja predsednica Zbora narodnih predstavnikov Sonja Kert - Wakounig, tajnik Zveze koroških partizanov Andrej Mohar in Lena Kolter, članica predsedstva Kluba slovenskih študentov in študentk na Koroškem, predstavili svoje nezadovoljstvo, ker si osrednje organizacije Slovencev na Koroškem ne prizadevajo dovolj zavzeto za uresničevanje mednarodno zajamčenih pravic Slovencev na Koroškem.

Po svetu

Bi šli na Luno kdaj?

Tisti, ki smo bili na Zemlji in pri zavesti že 20. julija 1969, se dobro spominjamo epohalnega dogodka tistega dne: prvega pristanka človeka na Luni. Kdo bi si mislil, da je od takrat minilo že pol stoletja ...

MIHA NAGLIČ

Vesoljska odiseja 1969

V tistih letih je bila popularna tudi popevka z naslovom Povabi me ne Luno kdaj, pela jo je Irena Kohont in z njo smo se tolažili tisti, ki nam na Luno ni bilo dano (stop)iti. Zdaj pa obudimo spomin na vesoljsko odisejo iz leta 1969. »Apollo 11 je bila prva vesoljska odprava s človeško posadko, ki je pristala na Luni, in peta po vrsti v Nasinem Programu Apollo. Skupaj s poveljnikom odprave Neilom Armstrongom sta bila v odpravi pilot komandnega modula CM-107 (Kolumbija/Columbia) Michael Collins in pilot Lunarnega modula LM-5 (Orel/Eagle) Edwin Aldrin, imenovan tudi Buzz. Štartali so s Kennedyjevega vesoljskega središča 16. julija ob 9. uri in 32 minut po tamkajšnjem času in v štirih dneh prepotovali 400.000 kilometrov do Lune. V lunarni modul sta se vkrcala Armstrong in Aldrin. 20. julija ob 13. uri in 15 minut sta se ločila od matične ladje, v kateri je ostal pilot Collins. Po 102 urah in 15 minutah od starta z Zemlje sta ob 16. uri in 17 minut pristala na Luni v Morju tišine. Po tem, ko sta se nekaj ur pripravljala, je Armstrong 20. julija 1969 ob 22. uri in 56 minut (21.

16. uri) zjutraj po srednjeevropskem času zlezal po lestvi in skočil na Lunino tla. Nato je izgovoril slavni stavek: 'That is one small step for man, one giant leap for a mankind.' (To je majhen korak za človeka, a velik skok za človeštvo.) Čez dvajset minut je izstopil tudi Aldrin. Razobesila sta ameriško zastavo in opravila različna merjenja ter zbrala lunarno kamenje. Na kraju prvega izkrcanja sta pustila tablico z napisom: 'Tu so ljudje s planeta Zemlja prvič stopili na Luno. Prišli smo v miru za vse človeštvo.' Na njej je bil tudi datum in podpisi astronautov in takratnega ameriškega predsednika Richarda Nixona. Njunjo dejanje so po televiziji spremljali milijoni ljudi. Po Luni sta se potepala 2 uri in 31 minut. Z gornjim delom lunarnega modula sta se izstrelila proti komandni kapsuli, podnožje je ostalo na Luni. Z matično ladjo sta se spajala 3 ure in 40 minut. Po osmih dneh, treh urah in 18 minutah so se vrnili na Zemljo v Tihi ocean. Pobralla sta jih helikopter in letalonosilka Hornet. Največji ugled je bil pripisan Armstrongu, ki mu je predsednik podelil najvišje odlikovanje, NASA pa dve medalji. Še najmanj petnajst medalj je dobil od drugod. Naslednje odprave Apollo in naveličanost

javnosti so celotni program potisnili v zgodovino. Pokazali so se tudi dvomljivci, ki iz napak na fotografijah dokazujejo, da je bila vse le ena največjih prevar. Televizijski prenosi naj bi bili posneti na Zemlji, kamenje pa naj bi ponaredili ali pa ga nabrali v kakšni puščavi. Drugi dvomijo o tem, ali ni bil prvi človek na Luni Aldrin, in ne Armstrong. Pripravljen je bil tudi scenarij v primeru nesreče. »Če se astronauta Neil Armstrong in Edwin Aldrin ne bi mogla vrniti s površja Lune, je imel ameriški predsednik Nixon pripravljen poseben govor. Po vnaprej pripravljenem scenariju bi predsednik najprej poklical astronautovi ženi (vdovi) in jima sporočil žalostno vest. Nixon bi nato javno prebral posebno sporočilo. V kontrolnem centru bi zatem prekinili komunikacijsko zvezo z astronautoma na Luni, duhovnik pa bi opravil enak pogrebni obred, kot to velja na morju. Tretji astronaut, Michael Collins, ki je v matični ladji obkrožal Luno, bi se nato sam vrnil na Zemljo.« (Vir: Wikipedija)

Med vraževerjem in znanostjo

Znanstveno vedenje o Luni je v minulem stoletju močno napredovalo. Dr. Andreja Gomboc, vrhunski

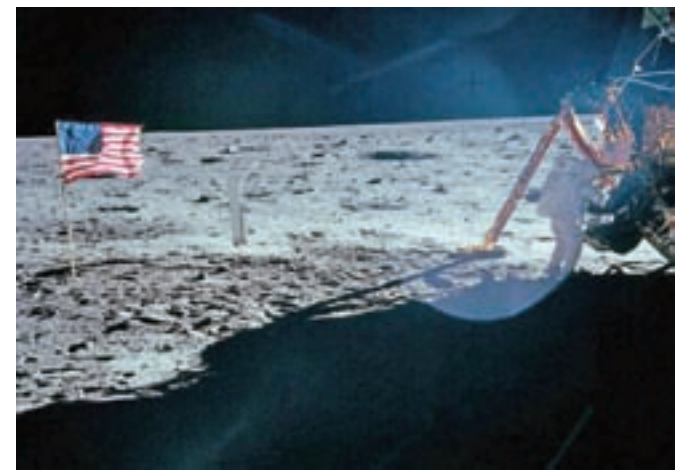
astrofizikarka, pa ugotavlja, da se kljub temu ni skoraj nič zmanjšalo vse mogoče vraževerje o Luni. Pripisujejo ji razne skrivnostne moči. »Lunine mene naj bi vplivale na kaljenje rastlin, tuljenje volkov, počutje ljudi, hujšanje ... Mnogi verjamejo, da vplivajo na število rojstev, prometnih nesreč, samomorov, pogostost popivanja in podobno. Znanstvenih študij, ki bi ta verovanja potrjevale, ni. Nasprotno, zelo preprosto jih je ovreči, če le objektivno pogledamo podatke in ne sledimo samo subjektivnemu 'občutku'. Škoda, da se petdeset let po tem, odkar je človeštvo prvič stopilo na Luno in jo veliko bolje spoznalo, še vedno nismo znebili z njo povezanih vraževerstev. A očitno bo trajalo vsaj še petdeset let...« (Vir: Delo, 27. 6. 2019)

Kdo bo naslednji?

»Zdaj, več kot 50 let pozneje, se mora naša generacija spoprijeti s svojim izzivom ... Tako kot so Združene države prve dosegle Mesec v 20. stoletju, tako bomo prvi vrnili astronave nanj v 21. stoletju.« To je izjavil Mike Pence, podpredsednik ZDA. A Luno imajo na muhi tudi Kitajci, Rusi, celo Indijci ... Kdo bo torej prej na njej?

Posadka Apollo 11, fotografirana pred poletom, 1. maja 1969. Z leve: Neil A. Armstrong, poveljnik odprave, Michael Collins, pilot komandnega modula, in Edwin E. Aldrin Jr., pilot lunarnega modula. / Foto: Wikipedija

Kozmonavt Neil Armstrong pri delu ob lunarnem modulu Eagle, 21. julija 1969 / Foto: Wikipedija

Zemlja vzhaja nad Luninim površjem. Tako jo je videl Bill Anders, član posadke Apollo 8, 24. decembra 1968 zjutraj. / Foto: Wikipedija

Za boljšo šolo (28)

Tudi učitelji odhajajo na počitnice

IVKA SODNIK

Nekaj dni za učenci so na počitnice odšli tudi učitelji. V letošnjem šolskem letu je bil v marsikateri šoli največji problem izračunavanje delovnega časa učiteljev po novih pravilih. Septembra so namreč začele veljati spremembe kolektivne pogodbe za vzgojo in izobraževanje, ki so prinesle enotno ureditev delovnega časa učiteljev. Doslej je vsaka šola drugače beležila učne in druge delovne obveznosti učiteljev in zbirala dokazila, kako učiteljem opravičiti delo na domu in dolge počitnice.

Delovna zakonodaja tudi učiteljem tako kot drugim zaposlenim za polni delovni čas določa letno, tedensko in dnevno delovno obveznost ter pripadajoče število dni

dopusta. Po novi zakonodaji morajo ravnatelji z individualnimi letnimi delovnimi načrti za posameznega učitelja dokazovati, katera dela in koliko nalog so učitelji še opravili poleg pouka, da so izpolnili svojo letno delovno obveznost. Enotno ureditev delovnega časa je zahtevalo računsko sodišče, saj so šole dolga desetletja vsaka po svoje evidentirale delovni čas učiteljev in so bile med njimi velike razlike. Poenotenje delovnih obveznosti učiteljev je velika pridobitev, saj je sedaj veliko bolj jasno in dokazljivo, s katerimi dodatnimi deli so si učitelji zaslužili dolge počitnice. Javnost jim je namreč stalno očitala, da premalo delajo, saj so ene videli prihajati v šolo sredi

dopolndeva in druge odhajati že ob 12. ali 13. uri, potem pa še hkrati z otroki oditi na počitnice.

Tedenska učna obveznost osnovnošolskih učiteljev in obvezna prisotnost v šoli je 22 ur pouka, medtem ko priprave na pouk, popraviljanje in ocenjevanje pisnih izdelkov, pregledovanje zvezkov učencev, učitelji lahko opravljajo na domu. Izvajanje dodatnega in dopolnilnega pouka, učne pomoči, vodenje razredne skupnosti in interesnih dejavnosti pa je posebej plačano in ne šteje v osnovno delovno obveznost. Poleg tega opravljajo učitelji še številna druga dela, npr. delo v strojnih in tekmovanj, prirejanje prireditev, urejanje šolskih

glasil, vodenje projektov, odhodi z učenci v šolo v naravi, sodelovanje s starši, izobraževanje in izpopolnjevanje, administrativna opravila – te ure dodatnega dela potem koristijo v času šolskih počitnic. Zato imajo učitelji in drugi strokovni delavci šol po novem zapovedano neenakomerno razporeditev delovnega časa. V praksi to pomeni, da učitelji v obdobju trajanja pouka (38 tednov) opravijo več kot štirideset delovnih ur na teden, v preostalem obdobju šolskega leta pa manj. Ob izteku šolskega leta konec avgusta učiteljeva povprečna tedenska obveznost ne sme presegati štirideset ur. Po novem je tako učiteljevo delo razdeljeno v tri stebre. V prvem so ure pouka,

priprave na pouk, dnevi dejavnosti, popraviljanje izdelkov otrok in vodenje obvezne dokumentacije. Tedensko se učiteljem za to delo prizna 33 ur. V drugi steber sodijo dela, ki so skupna vsem učiteljem, to so sodelovanje v aktivih, na konferencah, izobraževanje, urejanje kabinetov, sodelovanje s starši. Za ta dela se prizna od 150 do 180 ur letno. V tretji steber pa so umeščena druga, individualno izbrana ali določena dela, ki so tudi potrebna za uresničitev izobraževalnega programa, npr. razredništvo, dežurstva, priprave na tekmovanja, vodenje krožkov, organizacija proslav, šola v naravi, projekti ... In s temi deli učitelji izpolnijo vse svoje letne delovne obveznosti.

Pogovor

Glasba mu ogromno pomeni

Franc Podjed

Glasba je stalna spremljevalka bogate in zanimive življenjske poti častnega občana Bleda Franca Podjeda. Z velikimi črkami se je zapisal v zgodovino Slovenske popevke, še vedno pa ustvarja glasbo za gledališča in vodi veteranski pevski zbor.

MATEJA RANT

Rojeni ste bili v Ljubljani, kjer ste začeli obiskovati tudi osnovno šolo, ki ste jo dokončali na Bledu. Kakšni so vaši najzgodnejši spomini na to obdobje, v katerem se je že izrazila tudi vaša ljubezen do glasbe?

Rojen sem bil v Šentvidu pri Ljubljani in prvi razred osnovne šole sem obiskoval v Šiški. Ker oče po koncu vojne ni prišel iz taborišča, saj so ga dan pred osvoboditvijo Nemci ustrelili, smo se z mambo preselili v njeno rojstno vas Bodešče, tako da sem v drugi in tretji razred hodil v šolo v Ribnem, potem pa v nižjo gimnazijo na Bledu. Obenem sem obiskoval glasbeno šolo na Jesenicah. Že kot otrok sem bil namreč 'nor' na harmoniko. Po končani nižji glasbeni šoli sem računal, da se bom lahko vpisal v srednjo glasbeno šolo, a na moje veliko razočaranje harmonika takrat ni bila priznana kot umetniški instrument. To je bil zame velik šok, zato sem se vpisal še na klavir, nato pa sem po koncu gimnazije šolanje nadaljeval na ekonomski fakulteti, saj se mi ni zdelo smiselno, da bi se pri tistih letih še vpisal v srednjo glasbeno šolo. Kot študent pa sem se začel preživljati z igranjem po lokalih na Bledu.

Kako se spominjate takratnega Bleda?

Že kot otrok sem delal v Hotelu Toplice kot t. i. liftbody, in ko so se drugi kopali v jezeru, sem sam počitnice preživljal v uniformi zapet do vratu. Varčeval sem namreč za nakup harmonike, ki jo imam še danes.

Čprav niste rojeni na Bledu in torej niste Blejec, so vam sokrajani izkazali posebno čast s podelitvijo naziva častnega občana. S kakšnimi občutki ste sprejeli priznanje?

V vseh teh letih sem že skoraj dobil 'domovinsko' pravico na Bledu. Naziv častni občan je priznanje za moje tridesetletno delo na področju kulture na Bohinjski Beli in skoraj dvajsetletno vodenje veteranskega pevskega zbora. Ob prejemu priznanja sem bil zelo počaščen, seveda pa bi tudi brez tega še naprej delal enako kot doslej.

Kaj se je po vašem od časov, ko ste se preselili na Bled, najbolj spremenilo?

Ogromno se je spremenilo. Še v petdesetih letih prejšnjega stoletja je bilo na Bledu veliko premožnih in pomembnih gostov. Z mojim ansamblom smo igrali v Kazini, ki je bilo takrat izjemno plesišče, ki mu v srednji Evropi ni bilo enakega. Najbolj mi je ostalo v spominu, da se je streha odprla in smo med drugim lahko opazovali prehod Sputnika z Lajko. Za Bled ni bil značilen delavski turizem, že takrat so prihajali gostje iz zahodne Evrope.

Kako pa gledate na današnji množični turizem?

Predvsem je bistveno več prometa; ko bo zgrajena obvoznica, bo Bled spet lažje 'zadihal'. Mimo Grand Hotela Toplice se vijejo kolone avtomobilov, nekdanj pa so se vse dopoldne mimo peljali štirje avtomobili.

Prvo zaposlitev ste dobili v radovljiški Almiri, kjer ste vodili tudi mešani pevski zbor Almira. Česa se najraje spominjate iz tega obdobja?

Takrat sem ravno končal služenje vojaškega roka, kjer sem prav tako vodil pevski zbor, saj me je že takrat zelo zanimala vokalna glasba. Ob prihodu v Almiru sem tamkajšnjega direktorja prepričal, da ustanovimo zbor. Najbolj se mi je v spomin vtisnila prireditev, ki smo jo pripravili v Festivalni dvorani z naslovom Razreši pentljo, pri kateri so sodelovale tri konkurenčne tovarne – Almira, Rašica in Angora. Šlo je za mladinski kviz v poznavanju pletenja, zgodovine pletilstva in podobno. Iz Almiru sem odšel v službo na Občino Radovljica, nato na Medobčinsko gospodarsko zbornico v Kranj, upokojitev pa sem dočkal kot direktor Službe družbenega knjigovodstva v Kranju.

V tem obdobju ste morali glasbo za nekaj časa postaviti na stranski tir. Se ji je bilo težko odpovedati, saj, kot pravite, je bila harmonika že od majhnega vaša najboljša prijateljica?

Takrat sta bili v ospredju služba in družina in za glasbo ni bilo časa. Profesionalno pa se z glasbo nisem mogel ukvarjati, ker nisem imel formalne glasbene izobrazbe.

Od kod ste črpali navdih za glasbo, ki je stalna in pomembna spremljevalka vaše bogate in zanimive življenjske poti?

Franc Podjed / Foto: Tina Dokl

Že zelo zgodaj sem se lotil tako pisanja besedil kot skladanja; še kot otrok sem za posebne priložnosti, recimo mamini rojstni dan, pisal pesmice. Glasba mi vseskozi ogromno pomeni.

Z velikimi črkami ste se zapisali tudi v zgodovino Slovenske popevke, na kateri ste s svojo zmago kar malce presenetili, saj ste bili dotlej neznano ime na slovenski glasbeni sceni. Kako je prišlo do vašega sodelovanja na festivalu?

Spodbudila me je mama, ki je rekla, da je že čas, da kaj napišem. Takrat sem že poznal svojo bodočo ženo, kar me je navdihnilo, da sem napisal melodijo in besedilo popevke Pojdi spet na Bled. Takrat je bilo sodelovanje popolnoma anonimno in je tudi mene presenetilo, ko so prebrali moje ime. Prav tedaj smo namreč igrali v hotelu Jelovica in smo se zbrali pred televizorjem, ko so odpirali šifre, s katerimi so bile označene note in besedila. Nisem pričakoval, da bom sploh prišel v ožji izbor, saj je bilo vseh skupaj okrog osemdeset sodelujočih. Strokovna žirija mi je podelila prvo nagrado, občinstvo pa tretjo. Ker nisem mogel biti prisoten na prireditvi, sem šel kar vmes iz Jelovice po nagrado v Festivalno dvorano. Bil sem presrečen.

Za nagrado ste si kupili pianino. Še igrate nanj?

Imam ga še v kleti v glasbeni sobi kot spomin, deluje pa ne več.

Glasba je nato pomembno mesto v vašem življenju lahko spet zavzela šele po upokojitvi?

V bistvu že malo prej; zadnja tri leta pred upokojitvijo sem kot pisec glasbe in celo koreografije začel sodelovati z gledališčem na Bohinjski Beli, kjer smo z družino živeli kar 25 let.

Sodelovali ste tudi z Gledališčem Toneta Čufarja Jesenice, kjer ste z glasbo opremili več predstav, tako za odrasle kot otroke. Glede na to, da vodite tudi veteranski pevski zbor, kaj vam je torej bližje, ustvarjanje glasbe za gledališče ali zbor?

Težko bi se odločil, vso glasbo imam rad. Že z našim ansamblom iz študentskih let smo igrali vse od madžarskih čardašev do starogradskih napevov ter šlagerjev in slovenskih popevk. Imeli smo srečo, da je z nami nastopala odlična italijanska pevka Isa Cristi, ki nas je ogromno naučila, z njo smo že takrat začeli s spremljevalnimi vokali, kar je bilo za nas nekaj novega. S svojim glasom in nastopom nas je reševala tudi, ko smo morali v času džezovskega festivala po uradnem koncertu svetovno znanih džezovskih ansamblov v Kazini pred vsemi začeti tako imenovani jam session. Dvorana je bila polna svetovno priznanih glasbenikov, a nihče ni hotel začeti, in tako smo mi prvi nastopili pred smetano džezovskih glasbenikov z vsega sveta. Spomnim se, da je bilo kar stresno, a potem so oni nadaljevali vse do jutranjih ur.

Vodite veteranski pevski zbor v Radovljici, ki izvaja največ domoljubnih, slovenskih narodnih in partizanskih pesmi. Kaj vam pomeni domoljubje, ki se

danesh pogosto enači z zapiranjem mej in sovražstvom do tujcev?

Moja oče je dal življenje za našo domovino in zato kot domoljub tudi sam zagovarjam vrednote, za katere so nekateri dali življenja. V narodnoosvobodilni borbi so se borili za svobodo in boljšo družbo. Zapiranje mej in predvsem oživiljanje fašističnega gibanja po nekaterih evropskih državah je v nasprotju s temi vrednotami in tega seveda ne odobravam. Po drugi strani pa se zavedam, da je varnost ena od pomembnih stvari, da ohranimo našo malo Slovenijo. A zapiranje mej prav gotovo ni dobrodošla rešitev.

Zelo radi ustvarjate za otroke, s katerimi pa verjetno ni enostavno delati, saj hitro pokažejo, če jim kaj ni všeč. Imate tudi sami tak občutek?

Ob stoletnici šole na Bohinjski Beli sem zanje napisal himno v živahnih rokavskih ritmih z naslovom V naši šoli je lepo, ki so jo takoj vzeli za svojo in jo prepevajo še sedanje generacije. Krasno je delati z otroki. Podobno izkušnjo sem imel pri predstavi Čarovnik iz Oza, kjer so me otroci prav tako navdušili s svojo izvedbo. Zato mi je v posebno veselje delati z otroki, saj zelo hitro dojemajo, samo če jih znaš motivirati. Na prvi vaji sem dobil občutek, da iz tega ne bo nič, saj ni bilo nobene discipline, a so me povsem presenetili. Na koncu jim je bilo tako všeč, da so si želeli še nadaljevati s to predstavo.

Čemu pa se posvečate ta čas, se ukvarjate že s kašnim novim projektom?

Tega pa še ne bom razkril, ideje so v glavi, a je o tem še prezgodaj govoriti.

»Vso glasbo imam rad. Že z našim ansamblom iz študentskih let smo igrali vse od madžarskih čardašev do starogradskih napevov ter šlagerjev in slovenskih popevk. Imeli smo srečo, da je z nami nastopala odlična italijanska pevka Isa Cristi, ki nas je ogromno naučila, z njo smo že takrat začeli s spremljevalnimi vokali, kar je bilo za nas nekaj novega.«

Zanimivosti

Ciril se je že drugič upokojil

Ciril Šavs z Jezerskega je zadnji petek v juniju ob devetih zvečer še zadnjič zaklenil vrata tamkajšnjega zbirnega centra za odpadke in se dokončno upokojil. Delo na Remontu, kot Jezerjani imenujejo zbirališče odpadkov, je začel po svoji prvi upokojitvi pred dvaintridesetimi leti. Na njegov zadnji delovni dan so ga presenetili dosednji župani.

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Ciril Šavs je namreč star 87 let. V aktivni dobi je bil sprevodnik pri Alpetourju. Še preden se je upokojil, ga je Milan Kocjan, takratni predsednik krajevne skupnosti in poznejši župan Občine Jezersko, nagovoril za delo na Remontu, kakor Jezerjani pravijo svojemu zbirnemu centru za odpadke. »Potem pa sem kar ostal, vse do danes,« pravi Ciril Šavs.

V 32 letih, kolikor je opravljal to delo, se je ravnanje s smetmi občutno spremenilo. »Prva leta smo zbrane smeti preprosto odrinili v graben, nato smo jih sežigali, zdaj pa jih že nekaj let ločeno odlagamo v kontejnerje,« je na svoj zadnji delovni dan povedal Ciril Šavs. V času njegovega službovanja so se zamenjali trije »delodajalci«, najprej je zbirni center upravljala krajevna skupnost, zatem občina, zdaj pa že vrsto let Komunala Kranj,

Ciril Šavs z zdajšnjim županom Andrejem Karničarjem in prejšnjima, Jurijem Markičem in Jurijem Reboljem, ki so se mu z darilom zahvalili za dolgoletno skrbno delo na Remontu.

ki zbrane odpadke tudi odvažna na vsaka dva tedna. »Ko je kontejner poln, pokličem, pridejo in odpeljejo. Kar se zadnja leta spreminja, se le število kontejnerjev. Vsakokrat dodajo še kakega novega,« pove Ciril Šavs. Na Jezerskem je zbiranje

odpadkov specifično. Imajo šest ekoloških otokov, gospodinjstva pa nimajo zabojnikov za smeti, pač pa imajo občani dvakrat tedensko možnost, da odpadke pripeljejo na Remont. Ponedeljek in petek zvečer sta dneva, ko jih je Ciril sprejemal in

poskrbel, da so bili lepo razvrščeni po posameznih zabojnikih. Posebej se odlagajo olja, zdravila, baterije, barve, elektronski odpadki, pojasni Ciril. Za sprejemanje odpadkov so bile določene večerne ure ob ponedeljskih in petkih, ljudje pa jih pripeljejo z

avtomobilskimi prikolicami, traktorji, najbližji pa kar s samokolnicami.

Cirila, ki se je po 32 letih odločil »upokojiti«, bo zdaj zamenjal nov delavec, Peter Kusič. Ciril ga pohvali kot dobrega delavca in ga nič ne skrbi, kako bo v nadaljevanju potekalo delo na Remontu. Bo pa »stopil v velike čevlje«, je dejal Andrej Trdina, ki je na Občini Jezersko zadolžen za okoljska vprašanja (Ciril in njegova žena Lonca ga imenujeta kar minister za okolje). Ciril je bil namreč priden in zanesljiv delavec, ki ga bo težko doseči. »Imeti takega delavca je velika vrednost, nanj smo se Jezerjani vedno lahko zanesli,« je ob slovesu od dolgoletnega skrbnika zbirnega centra dejal župan Andrej Karničar. Štirje dosednji župani so se namreč dogovorili, da Cirila presentijo na njegov zadnji delovni dan in se mu zahvalijo z lepim darilom. Poleg aktualnega župana sta prišla še

dva bivša, Jurij Markič in Jurij Rebolj, vsi pa so zagotovili, da cenijo njegovo delo.

Da se je Ciril odločil prenehati z dolgoletnim delom, so malce pripomogla njegova leta in zdravstvene težave, ki jih občuti pri svoji starosti. »Enkrat pač moraš prenehati,« je dejal. Čeprav delo s smetmi ni nič kaj prijetno opravilo, Cirila ni motilo. Pravi, da se je kar navadil. O svojem odnosu do dela pa pravi: »Če delo sprejmeš, ga moraš opravljati po svojih najboljših močeh.« In to je Ciril počel vso svojo drugo delovno dobo. Tudi bolan je šel delat, pove njegova žena Lonca. Kaj bo počel odslej, ko bo resnično v pokoj? Bo pogrešal svoje delo in stike z ljudmi, s katerimi se je srečeval vsak ponedeljek in petek? Okoli hiše je vedno dovolj dela, na to pravi Ciril Šavs, njegova žena Lonca, na Jezerskem znana kot zabavna in duhovita ženska, pa doda, da ima zanj že predviden program.

Najraje zvonijo Rovtarsko

Na Koroški Beli deluje skupina pritrkovalcev, ki ohranjajo star slovenski običaj pritrkavanja. Zvonijo ob zapovedanih praznikih, novih mašah, porokah, birmah ... Od letos so vpisani v register nesnovne kulturne dediščine.

URŠA PETERNEL

»Zvonimo petnajst minut pred mašo, da povabimo ljudi v cerkev, in petnajst minut po maši. Z melodijo zvonov obogatimo bogoslužje, zvonimo ob zapovedanih praznikih in slovesnostih: novih mašah, birmah, obhajilih, porokah ...« pravi Marko Zupančič, vodja neformalne skupine pritrkovalcev s Ko-

roške Bele, in po tem letu se je pritrkovanje na Koroški Beli začelo bolj zares.

Kot je povedal Marko Zupančič, izvajajo tako stoječe kot leteče melodije. Pri stoječih je zvon vpet in miruje, pri letečih pa niha. Igrajo različne kombinacije melodij, vsaka ima svoje ime: Rovtarska, Škofova, Koroška, Ta gosta, Ta zmešana, Velikonočna ... »Najra-

ki pritrkavajo (včasih se jim pridruži tudi kakšno dekle), najstarejši ima 61 let, najmlajši 15. Pritrkavanje so namreč pred časom predstavili na oratoriju na Koroški Beli in tako navdušili nekaj mladih, da so se jim pridružili.

Zanimivo je, da med pritrkovalci nima nihče glasbene izobrazbe, melodij se naučijo iz knjižice, vadijo pa na doma izdelanih pripomočkih iz cevi. Zvonjenje je fizično dokaj naporno, saj je kembelj pri zvonu težak, v zvoniku je tudi zelo glasno, zato morajo pri pritrkavanju uporabljati slušalke. In še nekaj: pritrkovalci se ne smejo bati višine, saj se morajo do zvonov v cerkveni zvonik včasih povzpeti tudi petnajst metrov visoko.

Blanski pritrkovalci se radi odzovejo na povabila in zvonijo tudi v sosednjih župnijah, tako so gostovali na Blejskem otoku, Jesenicah, v Kranjski Gori, Gorjah, Lescah, Trziču pa tudi na Dolenjskem, Primorskem ... Vsako leto se udeležijo tudi

Foto: Aleš Košir

Del skupine pritrkovalcev s Koroške Bele: najmlajši član ima sedemnajst let, najstarejši enainšestdeset. Ker je v zvoniku zelo glasno, pri pritrkavanju uporabljajo slušalke.

Najmočnejša je simbolika zvonov v velikonočnem času. Takrat so zvonovi »zavezani«, pravijo tudi, da »so šli v Rim«. Od velikega četrta do velike sobote zvonovi molčijo v znak žalovanja, namesto njih se oglasi raglja. V soboto pa se zvonovi »odvežejo« in ponovno zazvenijo s pritrkavanjem.

roške Bele, ki v vasi ohranjajo običaj pritrkavanja. Delujejo pod okriljem Župnije Koroška Bela, začetki igranja na cerkvene zvonove pa segajo v leto 1982. Prvi zvonovi so bili železni, leta 1986 pa so v Cerкви sv. Ingenuina in Albuina dobili štiri bronaste zvonove, ki imajo veliko

je zvonimo Rovtarsko,« pravi sogovornik, ki prihaja iz Javorniškega Rovta, od koder je tudi večina ostalih pritrkovalcev. Dva, Dušan Klinar in Peter Razinger, sta v skupini od samega začetka, drugi člani so se pridružili kasneje. V skupini je tako danes okrog petnajst fantov,

pritrkovskega srečanja, gorenjsko in vseslovensko srečanje je pred časom gostila tudi Koroška Bela.

Moderni čas in napredek pa sta posegla tudi v tradicijo cerkvenega zvonjenja. Mežnarjev ni več, večina

zvonov je danes elektrificiranih. Tako obstajajo tudi računalniški programi, s pomočjo katerih se lahko izvajajo melodije na zvonovih. Zato je pomembno, da pritrkavanje kot del slovenske glasbeno-kulturne

dediščine ostane živo; lani je bilo vpisano v register nesnovne kulturne dediščine Slovenije, kot eden od nosilcev izročila in znanja pa so letos v register vpisali tudi skupino pritrkovalcev s Koroške Bele.

MULTIKULTI

Prvič v domovini prababice

Ob nedavnem obisku sorodnikov v Sloveniji je 29-letna Američanka Amanda Kirchner spoznala kraje, v katerih je njena prababica Uršula Blaznik iz Dolenje vasi začela svojo življenjsko pot. Po prezgodnji smrti prvega moža je mladi vdovi Uršuli iz Lipnice usoda namenila pot čez lužo, kjer si je ustvarila novo družino, njeni potomci iz Slovenije in Amerike pa so ostali v stikih vse do danes.

ANA ŠUBIC

»Zelo rada potujem. Že dolgo sem si želela obiskati Slovenijo, da bi videla, od kod je prišla moja prababica, in spoznala sorodnike. Med odraščanjem sem pogosto poslušala o tej strani njene družine, a nisem vedela, tik pred njeno vrnitvijo domov, srečali na brniškem letališču, v družbi njenega mrzlega strica Igorja Pirca, po rodu iz Lipnice. Mlada Američanka, ki živi v Boiseju, glavnem mestu Idaha, je pripotovala k nam 25. junija, vmes skočila še v Zadar in Innsbruck, dobrih deset dni pa je namenila odkrivanju dežele njene prababice Uršule Blaznik iz Selške doline.

V Ameriki postavila farmo

Uršula je bila rojena leta 1885 v Lovričkovi rodbini v Dolenji vasi. Ko je šla za natakaričo v Kropo, je spoznala domačina Simona Pirca, s katerim se je pri šestnajstih letih tudi poročila. »Rodila mu je štiri otroke. Ukvarjal se je z žebjarstvom, ob tem pa tudi igral bobne. Leta 1912 se je na poti v Dražgoše, kjer naj bi igral na poroki, na Kolombrtu pri Jamniku sredi zime vroč od hoje na hrib ohladil po glavi z ledeno mrzlo vodo. Prehladil se je in po enem mesecu mrzlice umrl, star 25 let,« je o svojih starih starših Uršuli in Simonu povedal Igor Pirc. Po spletu okoliščin je Uršula s težkim srcem v letih pred prvo svetovno vojno zapustila otroke in se odpravila služiti, da je prihranila za tretje-rzredno ladijsko vozovnico v Ameriko. Tam je najprej

čistila barake v rudniku zlata Deadwood, v Južni Dakoti. Tako je spoznala rudarja, Šveda Nelsona, in se poročila z njim. S težko privarčevanim denarjem sta kupila zemljo v sosednji Nebraska in v precej pusti, nerodovitni pokrajini postavila farmo. »Za Nebraska in Dakoto so Indijanci rekli, da se zemlja ne obrača. Tam so začeli delati farme šele okoli leta 1900, ko boljše zemlje ni bilo več,« je razložil Pirc.

Ljubezniva ženska z močno voljo

Uršula je v Ameriki rodila še tri sinove in štiri hčerke. Spet jo je doletela kruta usoda, saj je drugega moža izgubila, ko je imel najmlajši otrok tri leta, najstarejši pa kakih petnajst, šestnajst let, je povedala pravnikinja Amanda in razložila, da je njen praded Nelson zaradi vdihavanja rudniškega prahu zbolel za silikozo, ki prizadene pljuča. Po njegovi smrti je vodenje farme ob pomoči najstarejših otrok prevzela Elsi, kakor so Uršuli pravili v Ameriki. V njihovi družini je bila velik zgled ljubeznive in delovne ženske z močno voljo. Vse življenje je garala, kuhala in delala na polju ter pomagala drugim, je poudarila Amanda. »Še danes je tam lesena hiška, ki so jo po letu 1910 pripeljali po železnici in okoli kate je nato zrasla farma. So pa sprva slabo živeli, nato jim je država vendarle malo izboljšala pogoje za gospodarjenje,« je pristavil Pirc.

Imela je enajst otrok

Uršula je umrla leta 1963. Dva od njenih v Ameriki rojenih otrok sta še živa: 99-letni Bub, čigar sin Douglas je prevzel domačo farmo, in 96-letna Fran, ki prebiva v domu starejših v Nebraski. Uršula je stike ohranila tudi s svojimi otroki, ki so odraščali v lipniški dolini. Eden od njih, Simon, je umrl že v otroštvu, ostali trije – Marica, Vinko in Slavka – pa so tudi že pokojni. »Slavka je bila samska in je živela na Brezovici blizu Lipnice. Marica se je

Amanda Kirchner v rojstnem kraju prababice Uršule Blaznik

Amanda (četrt z desne) v družbi svojih slovenskih sorodnikov

poročila v Celje in imela štiri otroke. Vinko, moj oče, je ostal v Lipnici, kjer je imel tovarno. Prej so izdelovali žeblje, potem pa je to postalo družbeno podjetje Tulip, tovarna ur Lipnica, sedaj so to Iskra Mehanizmi,« je pojasnil Igor Pirc, s 73 leti najmlajši od Vinkovih štirih otrok.

Pisma otrokom v Sloveniji

Pravnikinja Amanda sicer ni prva od Uršulinih potomcev iz Amerike, ki so obiskali sorodnike v Sloveniji, pač pa je rodno deželo svoje matere kot prvi pred 42 leti obiskal njen sin Elwood skupaj z nečakinjo LeeAnn. Tudi iz Slovenije so že obiskali ameriško sorodstvo. »Moj oče Vinko je mater ter polbrate in polsestre na farmi blizu meje z Južno Dakoto obiskal leta 1939, pri svojih 33 letih. Leta 1976 je bil tam moj brat Simon, sam pa sem bil tam leta 1993. Uršula si je tudi dopisovala z otroki v Sloveniji, po njeni smrti pa si dopisujemo s teto in sestrično v Ameriki,« je pojasnil Pirc. Amanda je s seboj prinesla tudi prababičina pisma v slovenščini, ki so jih slovenski sorodniki prevedli. »Slišati njene besede je bilo nekaj posebnega,« je dejala.

Po sledih prababice

Gostjo iz Amerike je ob obisku Slovenije čakal pester program, ki ga je pripravil Simon Pirc, pri izvedbi pa so sodelovali predvsem njegova brata Nikolaj in Igor, sestra Desanka in sestrična Alenka. Razkazali so ji znamenitosti Slovenije, seveda pa se je odpravila tudi po sledih prababice, kar je bilo zanjo še posebej vznemirljivo. Po ogledu Škofje Loke so jo odpeljali v Dolenjo vas, kjer hiše Blaznikovih že kakih 35 do 40 let ni več, saj so jo podrli ob širitvi ceste in mostu, je razložil Igor Pirc. Prav tako ni več nagrobnika Blaznikovih na pokopališču v Selcih, se pa Pirc še spomni, da je bil ta nekoč na južnem obzidju pa tudi da sta bila z očetom Vinkom leta 1957 na pogrebu Uršuline sestre Katarine Blaznik. Iz Selc so se zapekljali v Dražgoše in na Jamnik ter se nato spustili v Kropo, kjer je bila Uršula natakariča, preden se je poročila. Šli so tudi v Radovljico, na Bled in v Begunje k Avseniku. Na zanimivih točkah so Amanda tudi fotografirali, da bo lahko ameriškem delu rodbine pokazala lepote prababičine domovine.

Ostali bodo v stikih

Za slovo od ameriške sorodnice so pripravili še srečanje, na katerem se je zbral ožji del potomcev Uršule Blaznik in Simona Pirca. Vse je presenetila velika podobnost med Amando in Uršulino slovensko prapravnikinjo Uršo, ki sta podobnih let in si sicer želita, da bi tudi naslednje generacije ostale v stikih. Je pa tudi Amanda vlekla vzporednice med sorodniki v Sloveniji in Ameriki. »V naši družini smo se vedno šalili, da je očitno imel prababičin mož Nelson zelo močne gene, ker smo si vsi zelo podobni; ko sem prišla sem, v Slovenijo, pa sem ugotovila, da so tukajšnji sorodniki videti kot moji strici in tete v Ameriki. Očitno je bolj izrazil Blaznikov gen.« Sorodniki v Sloveniji so bili njenega obiska izjemno veseli. »Sprejeli so me z odprtimi rokami, poskrbeli zame, mi vse razkazali. Med njimi sem se počutila kot doma. Spoznala sem, da imam tudi tu bližnjo družino, in to mi pomeni največ,« je poudarila Amanda, ki je odločena, da se v domovino svoje prababice še vrne, najbrž že v naslednjih letih v družbi sestre in matere.

Uršula Blaznik pri 54 letih

Blaznikova hiša v Dolenji vasi. Podrli so jo pred desetletji.

Na robu

Najboljši fant, 1. del

Zaljubljenost brez srečnega konca

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Irma je še mlado dekle, a njena zgodba je po svoje stara. Doživela je že toliko, da bi se ji lahko ramena povsila pod težo izkušenj. A še kar vztraja, ker je sicer mlado in zelo pogumno dekle. Takole je začela pripovedovati svojo zgodbo:

»Pri dvajsetih so se mi kar naenkrat pojavili mozolji. Morala sem iti do kozmetičarke, ker me je fant ves čas zmerjal, da nič ne skrbim zase. Potem se je spomnil, da sem predebela (168 cm, 57 kg). Prisilil me je, da sem kupila sobno kolo. Ni bil zadovoljen niti, ko sem štiri kilograme shujšala in so se mi že videle vse kosti.

Zelo rad je gledal Reko ljubezni. Občudoval je igralke,

najbolj blondinke, zraven pa razlagal, s katero je že bil in kolikokrat mu je kakšna dala. Če sem se mu kaj zamerila, mi je takrat, ko se mi je najbolj mudilo, vrgel ključke od stanovanja skozi okno. Ko sem ga na kolenih moledovala, naj mi posodi rezervo, se je na ves glas krohtal.

V času, ko sva hodila, sem študirala na Fakulteti za socialno delo. Ves čas me je poniževal, da je ta fakulteta "brezvezna", da na njej lahko vsak bedak diplomira... O sebi je imel zelo visoko mnenje, saj naj bi bil v tretjem letniku veterine. Zdelo se mi je malo čudno, ker ni skoraj nikoli šel na predavanje, a ker je trdil, da je nadpovprečno inteligenten, da mu ni treba sedeti v predavalnici in poslušati bebcev, ki vedo manj kot on, sem pač verjela. Njegovi starši so bili zelo premožni, denarja mu ni nikoli manjkalo. Ni bil skop, nikoli mi ni računal stroškov, kar mi je veliko pomenilo, saj so me vzdrževali starši.

Spominjam se, da sem imela kar nekaj dela s seminarsko nalogo o dolgotrajni oskrbi starejših. Prišel je mimo in me jezno vprašal: "A ti nisem rekel, da se več ne ukvarjaj s temi smrdljivi starci?" Res mi je nekaj "težil" o tem, a sem pozabila. Starci so se mu gnusili, trdil

je, da vsi po vrsti smrdijo. Nič nisem rekla, le sredinec sem mu pokazala. Tega, kar je sledilo, nisem pričakovala niti v najbolj norih sanjah. Pritihotal se mi je za hrbet, potem pa me je bliskovito zagrabil za vrat in me stisnil. Od šoka mi je zastal dih. Ko je opazil, da sem pomoderela v obraz (predvidevam), me je izpustil in zasikal, naj mu nikoli več ne ugovarjam.

Ko ga je prišel iskat prijatelj, da sta šla na pivo, sem še vedno ležala na kavču, ker sem bila preslabotna, da bi vstala. Stisnila sem zobe in se toliko spravila k sebi, da sem zmetala v potovalno »knjige in zapiske, dodala računalnik in nekaj cunj ter zapustila stanovanje. Na avtobusni postaji me je pobral brat in me peljal domov. Ko je videl moj vrat, se je zgrozil. Od mene je brez ugovaranja zahteval, naj kretena prijavi. Bala sem se.

Več kot dva meseca se mi fant ni niti oglasil. Tudi prav. Če je konec, je pač konec med nama. Za rojstni dan me je spet poklical in me prosil, naj pridem na dvorišče. Stal je poleg čisto novega avtomobila. "Tvoj je. Za rojstni dan!" Najprej nisem hotela nič slišati, a ko me je objel, sem prikimala. V tistem trenutku sem spoznala, kako sem ga pogrešala.

Kljub temu da so mi domači branili, sem se ponovno preselila k njemu. Žal mi je stanovanje obudilo slabe spomine. Ponoči si nisem upala zaspati, ker sem se bala, da me bo ubil. Kmalu sem postala le še senca same sebe. Zelo sem shujšala, jedla sem komaj kaj. Bala sem se, da me bo s svojo narejeno prijaznostjo dokončno zlomil.

Potem je naju začel obiskovati neki Miha, ki sem ga navidez poznala, on pamene ne. Vedela sem, da ima v Koprju stanovanja, v katerih so živela njegova dekleta, ki so se morala ukvarjati s prostitucijo. To mi je povedala sošolka, njej pa neko dekle, ki je delalo pri njem.

Pri Mihi sta se kadarkoli dobila tudi kokain in trava, vsaj tako se je govorilo. Postalo me je še bolj strah. Fant ga je na vse pretege hvalil. Nazadnje mi je zaupal tudi to, da mi je kupil avto iz dobička, ki sta ga ustvarila s skupnim biznisom. Na koncu jezika sem imela vprašanje, ali je morda pustil študij, pa sem raje molčala. Kar sem bila pri njem, mi je nakupil veliko novih oblačil, kozmetike, dobila sem tudi nov telefon in računalnik. Do mene je bil prijazen, nikoli mi ni rekel žal besede. "Nima smisla, da ga izživim..."

V četrtek, ko sem imela še zadnji izpit, me je počakal pri vhodnih vratih fakultete. Tega ni še nikoli naredil, zato me je čudno stisnilo pri srcu.

Ustrašila sem se, kaj namerava. "Pridi, se greva malo peljat!" me je povabil. Ko sva šla do parkirišča, sem opazila, da ga je nekaj deklet, ki jih nisem poznala, veselo pozdravljalo. Te voznje proti obali ne bom nikoli pozabila. Vmes sva se ustavila v Postojni na porciji čevapčičev. Ker je bil zelo dobro razpoložen, sem se tudi sama sprostita, kolikor sem se mogla.

Potem pa sem postala kar naenkrat omotična. Vrtele se mi je v glavi, počutila sem se prav bedasto. Pomagal mi je na noge, me objel okoli ramen in tistih nekaj korakov do avtomobila me je skoraj nesel. Voznje, ki je sledila, se ne spomnim več. Sanja se mi ne, kdo mu je pomagal, da me je spravil po strmih stopnicah v neko stanovanje. Nekdo me je peljal pod prho, me slekel in ponovno oblekel. Potem so mi pomagali, da sem legla v posteljo. Hotela sem se dvigniti in zbežati, pa sem padla na tla. Dobila sem udarec v obraz, pa nisem vedela, ne od koga ne zakaj. Kar naenkrat so se glasovi porazgubili, začutila sem, da v postelji nisem sama...

Naslednji dan sem se prebudila v fantovem stanovanju. Zraven mene je spal kot ubit. Bila sem mačkasta, imela sem suha usta, utrujena pa tako, kot bi me nekdo gnal do vrha Everesta in nazaj. Potem sem začutila, da me boli vsak košček telesa. Med nogami me je peklo, in ko sem se dotaknila spodnjega dela trebuha, sem na sramnih dlakah začutila strnjeno kri. Mar imam menstruacijo? Spet?

Spomnila sem se, da sem bila na fakulteti, da sem imela izpit, potem pa nič več. V tistem se je prebudil tudi fant. Obrnil se je proti meni in se zasmejal. "Dobra si bila!" me je pohvalil.

Trudoma sem obrnila glavo, ker me je vse bolelo.

"Pač, prišel je dan, ko si morala odplačati del dolga, saj veš, avto, cunje in vse ostale stvari, ki sem ti jih kupil. Zvečer te čaka še ena runda. Če se boš dobro odrezala, bo plačana desna guma."

Takrat je zazvonil njegov telefon. Hitro se je oblekel, a preden je za seboj zaloputnil vrata, mi je zagrozil, da me ubije, če se premaknem iz postelje. Z nadčloveškim naporom sem se po vseh štirih splazila v kopalnico. Hvala Bogu sem zelo hitro našla torbico. Med hlipanjem sem poklicala brata.

(Konec prihodnjič)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Jakob Volčič v narodnem preporodu Istre

PETER COLNAR

V vasi Sv. Andrej nad Zmincem pri Škofji Loki se je 14. julija 1815 očetu Mateju in mami Gertrudi, rojeni Hoike, rodil sin Jakob (tudi Jakov) Volčič, narodopisec, ki je imel pomembno vlogo pri narodnem preporodu v Istri. Osnovno šolo je obiskoval v Škofji Loki, gimnazijo v Ljubljani, nato pa je študiral pedagogiko in retoriko pri frančiškanih v Karlovcu, filozofijo v Ljubljani ter bogoslovje v Ljubljani in Gorici. Kot duhovnik tržaško-koprske škofije je služboval najprej v slovenski Istri, nato v hrvaški. V letih 1871–1886 je upravljal Župnijo Cerovlje in Kaplanijo Zarečje, kjer je nato kot upokojen živel do smrti.

Študij v Karlovcu in Ljubljani je močno vplival na Volčičev odnos do ilirskega gibanja. V Ljubljani so leta 1838 ustanovili ilirsko društvo Čitalni zbor, v katero so

bili vključeni tudi Luka Jeran, Lovro Pintar, Anton Žakelj in drugi. To je vplivalo, da se je čez dve leti pridružil enakemu društvu v Gorici v družbi Drobniča, Ferjana, Kociančiča in drugih »ilirsko mislečih«. Verjetno je na Volčičev odhod v goriško bogoslovje in kasnejše službovanje v Istri odločilno vplival tržaški škof Matej Ravnikar, ki je verjetno imel vpliv tudi na oblikovanje Volčičevega narodnostnega dela.

Volčič je v svojih pridigah budil narodno zavest in ljubezen do domovine. Njegov dom v Zarečju je bil zbirališče zavednih slovenskih dijakov in učiteljstva. V svojih pismih je usmerjal mlade v delo za narodni preporod. Vse pomembnejše raziskovalce (I. Koblerja, B. Šuleka, I. Kukuljevića, De Franceschija ...) je seznanjal s »slovanskim« hrvaškim gradivom tistega časa. V dopisih

je opisoval težak gospodarski in narodni položaj hrvaškega naroda v Istri. Zbrano gradivo o ljudskem izročilu je pošiljal v slovenske in tudi v hrvaške časopise.

Pobude za zbiranje narodnega izročila je Volčič po lastni izjavi dobil z branjem del Vuka Karadžića in Ljudevita Gaja. Verjetno je nanj prek Luke Jerana vplival tudi Stanko Vraz. Zbral je veliko gradiva iz hrvaške Istre, največ pesmi in nekaj manj povedk, ki so pretežno ostale neobjavljene, razmeroma veliko pa tudi otroške slovstvene folklorne, ki se poje ob igricah. Prikazal je šego »narekanja« za umrlimi, opisal šege ob poroki, pozdrave. V knjigi Hrvatske narodne pjesme što se pjevaju po Istri i Kvarnerskih otocima (Hrvaške narodne pesmi, ki se pojejo po Istri in kvarnerskih otokih) je veliko pesmi iz Volčičeve zbirke.

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Bohinjski Bistrici se je 8. 7. 1826 rodil šolnik, učitelj, sadjar in cvetličar Jakob Mencinger. V času službovanja v Gorjah je naredil veliko drevesnico na »Fortuni«.
- V Križu pri Komendi se je rodil brigadni general Mihael Lukanc. Leta 1919 je prestopil v jugoslovansko vojsko. Bil je poveljnik topništva Savske divizije v Zagrebu.
- V Begunjah se je 10. 7. 1905 rodil ekonomist Stane Krašovec. V letih 1945–1947 je bil generalni sekretar jugoslovanske delegacije pri OZN, v letih 1948–1953 pa direktor Zveznega zavoda za statistiko in evidenco.
- V Kranju se je 14. 7. 1914 rodil književnik Albert Papler. Napisal je prvo slovensko TV-nadaljevanko Večerna šola.

Kot dober govornik je znal v ljudeh vzbujati narodno zavest ter ljubezen do domače govorice in kulturnih vrednot. V narodnem preporodu Istre mu gre zelo vidno mesto, čeprav je delal tiho in

bolj v ozadju političnega dogajanja. Bil je eden glavnih sodelavcev škofa Dobrile in v prijateljskih stikih s celo vrsto hrvaških in slovenskih kulturnih in političnih delavcev.

Neustrašni Galec

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Letos ima šestdeseti rojstni dan, v slovenskem jeziku pa je začel zabavati leta 1993, ko je že prekoračil Kristusova leta. Prva epizoda se imenuje: Asterix – Prva prigoda, francoski original pa se glasi: Asterix le Gaulois, 1959. Zgodil se je srečen trk dveh skoraj neznanih avtorjev. René Goscinny (1926–1977) je bil zelo malo znan scenarist, ko se je iz ZDA vrnil nazaj v Pariz, Albert Uderzo (1927) pa nič kaj znan ilustrator. Oba iščeta snov za posrečen in duhovit strip za nov mladinski časopis Pilote. Ugotovita, da bi bila primerna za to prazgodovinska pustolovščina ... Prazgodovina molči ... in ju bliskovito potisne v čas, ko so na Francoskem vladali Rimljani. Zavedata se, da mora

biti nov strip kot vulkanski izbruh. Izmišljujeta si ime na. Domači junaki slišijo na končnico -x, zvečine preračunljivi okupatorji, uživancijam podložni Rimljani višjih razredov in preprostih vojakov pa na latinsko -us. Družabnikoma se v sočnem hecu utrinjajo satirični preobrti iz znamenitega dela: Julij Cezar: De bello gallico, Zapiski iz galske vojne ... petdeset let pred našim štetjem. Ko leta 1961 izide prvi zvezek zmagoslavne serije Asterixovih prigod, se prodaja ustavi na šest tisoč izvodih. Ob drugem zvezku Zlati srp je bralnih navdušencev komaj 20.000. Prijatelji svetujejo, naj odnehata, dokler stroški niso preveliki ... A par Goscinny-Uderzo, ki velikokrat satirično namiguje na sodobne politične razmere, zadane okus vseh generacij ... Asterixa in Obelixa danes najdemo v filmih, v televizijskih igrah, v risankah, igrakah, vladata v 37 snopičih, polnih dogodivščin v različnih deželah, v 110 jezikih in nekajmilijonski nakladi ... seveda njuno pustolovščino zdaj nadaljujejo drugi ... vendar pri isti založbi.

Bretonski kolač s češpljami – Far Breton

Za 1 okrogel pekač, premera 22–26 cm, potrebujemo: 200 g moke, 150 g sladkorja, 4 jajca, 1 strok vanilje, 200 g suhih češpelj, 2 žlici ruma ali pomarančnega sira, 600 ml polnovrednega

mleka, maslo, da dobro namastimo model.

Suhe razkoščičene češplje damo v skledico, prelijemo z rumom ali sirupom, zalijemo z vrelo vodo, da so češplje pokrite in se lahko napihnejo. Češplje mariniramo najmanj tri ure, še bolje pa je, če jih čez noč pokrite pustimo v hladilniku.

Vaniljin strok prerežemo, izdolbemo sredico in jo dodamo mleku. Mleko zavremo in malce ohladimo.

Zelo penasto umešamo cela jajca in sladkor. Dodamo moko in zalijemo z mlačnim vaniljevim mlekom. Stepamo naprej, da ostane testo brez grudic.

Češplje res skrbno odcedimo.

Pekač dobro namastimo. Odcejene češplje povaljamo v moki, jih otresemo in enakomerno razporedimo po dnu pekača. Nanje počasi, počasi z zajemalko zlijemo testo. (Okrogel pekač naj bo visok vsaj 5 cm. Razstavljeni tortni modeli niso primerani, ker je testo pretekoče.)

Pečico ogrejemo na 190°. Pečemo 40–45 minut. Če skorjica preveč potemni, prekrijemo kolač z alufolijo.

Kolač mora biti dobro ohlajen, da se vse snovi povežejo. Najbolje je, če počiva čez noč.

Receptov za Far Breton je nešteto. Izbrala sem tistega, ki v testu nima dodane maščobe. V novejšem času postrežejo bretonski kolač tudi z dobrim vaniljevim sladoledom.

Vaš razgled

Za poletno idilo na Bledu skrbijo tudi cvetovi lokvanjev, ki nosijo v sebi pridih skrivnostnosti – jutraj so zaprti, okoli poldneva se odprejo in pokažejo svojo lepoto, na večer pa se spet zaprejo in melanholično potonejo v vodo. Takšen je večinoma tudi človeški dnevni cikel, izjema pa so vroči poletni dnevi, ko se po popoldanskem počitku naši energijski cvetovi začnejo odpirati s prihodom noči. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Elegantna mitološka bitja Vilinci, vitka bitja s karizmatičnimi ušesi, so poznani kot izjemni mojstri in rokodelci, bistroumni znanstveniki in mojstri besed, vedno zelo prijazni in vsakomur pripravljeni pomagati. Ljudstvo zvezd, kot jih imenujejo, se je razselilo marsikod po širnem svetu, nekatere so očitno očarale tudi lepote naše dežele, kjer so našli svoj prostor pod soncem. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Nove knjige (494)

Iz mnogih dežel

MIHA NAGLIČ

»Na enem svojih obiskov sem očetu Tonetu omenil, da so v Združenih državah ljudje, tudi člani kongresa v Washingtonu, ki jih motijo tujci in nedržavljeni, in da bi nekateri radi deportirali vse tiste, ki so se rodili v tujini in nimajo dokumentov o naturalizaciji, drugi pa bi radi sprejeli zakone o tem, da se morajo vsi nedržavljeni registrirati in dati svoje prstne odtise. 'Taku?' je rekel stari tujec ob kuhinjskem oknu. Nekaj minut je molčal, kadil, gledal skozi okno. Potem se je zahetetal in rekel: 'Dokumenti, dokumenti! Bog je dal ribam svobodo v morju in jezerih in rekah in pticam na vsej zemlji, od človeka pa vedno kdo hoče kakšen dokument.'

Nasmehnil se je in zmajal z glavo ... A naj vam povem, kaj naredite: vse tiste ljudi pripeljite sem prvega v mesecu, kateri koli mesec in kdor koli že so, in pokazal jim bom svoj ameriški dokument, ki pravi, da sem dobro delal in naredil, kar se je pričakovalo od mene. Za ta dokument nisem prosil. Nisem plačal zanj; Boštjančiču ali Bostonu ni bilo treba uporabiti svojih zvez, da bi mi ga priskrbel. Delal sem, dokler nisem naredil dovolj za človeško življenje, in Amerika mi daje ta dokument vsak mesec zadnjih petindvajset let ... Povejte tistim ljudem, kdor koli že so, naj pridejo k meni domov in jim bom pokazal ... Toda če hočejo, da se registriram ali – kako ste že rekli – dam prstne odtise, in če se bodo potem bolje

počutili, bom to seveda naredil, tudi če bom za to moral iz hiše ...' Spet je umolknil, sedel in vlekel svojo pipo in gledal ven na dvorišče, kjer je lastovka sedla na vejo drevesa v bližini okna. Nato se je oče Tone spet zahetetal: 'Glej jo! Pravi jo ji ameriška lastovka; zakaj je ameriška? Si je priskrbel dokumente? Je registrirana? Poslušajte – v Ajdovcu na Dolenjskem sem videl lastovke, ki niso bile nič drugačne.' Res dobre volje je spet izbruhnil v hehet. In nato: 'Lastovka je lastovka, človek je človek, al ne?' (str. 188–189)

Lastovke kot migrantke, ljudje kot migranti, ni

čudno, da so te lastovke prišle tudi na naslovnico te knjige. Ameriški pisatelj Louis Adamič (1898–1951), ki je v Ameriko emigriral iz Praproč pri Grosupljem, je v tej knjigi, ki je prvič izšla leta 1940, portretiral dvajset priseljencev in priseljenjskih skupnosti različnih narodnosti, »skozi življenjske zgodbe razčlenjuje asimilacijske procese in odtujitev«. Gornji odlomek pa je iz portreta upokojenega dolenjskega delavca Toneta, ki najraje sedi ob oknu, socialno varnost pa mu zagotavlja »dokument« – ček pokojninskega sklada ...

Louis Adamič, Iz mnogih dežel (From Many Lands), prevedla Mojca Dobnikar, Sophia, Ljubljana, 2018, 422 strani

razpredrilo GG

RDEČE, MODRO IN BELO

Jeseniški kantavtor Elvis Fajko se na glasbenem področju javnosti predstavlja že od otroštva, zadnjih 25 let na področju roka in popa. Bil je tudi član zasedbe Drugo dejanje, pel pri kranjskih Skarabejih, sodeloval z jeseniškimi Šexpiri, tokrat pa se predstavlja z novo zgoščenko z naslovom Modri album – Vmes.

Alenka Brun

Elvis Fajko je v osnovni šoli obiskoval nižjo glasbeno šolo in se učil igranja na rog. Ko je bil srednješolec, se je naučil še igranja na kitaro, je pa vseskozi tudi pel pri zborih. Kasneje je svoje znanje igranja na glasbila obogatil še z ustno harmoniko.

Pri 17 letih je že spisal in uglasbil svoje prve pesmi. Pravi, da ima tovrstno ustvarjanje morda v krvi, saj izhaja iz družine, v kateri v preteklosti najdemo različne umetnike, tudi glasbenike. Pošali se: »Morda je name vplival tudi Elvis Presley.« Pravi, da ga je vedno rad poslušal in da so mu bližje druge glasbene zvrsti, če pa se že mora odločiti, kaj ima najraje, pa je to klasični rok.

Najprej je ustvarjal zase

Ker so ga ljudje vedno spodbujali, si je mislil, da morda pa iz vsega skupaj res kaj nastane. »V srednji šoli sem že bil član nekaj bendov, vendar nič resnejšega, dokler se leta 1995 nisem v Cerkljah pridružil skupini Drugo dejanje. Njen član pa sem bil potem šest let. Bil sem pevec in smo nekaj malega preigravali tudi moje pesmi,« pripoveduje.

Ko je Drugo dejanje razpadlo, so leta 2001 ponovno nastali Skarabeji, ki so delovali že v osemdesetih letih prejšnjega stoletja. »Tu sem pel in tudi igral kitaro, pri kaki pesmi včasih v roke vzel

še ustno harmoniko. Združili smo pesmi Drugega dejanja in Skarabejev ter kmalu izdali ploščo. Leta 2004 smo na Jesenicah na hokejski tekmi igrali himno domačega kluba, kar je bil za nas velik dogodek, saj je bilo na derbiju več kot šest tisoč gledalcev. Sicer smo pa vseskozi veliko nastopali po Gorenjskem; bolj po klubih, včasih pa tudi kot predskupina takrat znanim in prepoznavnejšim skupinam. Kot predskupina pa so precej nastopali tudi Šexpiri, s katerimi sem sodeloval med letoma 2012 in 2018; pred tem pa še eno leto s skupino IF-tribute to Pink Floyd iz Tržiča.«

Na samostojno glasbeno pot

Elvisu se je do danes nabralo ogromno pesmi. Fantje, s katerimi je sodeloval in igral, niso imeli želje, da bi kaj od tega skupaj posneli, tako da se je potem nekega dne odločil in začel pripravljati avtorsko glasbo tudi kot kantavtor. To je bilo pred dobrimi tremi leti. Prvo zgoščenko, prvenec v pop in rock zvrsti, je poimenoval Rdeči album – Na koncu. Izšel je leta 2018. Na njem najdemo enajst pesmi, besedila pa govorijo največ o lokalni družbi. Na njem najdemo tudi himno jeseniškega hokejskega kluba. Za Rdeči album je spisal pesmi, za katere je bil mnenja, da Jesenicam manjkajo. Razloži: »Nekako ljudje nimajo čisto prave predstave o Jesenicah. Ko se danes s kom pogovarjaš, še vedno slišiš izjave, da je na Jesenicah železarna, da

Elvis Fajko

je mesto umazano, dolgočasno. Kdor pa živi na Jesenicah, mesto doživlja drugače.«

Modri album

Pred nekaj dnevi pa je luč sveta ugledal Fajkov drugi samostojni album. Ta nosi naslov Modri album – Vmes. Načrtuje namreč tri albume, in sicer z naslovi v barvah slovenske zastave: rdeči, modri, beli. Obe zgoščenki, Rdeči in Modri album, imata tudi zanimiv, že prav umetniški ovitek. Pri prvem je zanj poskrbel Nina Meglič, pri drugem pa Lojze Gričnik in Brina Torkar.

Nadaljuje: »Modri album je že bolj profesionalen, v pesmih pa sem se dotaknil širših, svetovnih tem; tudi onesnaževanja okolja. Uporabil oziroma izbral sem besedila iz lastne ustvarjalne skrinje, ki se mi zdijo najboljša. Nekatera sem malce dodelal, priredil. Pri nastajanju so mi pomagali priznani jeseniški ustvarjalci: bobnar Jure Rozman, kitarist Klemen Smolej

ter basist Tomaž Repinc - Tomzl. Na albumu najdemo devet avtorskih pesmi – med njimi so štiri posnete še v angleščini, šest pa v hrvaščini, tako da je vseh skladb na zgoščenki 19.«

Takoj dan po izidu Modrega albuma – Vmes je Fajko nastopil na Bledu, jutri, 13. julija, pa mu zvečer lahko prisluhnete v kranjskem KluBar gastropubu. Družbo mu bodo delali člani skupine Supporters.

»Najprej sem sicer razmišljal, da bi bil album oblečen v zvoke bluza, pa mi je potem vse skupaj zvenelo rahlo preveč melanholično, tako da sem se na koncu odločil bolj za pop in rok pristop. Še vedno pa je na njem dovolj kitare, kar je meni tudi všeč.«

Zanimalo nas je še, zakaj se je pravzaprav odločil, da posname zgoščenke, saj živimo v časih, ko so te že malodane redkost. Fajko odgovori, da nekaj moraš pustiti za seboj – in to je bil tudi njegov glavni motiv, zaključiti.

SLOVENSKA POPEVKA V OBJEMU GORA

Poletna noč na Soriški planini se bo zgodila 20. julija. Na odru pod zvezdami, v objemu gora bodo zazvene znane zimzelene melodije.

Alenka Brun

Na večeru, posvečenem zlatemu obdobju slovenske popevke – na Poletni noči na Soriški planini – bodo ob spremljavi revijskega Orkestra Amadeo pod vodstvom dirigenta Tilna Drakšlerja priznani slovenski pevci Nuša Derenda, Maja Berce in Andraž Gartner oživili stihe slovenskih pesnikov in napeve skladateljev, kot so Jure Robežnik, Gregor Strniša, Elza Budau, Mojmir Sepe in drugi. Tako boste lahko prisluhli številnim zimzelelim melodijam.

Nuša Derenda je ena naših najboljših vokalistk, kar potrjujejo tudi njeni številni koncerti in zmage na različnih festivalih. Nastopila je na izboru Pesem Evrovizije, s Simfoničnim orkestrom in Big Bandom RTV Slovenija, koncertirala na prestižnih odrih pri nas, redno polni dvorane doma in v tujini. Je ena tistih

pevk, ki nas s svojo interpretacijo lahko popelje v preteklost in nam poboža spomin z izvedbo skladbe, ki jo še kako dobro poznamo tudi sami.

Maja Berce na odrih stoji že od nekdaj. Pela je v mnogih zasedbah, tudi v Ansamblu Saša Avsenika, Ansamblu Karavanke, danes prepeva solo in v Ansamblu Jureta Zajca.

Andraž Gartner je mlad pevec, ki deluje pod umetniškim imenom Canegatto, njegova glasba pa se razpenja med swingom, popom, klasično in šansonom. Doslej je izdal dva albuma ter nastopil na Slovenski popevki.

Soriška planina se bo tako 20. julija vrnila v preteklost. Skozi melodije v čas drugačne družbene stvarnosti in pristnejših, bolj človeških odnosov med ljudmi. Morda spomin na preteklost v svoji nostalgčnosti podreza in obudi tudi v vas tisto, kar je najlepše in najboljše, če se odločite, da v čarobnem okolju prisluhnete uspešnicam slovenske popevke.

FESTIVAL BLEED

17.7. - 17.7. 2019

12.7. 20.30 | Festivalna dvorana Bled Festival Hall DIVANHANA

13.7. 20.30 | Grand Hotel Toplice CONCERT BY THE END OF MASTERCLASSES (KONCERT OB ZAKLJUČKU MOJSTRSKIH TEČAJEV)

14.7. 20.30 | Cerkev Sv. Martina St. Martin's Church SALLY BYTHEWAY CHORALE

15.7. 20.30 | Cerkev Sv. Martina St. Martin's Church LUX BEATA TRINITAS

16.7. 20.30 | Festivalna dvorana Bled Festival Hall COMMUTERS

17.7. 20.30 | Cerkev Sv. Martina St. Martin's Church CELLO ATTACCA! DOLCISSIMO

www.festivalbled.com

FESTIVALI BLEED
UMETNOST IN KULTURA

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)
Odločili se boste za kratek odmor od dela in si vzeli čas za druženje. Zadržanost, s katero navadno nimate težav, vas bo ovirala v naslednjih dneh, ko boste želeli navezati stik z osebo, ki vam je všeč. Če boste predolgo odlašali, se vam bo priložnost izmuznila.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Hitenje in naglica na vsakem koraku vas bosta pošteno utrudila, zato boste nekatere opravke morali preložiti na naslednji teden. Na ljubezenskem področju se boste znašli pred odločitvijo. Po posvetu s prijatelji boste izbrali pravilno pot.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
Popustili boste pri svoji odločnosti in ugotovili, da se tudi s kompromisom da doseči marsikaj. Dopustniško obarvani dnevi vam prinašajo lepe stvari. Sprostitev bo tista, ki vam bo pomagala, da boste lažje dosegli svoje cilje.

Rak (22. 6.–22. 7.)
Ne bo vas treba dolgo pregovarjati, da bi storili kakšno neumnost, saj boste v pravem elementu, da izživite igrivost, ki se skriva v vas. Lotili se boste prenove in čiščenja. Klepet s staro družbo vam bo dobro del. Preseneti vas vesela novica.

Lev (23. 7.–23. 8.)
S partnerjem bosta našla doslej še neznano skupno točko in skupaj bosta kovala načrte za prihodnost. Na službenem področju bo treba pokazati nekaj več volje, če boste želeli, da vas upoštevajo in razumejo. Konec tedna bo prekratek.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Premlevanje preteklih dogodkov na vas ne bo preveč dobro vplivalo. Tokrat boste morali storiti velik korak naprej, da bi dosegli svoj osebni cilj. Prisluhnili boste nasvetu izkušene osebe. Dobiček vam prihaja naproti. Veseli boste.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
Zasajani in lenobno naravnani popoldnevi vam prinašajo polno drobnih presenečenj. Na področju, kjer občasno popuščate, boste imeli več zagona in končno boste dokončali začete projekte. Po nepotrebnem se ne spuščajte v konflikte.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)
V sredini tedna se bo pojavila priložnost za nadgradnjo vašega znanja v obliki pridobivanja novih izkušenj. Iznajdljivejši jo boste spretno novčili. V tem času prihaja tudi vaš trenutek za uspeh tudi na poslovnem področju. Zelo bo zanimivo.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
Tam, kjer ne bo potrebe, boste reagirali bliskovito, medtem ko se boste na ljubezenskem področju pomikali naprej nekoliko počasneje in s previdnostjo. Z nasprotne strani boste deležni očitajočih pogledov, zato le razmislite, kako naprej.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
Obdobje ne bo ravno najboljše za dajanje velikih obljub. Prihranite jih raje za kasneje. Poskrbeli boste za svoje telo in se odpravili v naravo, kjer si boste napolnili baterije. Vaš trud v službi bo vsekakor opažen, nagrada pa pride z zamikom.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
Poravnali boste stare dolgove in premislili o svojem finančnem stanju. Nenavaden dogodek, ki se vam bo pripetil na ljubezenskem področju, bo spremenil vaš pogled na svet. Začeli boste novo poglavje. Presenečenje.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
Zaradi nenadnega uspeha vas bo preplavilo pozitivno razpoloženje in pripravljeni boste na spremembe, kot še niste bili nikoli doslej. Na ljubezenskem področju boste dali vse od sebe, da bi naredili dober vtis – in uspelo vam bo. Čaka vas še dopust.

TA JE DOBRA

Pozabil je

Žena upokojenka naroči možu upokojencu, naj gre v trgovino po kruh in mleko. Na koncu še doda: »Da ne boš pozabil, kaj moraš kupiti! Kruh in mleko. Si si zapomnil?«
»Sem.«

»Raje si zapiši, ker boš pozabil. Kruh in mleko.«
»Bodi prepričana, da ne bom pozabil.«
Čez nekaj časa se mož vrne z zobno pasto. Žena ga nahru-li: »Sem vedela, da boš pozabil! Kje je pa zobna ščetka?«

Motnje

Ko pripeljejo ponesrečenko, gospo srednjih let, jo zdravnik pregleda in narekuje sestri: »Odrgrine po rokah, počeno drugo rebro levo, zlom levega gležnja.«
V tem trenutku se ponesrečenka prebudi.

»Koliko ste stari?« jo vpraša zdravnik.
»Dvaindvajset let.«
»Sestra, napišite še: motnje v spominu.«

Ribiško-lovski

Lovec v gostilniški družbi razlaga: »Včeraj sem ujel takega jelena, da je samo njegova senca tehtala tri kilograme.«
Ribič mu ne ostane dolžan: »To ni nič! Jaz sem prejšnji teden potegnil iz Save takšno ribo, da je še danes luknja v vodi!«

Ni v napoto

»Janezek, kje si pa bil?« ga vpraša mama.
»Pri Marjanu.«
»A nisi bil njegovi mami v napoto?«
»Kje pa, mami! Ko sem prišel, je rekla: No, samo ti si še manjkal!«

Ah, te blondinke

Blondinka razmišlja: »To, da štoklja prinese otroka, še razumem, ampak tega, da pajek odpelje avto, pa ne verjamem.«

LAŽJI SUDOKU

1	2	8	4			3
	6		1	9	7	
	5	6	9			2
2	3			4	7	
	7		9		3	
4	9			1	5	
8		1	2		4	
	4	1	5		2	
6			9	3	7	1

Rešitev:

1	8	2	6	9	5	2	9
8	2	6	5	2	1	7	6
6	9	5	2	9	1	2	6
5	9	1	2	6	8	9	7
8	6	2	1	6	9	2	5
4	8	9	8	5	6	1	2
2	1	8	6	9	7	5	4
7	1	9	1	2	9	8	6
6	5	9	7	4	8	2	1

TEŽJI SUDOKU

2	3		9		1		
			4	5		6	
6							7
4	9		7			2	
	8			6	4	3	
7							2
	6		2	3			
		4		8	1		

Rešitev:

5	1	8	7	9	7	2	6
8	2	6	5	2	1	9	6
2	5	8	7	1	5	2	4
6	7	4	9	6	8	2	1
1	8	7	2	9	7	5	3
9	2	1	8	4	5	6	7
4	5	1	8	9	7	2	3
6	9	2	5	7	1	4	8
7	1	4	9	6	3	8	2

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

SESTAVIL: F. KALAN	ELEKTRON- SKI TOP	ŠPORTNI KLUB IZ LJUBLJANE	MESTO V NEMČIJI	OKRAS NA ANTIČNIH STEBRIH	NIKOLA TESLA	KOSTNI LOK NAD OČESOM	DOLINA	IGRALEC RANER	GL. MESTO BELORU- SIJE	NOVINAR IN GLAS- BENIK KOŠIR	KRACA
NAŠ SKLA- DATELJ (B. A.)											25
KEMIJSKI PROCES			12								
SMUČARKA MAZE					SL. GLASBE- NIK (ALES)				4		
IGRALKA SEYFRIED					NAŠ PISEC (FRAN)					GLASBENA ZVRST Z JAMAJKE ILO	
TOPE PAVČEK				5							KARIKA- TURIST MAVER
TEDENSKI ČASOPIS BIVSI SL. NOČOMETAS (GREGOR)											HLEV (ŽARG.)
AZIJSKA POLJSČINA				JEZERO NA FILIPINIH						MARKO ŠULER	
DROG ZA PODALJŠA- NJE OJESA	17				21	ORODJE IZ KAMENE DOBE				SLOGOVNI OKRAS	27
ŠPANSKI TENISAČ (RAFAEL)						ZLAHTNA TKANINA					
GORENJSKI GLAS	BIVŠI AM. TENISAČ (PETE)	RIŽEVO ZGANJE						ITALIK			
SANKE		MUSLIMAN- SKI TEOLOG				LEToviŠČE V ŠVICI			1	8	
ANGELINA JOLIE				SOL SOLITRNE KISLINE							ESTONSKI PISATELJ (JUHAN)
NAJDALJŠI TEK		24									GRŠKI OTOK IKARIA
EGIPČAN- SKO BO- ŽANSTVO, PTAH					HRV. SKLAD. (KRSTO)						
PEVKA KRAJNCAN					PEVKA TROBEC						
REŽISER PAKULA						23					
NASLADA SADISTOV											
GORENJSKI GLAS	ODRSKO GLASBENO DELO	EPATKA, AKAZU									
AVIZO	19	ZMLET DEL ČESA									
PETRA MAJDIČ											
NEPRAVI KROG											
AVTOMO- BILSKA PREIZ- KUŠNJA											
NALEPKA											
VRSTA OMETA ZA FASADE											
PEVEC RAHIMOV- SKI											
AMALA ASCONA MADARIK OOLIT TERANOVA	MESTO V SEVERNI IRSKI	KITAJSKA DENARNA ENOTA									
GLAVNO MESTO JORDANIJE	6	LISA									
NATRIJ											
VODNA RASTLINA											
REŽISER POLANSKI											
NAŠ IGRALEC (I. S.)											
PEVKA KEUC											

NOVI T-CROSS.

Tako poseben je lahko vsakdanjik.

Nabito poln talentov: novi T-Cross je funkcionalen in raznolik. S svojim videzom križanca, možnostmi za individualizacijo in svojo visoko vsakodnevno uporabno vrednostjo je popolna kombinacija variabilnosti in kompaktnosti. Skratka, pripravljen je na skoraj vsako pustolovščino.

Pokaže svojo pravo barvo.

Novi T-Cross je prilagodljiv kot noben drug: z opcijskimi stilske paketi v črni, energično oranžni in bambusovo zeleni barvi, ki so na voljo od izvedbe Life naprej, boste T-Cross odeli v nezamenljiv videz, s katerim bo postal prava stilska ikona.

Ravno pravi za vse, ki se ne prilagajajo.

Prilagodite novi T-Cross svojim lastnim predstavam in izbirajte med izvedbami opreme T-Cross, Life in Style. Kakorkoli se boste odločili, različice opreme bodo izpolnile vašo pričakovanja glede kakovosti in udobja.

Spontanost je vedno dober načrt.

Ste bolj spontan tip? Potem je novi T-Cross popoln sopotnik za vas. Z vodoravno poklopnim naslonjalom sovoznikovega sedeža in pomično zadnjo sedežno klopjo je prostoren in se odlično prilagaja vašim željam. Vaš digitalni kombinirani instrument: inovativni, sodobni aktivni informacijski zaslon, ki ga je mogoče naročiti opcijsko. Prikaže vam podatke o vožnji in optično ponazarja asistenčne sisteme.

Izstopa, a ne prestopa mej.

Asistenčni sistemi v T-Crossu zvišujejo raven udobja pri vožnji. Poleg tega boste z njimi lažje kos kritičnim situacijam ali pa do teh sploh ne bo prišlo. Čeprav delovanja teh tehnologij ne boste vedno občutili, boste kljub temu pomirjeni, saj boste vedeli, da vam stalno stojijo ob strani.

Delavska c. 4, 4000 Kranj | Tel.: 04 27 00 200 | www.avtohisavrtac.si

1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW T-CROSS
2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW POLO
3. nagrada: poklanja Gorenjski glas

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 24. julija 2019, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	

DRUŽABNA KRONIKA

DVOJNA OSMICA

Medeni vrt v Šenčurju je z igrami, glasbo in veselim druženjem praznoval osemletnico delovanja, osma izvedba festivala Rolka pa je na Bled letos privabila še več navdušencev vseh generacij.

Samo Lesjak

Šenčurska kavarna in slaščičarna Medeni vrt že sladkih osem let z medeno ponudbo razvaja svoje goste in mnogi se vsako leto z veseljem udeležijo praznovanja obletnice. Mlajši obiskovalci so kot po navadi na svoj račun prišli že v popoldanskih urah, ko so si ogledali mini živalski vrt, iskali skriti zaklad, se zabavali ob igri Mojca Pokrajcujla, ki jo je uprizorila Dramska sekcija KUD Visoko, člani ŠD Mulček pa so poskrbeli za zanimive ustvarjalne delavnice. V večernih urah

so zbrani obiskovalci lahko uživali v slastni kulinarični ponudbi, se osvežili z barvitimi koktajli, se prepustili izvrstnemu karikaturistu Borisu, ob vsem tem pa prisluhnili živahnemu koncertnemu programu. V uvodu je nastopil simpatični duo Ana Skumvač in Matic Jelenc, nadaljevala pa je legendarna zasedba Narisani. Vsi glasbeniki so poskrbeli za odlično vzdušje in pozitivno energijo na praznovanju, katerega pika na i je bila slastna rojstnodnevna torta. Predvsem pa gre za prijeto druženje, kar še naprej ostaja glavni namen Medenega vrta, kot je dejal aktivni David Štrajhar.

Festival Rolka se je prejšest let odvijal v Kranju, sedaj pa že drugo leto poživlja Jezersko promenado na Bledu, kjer so odsevale majice simpatičnih prostovoljcev in Kluba radovljiških študentov, ki so pokazali moč kombinacije složnega dela in dobre volje. Jutro je dišalo po burgerjih in turški kavi, tekmovalni program ob ritmični elektronski glasbi pa je razveseljeval staro in mlado. Dan se je začel z zanimivim nastopom kotalkaric na klančini sredi Blejskega jezera. Dekleta so pokazala, da so triki in skejterski elementi še kako ženska domena, v hitrostni dirki v slalomu so tekmovalci švigali naokrog med balami

sena. Čedalje višje temperature so dvigovale tudi srčni utrip pri preskakovanju palice – svetovni rekord je tokrat ostal nedotaknjen, se je pa izkazal domačin Kliment Petkukjeski. Triki sredi jezera, vredni razglednic in koledarjev, so dokazali, da je rolkanje resen šport, za katerim so ure piljenja in dela, vredne občudovanja. Povezovalca z nabrušenim jezikom Dalaja Eegola je pri večerni tomboli nadomestil nezgrešljivi Toni Cahunek, ob koncu dneva pa je od sreče zajokalo tudi nebo in poskrbelo za predčasen zaključek – koncert indie zasedbe Koala Voice se prenese v naslednji krog Rolke.

Simpatična ekipa Medenega vrta razvaja svoje goste že sladkih osem let. / Foto: Gorazd Kavčič

Kuharski mojstri so na rojstnodnevni zabavi poskrbeli za kulinarične dobrote. / Foto: Gorazd Kavčič

Ob živahnih melodijah Narisanih so na prijetni družabni prireditvi marsikoga zasrbele pete. / Foto: Gorazd Kavčič

Spektakularni skoki so zaščitni znak Rolke na Bledu – z gladine jezera vse do neba! / Foto: Gorazd Kavčič

Poskrbljeno je bilo za udoben prevoz gibčnih tekmovalk in tekmovalcev. / Foto: Gorazd Kavčič

Razposajeni t. i. Trio Fantastikus: Tiln Hobič, Toni Cahunek in Grega Švabič / Foto: Gorazd Kavčič

VRTIMO GLOBUS

Taylor Swift najbolje plačana zvezdnica

Revija Forbes je na vrh seznama najbolje plačanih zvezdnikov uvrstila pevko **Taylor Swift (29)**. Ta je v enem letu zaslužila sto petinosemdeset milijonov dolarjev. Swiftova je tako postala tudi prva glasbenica v zgodovini, ki je vrh lestvice zasedla dvakrat. Največ zaslužka, ocenjenega na dvesto šestdeset milijonov dolarjev, ji je prinesla turneja Reputation. Na drugem mestu lestvice je s stosedemdesetimi milijoni Kylie Jenner, z dvajsetimi milijoni manj pa ji sledi Kanye West.

Poslovala se je Denise Nickerson

Umrla je igralka **Denise Nickerson**, najbolj poznana po vlogi v filmu Willy Wonka in tovarna čokolade. Stara je bila dvainšestdeset let. Igralka je bila hospitalizirana zaradi hude pljučnice, v bolnišnici pa je doživela še hudo možgansko kap. Bila je odvisna od aparatov za ohranjanje življenja vse do minule srede, ko se je njen sin odločil, da zaduha sama. »Žal ni bilo izboljšanja, le trpela je,« je povedal njen edini sin Josh.

Matthew Weiner se ločuje

Matthew Weiner (54), avtor priljubljenih serij Ogllaševalci in Romanovi, po tridesetih letih zapušča soprogo Lindo Brettler. Skupaj imata štiri otroke. Ali sta imela zakonca predporočno pogodbo, ni znano. Če te ni bilo, bo moral Weiner s soprogo deliti tudi zajetno premoženje iz serije Ogllaševalci. Po poročanju tujih medijev je za tri sezone prejel trideset milijonov dolarjev.

Ima Adele novega?

Britanska pevka **Adele (31)** je bila videna na festivalu v Hyde Parku, kjer je za roko držala nekega moškega. Kasneje se je izkazalo, da je bil slednji mož njenega dolgoletnega prijatelja Alana Carra. »Pripravljena je na nova poznanstva, toda z ničimer ne želi hiteti,« je povedal vir blizu pevki, ki se je lani po treh letih ločila od Simona Koneckija.

Simpatična Petra Kranjec z Visokega je marljiva medicinska sestra, v prostem času pa se ukvarja z igranjem v gledališču ter petjem. V vročih poletnih dneh želi preživeti čim več časa na obali s svojim štirinožnim ljubljencem. / Foto: Gorazd Kavčič

V času srednjega veka

Na ruševinah nekdanjega gradu Altgutenberg – Hudega gradu nad Bistrico pri Trziču so nas na drugih Gutenbergskih dnevih popeljali v čas visokega in poznega srednjega veka.

MAŠA LIKOSAR

Bistrica pri Trziču – Gutenbergške dneve organizira Kulturno-umetniško društvo Ampus s pomočjo Občine Trzič in Krajevne skupnosti Bistrica pri Trziču. Kot je pojasnil Anže Bizjak, predsednik KUD Ampus, je bil prvotno načrtovan dvodnevni zaporedni dogodek, ki pa so ga morali zaradi slabega vremena razdeliti na dva dela. »Prvi del je potekal sredi maja, ko je nastopila petčlanska skupina Noreia,« je pojasnil Bizjak. Drugi del so pripravili zadnjo soboto v juniju, ko jim je bilo vreme naklonjeno. Na pobočju ruševin gradu Gutenberg je potekal srednjeveški dan z bogatim programom, namenjenim predvsem otrokom. Obiskovalci so si lahko ogledali lutkovno predstavo, povezano z legendo o zakleti grajski gospodični, ki živi ravno na tem gradu. Kot je pojasnil Bizjak, so

Obiskovalci so se lahko preizkusili v raznih srednjeveških panogah. / Foto: Primož Pičulin

letos vključili več interaktivnih vsebin, potekali so viteški turnirji za otroke in odrasle. »Obiskovalci so se pomerili v petih panogah, in sicer v lokostrelstvu, spretnostnih igrah, hoji s hoduljami, boju

na konju in metanju nožev. Najboljši trije so prejeli diplome, ščit z našim grbom, prvi najboljši pa še pravo železno verižno kapuco,« je zapel Bizjak in še dodal: »Namen Gutenbergskih dnevov je

oživljanje gradu, ki je utonil v pozabo – s tovrstnimi vsebinami pa ga ponovno oživljamo in širimo glas o njem med ljudi.« Bizjak je še povedal, da bodo letos začeli obnavljati obzidje.

PREJELI SMO

Bo v petsto letih pri nas Sahara?

In seveda tudi medvedov in lisic ne bo več in tudi jabolk, borovnic in banan ne bo več. Do devetdesetih let preteklega stoletja, ko sem jaz nastopil pokoj, so bile temperature znosne, sedaj, v tretjem tisočletju, so v vsakem letu hujše. Kaj je temu krivo? Ali lepa luna ali milijarda svetlobnih let oddaljena črna luknja? Ko sem nastopil službo na IJS v Ljubljani, sem se zadnjega septembra 1955 od Ročevnice do Ljubljane peljal s kolesom in nahrbtnikom z rokami v žepu po stari cesti. Danes se pa uslužbenka v domu za starostnike od Kovor-

ja do dva kilometra oddaljene Ročevnice pripelje z izbranim avtomobilom.

To, kar res potrebujemo, lahko naredi deset odstotkov prebivalcev, pet odstotkov za prehrano in pet odstotkov za tehniko. Ostalih devetdeset odstotkov je pa treba zaposliti ali s politiko ali s športom ali s kulturo. In če se peljem npr. v Ljubljano, so lepe ceste napolnjene z avtomobili. Nekdaj je bila npr. Gorenjska prekrita z gozdovi in polji, danes pa s stavbami in cestami. Oblast se hvali, koliko se je produkcija povečala; za klimo bi bilo bolje, da bi se zmanjšala. In od klime je odvisno preživetje tako za medvede kot tudi človeka.

PROF. DR. ALOJZ PAULIN,
ROČEVNICA PRI TRZIČU

Stražiška tržnica s festivalom piva

Stražišče – KUD Bitnje, Društvo Sorško polje, KS Stražišče in ZTK Kranj na Baragovem trgu v Strzišču danes, v petek, med 17. in 19. uro pripravljajo Stražiško tržnico, ki jo bo tokrat (do 21. ure) popestril festival piva. Na njem bodo sodelovali butični slovenski pivovarji: Crazy Duck iz Žirov, Vouk_beer iz Dola pri Ljubljani, Pivovarna Kralj iz Zadobrove, lokalni Jery iz Stražišča s pivovarno Mammut, Volk Turjaški ter TANKR s šestimi pipami. Na voljo bodo degustacijski kuponi za pokušino petih piv. Prav tako se bo moč osvežiti z brezalkoholno pijačo, na stojnicah pa bodo pripravili tudi odlične izvirne domače jedi. Predstavila se bo tudi Kmetija Hribar iz Predoselj, dobitnica številnih priznanj za Hribarjevo klobaso.

Narodnik RADIO KRANJ d.o.o., Sitarjeva 6, 4000 Kranj

vedno in povsod s tabo
TVOJI NAJLJUBŠI...

RADIO
KRANJ 97.3
GORENJSKI megasrček

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 13. 7.

14.40, 20.20 STUBER: DIVJA VOŽNJA
18.00 SPIDER-MAN: DALEČ OD DOMA
13.00, 16.20 SKRIVNO ŽIVLJENJE HIŠNIH LJUBLJENČKOV 2, sinhro.

CINEPLEX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 13. 7.

18.00, 20.00, 22.00 STUBER: DIVJA VOŽNJA
15.30, 19.40, 22.15 SPIDER-MAN: DALEČ OD DOMA
18.10, 20.40 SPIDER-MAN: DALEČ OD DOMA, 3D
17.10, 20.50 ANNABELLE 3
21.15 ANNA14.30, 16.30 SVET IGRAČ 4, sinhro.
14.20, 16.15 PETER PAN: ISKANJE KNJIGE NIJE, sinhro.
18.30 MOŽJE V ČRNEM: GLOBALNA GROŽNJA
13.40, 16.00, 17.50 SKRIVNO ŽIVLJENJE HIŠNIH LJUBLJENČKOV 2, sinhro.
14.10 SKRIVNO ŽIVLJENJE HIŠNIH LJUBLJENČKOV 2, 3D, sinhro.
14.40 ALADIN
19.20 PREVARANTKI

LINHARTOVA DVORANA, RADOVLJICA

Petek, 12. 7., in nedelja, 14. 7.
19.00 SPIDER-MAN: DALEČ OD DOMA (v petek 3D)Sobota, 13. 7.
20.00 SPIDER-MAN: DALEČ OD DOMA, 3D

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

Nagrajenci nagradne križanke Kranfest, objavljene v časopisu Gorenjski glas v petek, 5. 7. 2019, z geslom KRANFEST FESTIVAL GORENJSKE, ki prejmejo po dve vstopnici za koncert Rudija Bučarja 13. julija 2019 v Letnem gledališču Khiselstein, so: **Marija Šilar** iz Kranja, **Tatjana Gros** iz Dupelja in **Alojz Kokalj** iz Selc. Nagrajencem iskreno čestitamo.OTROCI NAS
POTREBUJEJOS poslanim SMS sporočilom
ZVEZEK5 na 1919
boste darovali 5 EUR. Hvala!

Prispevajo lahko uporabniki Telekom Slovenije, A1, Telemach, T-2, Bob in HOT.SI.

Zbiramo šolske potrebščine za 11.000 otrok v stiski.

Poletna noč na Soriški planini

Slovenska
popevka
v objemu
goraNuša Derenda,
Maja Berce,
Andraž Gartner,
Orkester Amadeo,
dirigent Tilen Draksler

mojekarte.si ak VIRTAC Gorenjski Glas

SOBOTA, 20. JULIJ OB 19.30

Dobre tudi cenejše kreme

Na testu sredstev za zaščito pred soncem so se na vrhu znašli izdelki, za katere ni treba seči globoko v denarnico.

ANA ŠUBIC

Kranj – Potrošniške organizacije so preverile kakovost sredstev za zaščito pred soncem za odrasle z visokim in zelo visokim faktorjem zaščite (30, 50, 50+). Devet izdelkov je naprodaj tudi v Sloveniji, zanje pa bi odšteli med 1,75 in 36,99 evra za 100 ml. Kot so sporočili z Zveze potrošnikov Slovenije (ZPS), so bili najkakovostnejši izdelki, za katere ni treba seči globoko v denarnico.

Večina preizkušenih sredstev je ustrezala zapisanemu na embalaži, kljub temu pa popolnoma zadovoljni še ne moremo biti, so ugotovili na ZPS. Med izdelki, ki jih prodajajo v Sloveniji, niso odkrili večjih težav oz. nezaželenih sestavin. »Kdor je zaskrbljen zaradi sestavin, ki sicer poskrbijo, da so sredstva za zaščito pred soncem učinkovita, naj za boljše zaščito poskrbi predvsem z ustreznimi oblačili in pokrivalom. Kljub zadrževanju v senci je treba sredstvo za zaščito pred soncem vseeno nanesti na nepokrite dele kože – a bistveno manj oz. z nižjim faktorjem zaščite in manj agresivnim filtrom, kot če bi ves dan preživel pod soncem,« svetujejo na ZPS. Opozarjajo tudi,

Pri nakupu izdelka naj prevlada učinkovitost zaščite, potrošnik pa naj bo pozoren še na vlažilne sposobnosti in način nanašanja. / Foto: Tina Dokl

da je treba kožo zaščititi ne zgolj na dopustu, pač pa tudi med vsakodnevnim zadrževanjem na soncu, pešačenjem, vožnjo s kolesom ...

Vodoodpornost sredstev za zaščito pred soncem ni zagotovilo, da se lahko brezskrbno kopamo. Kot so pojasnili, vodoodpornost pomeni, da zaščita ne upade za več kot polovico po dvakrat 20-minutnem stiku z vodo. Po kopanju je tako treba zaščito obnoviti.

Pri nakupu izdelka naj prevlada učinkovitost zaščite,

potrošnik pa naj bo pozoren še na vlažilne sposobnosti in način nanašanja. Testirani izdelki, ki so pri nanašanju dobili zgolj povprečno oceno, imajo slabšo mazljivost (daljše vtiranje v kožo), so lepljivi ali porajajo neprijetne občutke (kožo vleče skupaj). Pri sredstvih v pršilu obstaja nevarnost premajhnega nanosa, zato na ZPS priporočajo ponovni nanos, ko se prvič posušijo oz. vtrejo v kožo.

Marsikdo se tudi sprašuje, ali lahko porabi kremo,

ki mu je ostala od prejšnjega leta. »Na splošno velja, da pravilno shranjeno sredstvo za zaščito pred soncem brez težav preživi zimo, pa tudi kakšno sezono več. Če je konsistenca enaka, kot je bila pri nakupu in ni zaznan čuden vonj, je zelo verjetno, da je sredstvo ostalo enako učinkovito – kar so potrdili tudi preizkusi v laboratoriju,« so pojasnili na ZPS, vseeno pa ne priporočajo nakupa sredstev za zaščito pred soncem na zalogo.

Krvavška konjenica pod Storžič

Konjeniško društvo Krvavec Cerklje je na prvo julijsko soboto organiziralo tradicionalni, že dvaindvajseti Pohod krvavške konjenice. Udeležilo se je 141 konjenikov, med njimi je bilo 42 žensk.

JANEZ KU HAR

Velesovo – Pred začetkom pohoda konjenice, ki ga je vodil Janez Glastovec z Zgornjega Brnika, je pred nogometnim centrom Velesovo udeležence pozdravil stotnik Darko Kepic iz Dvorij in vsem zaželel srečno in varno pot. Zahvalil se je tudi vsem sponzorjem, ki so pomagali pri izvedbi konjenice. Osemindvajset kilometrov dolga pot je konjenike vodila izpred nogometnega centra po obronkih gozdov in po poljskih poteh skozi vasi Luže, Olševek, Tupaliče, Breg ob Kokri in Srednja Bela do Babnega Vrta, kjer so se konjeniki okrepčali na Kmečkem turizmu Markun, konji pa spočili. Od tod so se vrnili nazaj v Velesovo, kjer je bilo v Baru Kantina družabno srečanje.

V kolini je bilo 141 konjev s konjeniki in 16 vprej. Na vseh dvaindvajsetih pohodih je bil Franci Rifel iz Ždinje vasi pri Novem mestu, sicer

Konjeniki na poti Lužam in Tupaličam

član Konjeniškega društva Grčevje Sv. Jurij in lastnik hotela Dolenc ob avtocesti pri izvozu za Novo mesto. Najstarejši udeleženec je bil 88-letni Janez Kalan, po domače Žumrov iz Senčurja. Na poti je odmevala tudi harmonika. Med udeleženci letošnje konjenice je bil tudi

Franci Štampihar z Luž, ki je zlepo okrašenim zapravljičkom najprej peljal mladoporočenca Evo in Gašperja iz Praprotnice Police k cerkveni poroki v Adergas, nato pa se priključil konjenici.

Že dan preje, v petek, so člani konjeniškega društva položili venec in prižgali

sveče k spominskemu obeležju v Poženiku, kjer je pred štirinajstimi leti tragično preminil mladi udeleženec konjenice, Davorin Čeh iz Spuhlje pri Ptujju.

Konjeniško društvo Krvavec Cerklje je bilo ustanovljeno 1998. leta, vodi pa ga Tone Gubanc.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00, faksu 04/201 42 13 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtega do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

KOPALNI IZLET V IZOLO 13. 7. 15.7. 18.7. NAPREJ VEČ TERMINOV
POKLİČITE; TRST: 9.10.; MANDARINE 4.–6. 10. MEDŽUGORJE Z MAN-
DARINAM 12.–14. 10. BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI 20.–27. 10. MOR-
JE: DUGI OTOK 23. 7. + 30. 7., www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

IZLETI

Romanje na Jezersko

Tržič – Dekanija Tržič vabi na organizirano romanje v ponedeljek, 5. avgusta, k sv. Ožboltu na Jezersko, kjer bo sveta maša ob 11. uri. Avtobus bo odpeljal iz Loma izpred gasilnega doma ob 9.20, iz Tržiča ob 9.30, s Pristave 9.35, skozi Križe in Retnje (na avtobusni postaji bo ob 9.40), iz Bistrice ob 9.50 in potem preko Kovorja do cilja. Po sv. maši se bodo pohodniki pri cerkvi udeležili druženja s prijaznimi domačini, potem pa se odpeljali do jezera. Za vrnitev se bodo odločili glede na vreme in mnenje večine udeležencev

v avtobusu. Peš romarji bodo prišli po že ustaljeni poti čez Javorniško sedlo. Ob 4.15 bo start izpred cerkve sv. Andreja v Tržiču, v Lomu pa izpred cerkve sv. Katarine ob 5. uri. Vodnik Janez Piskar bo zanje zbiral prijave na tel. 040 298 180. Ob vrnitvi bodo sedeži zanje v avtobusu preskrbljeni, zato se je treba čim prej prijaviti. Prevoz in organizacijo vodi in prijave sprejema Marija Lavtar na tel.: 031 220 365.

Kopalni izlet v Izolo

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v četrtek, 18. julija, na kopalni izlet v Hotel Delfin v Izoli. Odhod s posebnim avtobusom bo ob 6.55 izpred Creine. Kapanje bo možno v morju pred Hotelom Delfin, v zunanjem bazenu ali v notranjih bazenih hotela. Vrnitev v Kranj bo do 21. ure. Za hrano in pijačo poskrbi vsak sam. Prijave in informacije zbira in daje do srede, 17. julija, po tel. 031 547 712 Lidija Malovrh.

Čez Luknjo v Zadnjico

Šenčur – Turistično društvo Šenčur organizira v soboto, 20. julija, planinski izlet: Čez Luknjo v Zadnjico (Aljažev dom v Vratih–Luknja–Zadnjica–koča Zlatorog v Trenti). Skupne zmerne hoje bo pet ur. V primeru slabega vremena ali premalo prijavljenih bo planinski izlet odpadel. Informacije in prijave zbira do četrtega, 18. julija, Franci Erzin, tel. 041 875 812.

Brezjanska Pot miru

Šenčur – Društvo upokojencev Šenčur sporoča, da je pohod po Brezjanski Poti miru prestavljen na torek, 16. julija. Informacije in prijave zbira Franci Erzin, tel. 041 875 812.

PRIREDITVE

God sv. Marjete in slovesnost ob postavitvi cerkve na Šmarjetni gori

Kranj – Župnija Kranj Šmartin vabi na slovesnost praznovanja goda sv. Marjete in tridesete obletnice ponovne postavitve cerkve na Šmarjetni gori nad Kranjem. Sv. maša bo jutri, v soboto, 20. julija, ob 17. uri in jo bo vodil ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Stanislav Zore.

Večer na vasi

Selo pri Bledu – Kulturno društvo Rudija Jedretiča Ribno vabi danes, v petek, 12. julija, ob 19. uri na folklorno-zabavno prireditev Večer na vasi.

Blagoslovitev kapelice na Kokrici

Kokrica – Krajanje krajevne skupnosti Kokrica vabijo na blagoslov kapelice sv. Roka. Blagoslovitev se bo začela v nedeljo, 14. julija, ob 16. uri. Kapelica stoji ob križišču cest za Brdo in Belo, nasproti znane kolesarske trgovine Valy – Žagar.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 13. julija, v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Načrt za boljši svet ob 9. uri ter predavanje Vpliv zdravega načina življenja ob 10.30.

OBVESTILA

Mesečno srečanje Prerojenih

Kranj – Prerojeni vabijo na mesečno srečanje v ponedeljek, 15. julija, ob 19. uri v poslovno hišo TELE-TV in GTV – Gorenjske televizije, Oldhamska cesta 1a. Ob 19. uri bo predavanje Podpora tankemu črevesju. Tanko črevo je odgovorno za vsrkavanje hranil. Po predavanju bodo ob 20. uri kontrolni in brezplačni pregledi atlasa, nameščanje atlasa in možnost osebne svetovanja. Več informacij in prijave na tel. 041 289 632 – Jožica.

KONCERTI

Rudi Bučar in Istrabend

Kranj – V soboto, 13. julija, bo ob 21. uri v Letnem gledališču Khislstein nastopil istrski trubadur in večkratni zmagovalček festivalov Rudi Bučar.

GG IZLET / OD 26. DO 30. SEPTEMBRA 2019

CENA: 242 €
(ob prijavi 40 gostov)

Vojvodina – kulinarčni potep

Vabimo vas na izlet v Srbijo, točneje v Vojvodino. Ogleli si bomo muzej kruha in tipično srbsko hišo iz 19. stoletja. Ustavili se bomo tudi v samostanu Krušedol in obiskali Sremske Karlovce, ki jih krasijo ogromne baročne palače. Odpravili se bomo na Petrovaradinsko trdnjavo, ki jo imenujemo Gibraltar na Donavi. V spremstvu lokalnega vodnika si bomo ogledali staro mestno jedro Novega Sada in se ustavili v vinski kleti Miljević, kjer bomo poskusili njihovo domače vino in žganje. Tu bo tudi kosilo ob zvokih vojvodinskih tamburašev. V kraju Čelarevo bomo obiskali muzej piva in pivo tudi poskusili. Zadnji dan bomo obiskali še Subotico in njeno znamenito tržnico. Sledila bosta obisk priznane vinske kleti Zvonka Bogdana in pokušina njihovega vina. Mimo Somborja se bomo odpeljali v najbolj „rusko“ mesto v Srbiji – Ruski Krstur, mestece v Bački, ki se preživlja z vzgojo paprike. Po kosilu sledi vožnja domov.

Cena vključuje: prevoz s turističnim avtobusom, obvezno srbsko turistično vstopno takso in turistično takso v hotelih, dva polpenzion v hotelih s tremi zvezdicami v dvoposteljni sobi, vstopnino v muzej kruha, ogled etno hiše Maradić in toplo malico (pijača za doplačilo), vstopnino v samostan Krušedol, pokušina medu in lokalnih vin v Sremskih Karlovcih, vstopnino v podzemne galerije na Petrovaradinski trdnjavi, pokušina vina in žganja ter kosilo ob živi glasbi na Fruški gori (pijača za doplačilo), vstopnino v muzej piva in pokušina, pokušina vin v vinski kleti Zvonka Bogdana, kosilo tretji dan (pijača za doplačilo), obvezno lokalno vodenje v Novem Sadu, turistično vodenje, organizacijo in DDV.

Za prijave in informacije pokličite Alpetourjeve turistične poslovalnice: Kranj - 04/ 20 13 220, Škofja Loka - 04/ 51 70 305, Radovljica - 04/ 53 20 445; Jesenice - 04/ 58 09 755, Domžale - 01/ 72 20 016, Tržič - 04/ 59 63 280 ali pišite na poslovalnice@alpetour.si.

Ob prijavi povejte, da ste oglas opazili v tem časopisu.

Organizator:
ALPETOUR
Potovalna agencija

Gorenjski Glas

Part of Arriva - a company

GG IZLET // sobota, 20. julij 2019

Z MUZEJSKIM VLAKOM PO BOHINJSKI PROGI

Vožnja po Bohinjski progi je prav gotovo posebno doživetje. Pogledi na Blejsko jezero, na številne soteske, grape in predore, med katerimi je najdaljši dolg kar 6327 metrov, so nepozabni. Na vlaku je za potnike dobro poskrbljeno, saj za vzdušje skrbijo vodniki in animatorji. V Mostu na Soči bomo prestopili na ladjico, kjer bo organizirano kosilo.

Odhodi:
Ob 9.03 odhod muzejske kompozicije z Jesenic, ob 9.17 z Bleda, ob 9.48 iz Bohinjske Bistrice, sledi vožnja proti Mostu na Soči. Vrnitev iz Mosta na Soči je ob 17.32, na Jesenice predvidoma vlak pripelje ob 19.53.

Cena:
Če se na izlet prijavite na Gorenjskem glasu, je cena le 69 EUR. Cena za otroke do 12 let je le 39 EUR. Otroci do 6. leta potujejo brezplačno (doplačate le kosilo)!

Cena vključuje:
Povratno vozovnico z muzejskim vlakom na relaciji: Jesenice–Most na Soči–Jesenice, vožnja z ladjico in kosilo na ladjici, vodenje ter organizacijo izleta.

Prijave in rezervacije:
sprejemamo na Gorenjskem glasu, po tel. št.: 04/201 42 41 ali po e-pošti na narocnine@g-glas.si.

Organizator izleta je ABC Rent a car in turizem.

Gorenjski Glas

www.gorenjski-glas.si

ABC
RENT A CAR
IN TURIZEM

Gorenjski Glas

ALPETOUR

Potovalna agencija

Švica
vožnja z vlakom Bernina Express
23. 8., 27. 9., 3 dni **od 249,90 EUR**

Gorska cesta Nockalm in Klomnock 28. 7., 1 dan od 39,90 EUR	Gardaland, nočni 15. 8., 24. 8., 31. 8., 1 dan od 59,90 EUR
Gorska cesta Grossglockner 10. 8., 1 dan od 41,00 EUR	Cres, ladijski izlet 15. 8., 1 dan od 59,00 EUR
Tri Cine v Dolomitih 6. 7., 1 dan od 99,00 EUR	Maltatal, gorska dolina slapov 17. 8., 1 dan od 39,00 EUR

Črna gora in NP Durmitor
Virpazar, Skadarsko jezero, Ostrog, NP Lovčen, Kotor...
18. 9., 5 dni **od 279,00 EUR**

Kranj: 04/20 13 222, Šk. Loka: 04/51 70 305, Radovljica: 04/53 20 445, Jesenice: 04/58 09 755, Domžale: 01/72 20 016, Tržič: 04/59 63 280

www.alpetour.si
Part of Arriva - a company

ANKETA

Zadovoljni
z rezultati

MATEJA RANT

Dijaki so včeraj izvedeli rezultate spomladanskega roka letošnje mature, ki jo je na 83 šolah opravljalo 6183 kandidatov. V gorenjski regiji se je splošne mature udeležilo 638 kandidatov. Uspeha so se veselili tudi dijaki Gimnazije Škofja Loka.

Foto: Tina Dokl

Eva Jug, Škofja Loka:

Z vsakim izpitom sem bila bolj nervozna, čeprav sem vedela, da se mi ni treba preveč obremenjevati. Rezultate sem pogledala šele, ko mi je sošolka poslala sporočilo. Oče je bil še bolj vesel kot jaz.

Maja Demšar, Selca:

Sama sploh nisem želela pogledati rezultatov, tako da bom izvedela šele na podelitvi spričeval. Sem pa dala kodo mami in vem, da sem v redu opravila. Ves čas sem imela sicer dober občutek.

Bor Krajnik, Reteče:

Zelo sem zadovoljen z rezultatom, vse je šlo po načrtih. Še največ težav mi je povzročal esej pri slovenščini, ostalo je bilo vse, kot je treba. Zvečer bomo z družino skupaj praznovali uspeh.

Luka Vene, Škofja Loka:

Matura se mi ni zdelo posebno zahtevna, saj smo se med šolskim letom veliko pripravljali in ponavljali snov iz preteklih let. V šoli smo dobili zelo dobre informacije, kaj lahko pričakujemo.

Jan Kušar, Spodnje Bitnje:

Pri izpitih mi je šlo dobro, zato sem pričakoval približno tak rezultat. Za vpis na izbrano fakulteto mi bo mogoče zmanjkala kakšna točka, zato sem se odločil za vpogled pri slovenščini.

Toča »obrala« pridelok

Tilen Soklič iz Krnice, ki je pred štirimi leti ponovno zasadil črni ribez, po katerem je bilo nekoč poznano gorjansko območje, je letos ostal skoraj povsem brez pridelka.

MATEJA RANT

Gorje – Dobrih petsto grmov črnega ribeza je Tilen Soklič na parceli, veliki skoraj pol hektara, zasadil pred štirimi leti in ga torej letos obirajo tretjič. Lani so ga v mladem nasadu obrali okrog štiristo kilogramov, zato so si letos obetali še nekoliko večjo letino, a jim je račune prekrizala toča, ki je pred tremi tedni klestila v Gorjah. »Toča je uničila od šestdeset do sedemdeset odstotkov vsega pridelka,« razočarano ugotavlja Soklič, ki je letos registriral dopolnilno dejavnost na kmetiji, saj se je namenil iz črnega ribeza pridelovati tudi vino.

Že lani je poskusil del pridelka, ki ga ni prodal na trgu, predelati v marmelade, sirupe in sokove, z registracijo dopolnilne dejavnosti pa bo te izdelke zdaj lahko ponudil tudi na trgu. A letos jih bo precej manj, kot je načrtoval, saj bodo obrali le okrog 150 kilogramov ribeza. »Sicer je v tako velikem nasadu, ko je starejši, mogoče pridelati tudi do tri tone ribeza.« Zemljišče, na katerem goji ribez, ima v najemu za petnajst let. »Razmišljam pa,

Tilen Soklič v svojem nasadu, v katerem mu je letos pridelok oklestila toča / Foto: Gorazd Kavčič

da bi se dogovorili za dolgoročni najem, saj bi prihodnje leto rad vložil v zaščito pred točo,« na podlagi letošnje izkušnje pravi Soklič in ob tem omeni še drugega pridelovalca ribeza v Gorjah, ki je ostal praktično brez pridelka, saj mu je toča uničila 95 odstotkov nasada. V Gorjah se sicer s to dejavnostjo, ki je cvetela predvsem v petdesetih in šestdesetih

letih prejšnjega stoletja ter je kmetom prinašala tudi ogromne zaslužke, ukvarjajo le še trije. »To še zdaleč ni več tako donosen posel kot nekoč,« priznava Soklič in dodaja: »Ta čas moram za to nameniti še denar od plače, da bo v prihodnje kaj nastalo iz tega.« Pri ribezu namreč po njegovih besedah ne gre računati na hiter zaslužek, saj pridelava zahteva ogromno,

predvsem ročnega dela. Spomladi ga je treba obrezati, med grmi je treba kositi, pa dovažati vodo za namakanje, nato pa ga ročno tudi obirajo. Zato bi si želel, da bi imela nekoliko več posluha za male kmete tudi država. »Tako pa denar zdaj namenjajo le mladim prevzemnikom kmetij, tisti, ki smo morali začeti iz nič, pa ne moremo računati na pomoč države.«

Predsednik Pahor bo častni pokrovitelj pasijona

Škofja Loka – Iz urada predsednika države so ta teden v Škofji Loki prejeli razveseljivo novico: predsednik Borut Pahor je sprejel častno pokroviteljstvo nad Škofjeloškim pasijonom, ki ga bodo ponovno izvedli leta 2021. Priprave nanj sicer že potekajo. Na zadnji seji občinskega sveta so potrdili imenovanje Jakoba Vrhovca za vodjo projekta, sprejeli so tudi odlok o ustanovitvi javnega zavoda, pod njegovim okriljem bodo namreč v prihodnjih letih potekale aktivnosti, povezane s pasijonom. Kot je povedal župan Občine Škofja Loka Tine Radinja, je novi vodja Škofjeloškega pasijona že začel svoje delo: »Njegova prva naloga je priprava organizacijsko-financijskega programa za Škofjeloški pasijon 2020/2021 in predstavitev na občinskem svetu jeseni. Začel bo tudi sestavljati ekipo, strokovni odbor pa bo predlagal režiserja, ki naj bi bil izbran približno do konca leta.« Pasijon bodo v letu 2021 skušali povezati tudi s predsedovanjem Slovenije svetu EU v drugi polovici istega leta. »Pisali smo pobudo uradu, ki je zadolžen za projekt predsedovanja, ker to vidimo kot neko kulturno uverturo predsedovanju, na odgovor še čakamo,« je sklenil župan Tine Radinja.

Šolske potrebščine za socialno ogrožene otroke

Kranj – Slovenska karitas je končala letošnjo akcijo Pokloni zvezek, v kateri je zbrala več kot 31 tisoč zvezkov in 400 temper barvic, ki so jih prispevali otroci iz 268 osnovnih šol in 111 vrtcev. Zbrane šolske potrebščine bodo otrokom iz socialno ogroženih družin razdelili v avgustu. Slovenska karitas pa preko poletja nadaljuje akcijo Otroci nas potrebujejo, v kateri zbira finančna sredstva za pomoč otrokom s šolskimi potrebščinami. Pomoč družine prejmejo v obliki paketov in naročilnic za trgovine, najbolj potrebnim pa Karitas pomaga tudi med letom s plačilom položnic in pokrivanjem stroškov, povezanih s šolanjem. Pomagati je možno z nakazilom Slovenski karitas (TRR: SI56 0214 0001 5556 761, sklic: SI 00 362, namen: Otroci nas potrebujejo) ali SMS-sporočilom s ključno besedo ZVEZEK5, poslanim na 1919, s čimer posameznik daruje pet evrov. V zbiranje šolskih potrebščin se je vključilo tudi podjetje Acron. V njihovih papirnicah Office&More in galanterijah Bags&More ta mesec poteka dobrodelno-prodajna akcija zbiranja šolskih zvezkov. Kupci ob nakupu šolskega rokovnika Skul vajb simbolično prejmejo šolski zvezek za dobrodelni namen. Vse podarjene zvezke bodo predali Slovenski karitas.

Ob polni luni pohod na Jamnik

Jamnik – V torek, 16. julija, bo z začetkom ob pol devetih zvečer potekal nočni pohod na Jamnik, kjer je še posebno živahno ob polni luni, ki je poseben izziv za mojstre fotografije in občudovalce lepega. Pohodniki se bodo zbrali pri gostilni Na Razpokah v Nemiljah, kjer bo poskrbljeno tudi za parkiranje, in se nato skupaj odpravili po novi planinski poti do Jamnika. Udeleženci naj se primerno oblečejo in opremijo (čevlji, palice, naglavna lučka, rezervna oblačila). Predviden čas vzpona je ena ura, končna postaja pa pri cerkvi sv. Primoža na Jamniku, kjer bodo pohodnike nagovorili župan Mestne občine Kranj Matjaž Rakovec, direktor Zavoda za turizem in kulturo Kranj Tomaž Štefe in predsednik Planinskega društva Kranj Tine Marenče. Prireditelj spada v sklop praznovanja 120-letnice Planinskega društva Kranj. Na dogodku bodo začeli akcijo deljenja kartončkov, na katerih je prostora za štiri žige. Vsi planinci, ki bodo v letu 2019 zbrali vse žige (Kranj, Kališče, Krvavec, Ledine) bodo prejeli praktično nagrado. Startnina znaša pet evrov in vključuje vodenje, topel napitek in prigrizek.

vremenska napoved

Dopoldnevi bodo dokaj sončni, popoldne pa bodo možne krajevne plohe ali nevihte, ki bodo najpogostejše v soboto. Popoldanske temperature ne bodo višje od 25 stopinj Celzija.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

14/24 °C

SOBOTA

15/22 °C

NEDELJA

13/24 °C

